REFERENCE
NOT FOR ISSUE
A. L. A. LIBRARY

Assam Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

FOURTEENTH SESSION OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY ASSEMBLED AFTER THE FIFTH GENERAL ELECTIONS UNDER THE SOVEREIGN DEMOCRATIC REPUBLICAN CONSTITUTION OF INDIA

BUDGET SESSION

VOL. XIV

No. 3

The 11th February, 1976

PRINTED AT BHASKAR PRINTERS, KACHARIBASTI DISPUR, GUWAHATI-5, 1989

DEBATES OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY

(BUDGET SESSION)

Vol. XIV, No. 3

Dated the 11th February, 1976.

Contents

		Page
1.	Questions	1
2.	Introduction of Government Bill	31
3.	Debate on Governor's Address	32
4.	Adjournment	102

Proceedings of the Fourteenth Session of the Assam Legislative Assembly Assembled after the Fifth General Elections under Sovereign Democratic Republican Constitution of India.

The House met in the Assembly Chamber, Dispur, Gauhati on Wednesday the 11th February, 1976 with the Speaker in the chair, **14 (Fourteen)** Ministers, **5 (Five)** Ministers of State, **1 (One)** Deputy Minister, **78 (Seventy Eight)** Members present.

STARRED

QUESTIONS AND ANSWERS

Date : 11th February, 1976

Re : Report of Kohli Commission

Shri Puspadhar Chaliha asked :

*11. Will the Chief Minister be pleased to state—

(a) Whether the Kohli Commission constituted for examining the question of creation of new Districts and Subdivisions in the State has submitted its report to the Government ?

(b) If so, what are the recommendations ?

(a copy of the report be placd on the Table of the

House).

(c) When the Government propose to take final decision on the report ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) replied :

11. (a)—Yes.

(b) & (c)—The report is still under examination. It will not be desirable to disclose the recommendations at this stage.

Re . Gram Sebaks & Gram Sevikas

Shri Mal Chandra Pegu asked :

*12. Will the Minister, Panchayat be pleased to state—

Total number of Gram Sevaks and Gram Sevikas serving for more than five years in Majuli Block ?

Shri Syed Ahmed Ali (Minister, Panchayat) replied :

12.—Gram Sevak—5

Gram Sevika—Nil.

Total— 5 (five)

Shri Mal Chandra Pegu—How long these 5 Gram Sevaks are there in Majuli ?

Shri Syed Ahmed Ali (Minister, Panchayat)—They are at Majuli from different dates.

Shri Mal Chandra Pegu—For how long they are there ?

Shri Syed Ahmed Ali (Minister, Panchayat)—They are there for more than 5 years.

Shri Mal Chandra Pegu—Whether one Doley is there for about 10 years.

Shri Syed Ahmed Ali (Minister, Panchayat)—I am telling the date of his appointment there. Mr. Doley is at Majuli from 6.3.69.

Shri Mal Chandra Pegu—Then whether the policy of transfer of Govt. servants is not applicable in his case just like other Govt. servants and other Gram Sevaks serving in other places ?

Shri Syed Ahmed Ali (Minister, Panchayat)—According to prevailing principle adopted, transfer is made in the interest of public service but as these are very petty officers drawing very small pay, so it is not desirable to transfer them frequently from one place to another and also from one corner to another corner in Assam and if there is any allegation, then of course, the authority will take appropriate action.

Shri Mal Chandra Pegu—Whether a Gram Sevak will be retained in a particular place till his retirement if there is no allegations against the Gram Sevak ?

Shri Syed Ahmed Ali (Minister, Panchayat)—This is not always done.

Shri Jagannath Sinha—Is there any legal bar for Doley's serving there for more than 10 years ?

Shri Syed Ahmed Ali (Minister, Panchayat)—I have already stated that there is no legal bar but it is not desirable also.

বি ঃ দশম অসম পুলিচ বেটেলিয়ান

শ্ৰীলক্ষীকান্ত শইকীয়াই সুধিছে ঃ

*১৩। মাননীয় গৃহ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

(ক) দশম অসম পুলিচ বেটেলিয়নৰ প্ৰধান কাৰ্যালয় ক'ত স্থাপন কৰা হৈছে ?

(খ) এই বাহিনীৰ বিষয়া আৰু জোৱান নিয়োগ সম্পূৰ্ণ হৈছে নেকি ?

(গ) যদি হৈছে, কিমানজন লোকক নিযুক্তি দিয়া হৈছে ?

(ঘ) যদি হোৱা নাই, কিমানজন লোকক নিযুক্তি দিবলৈ বাকী আছে ?

শ্ৰীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (গৃহ বিভাগৰ মন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিছে ঃ

১৩। (ক)—দশম অসম পুলিচ বেটেলিয়নৰ প্ৰধান কাৰ্য্যালয় বৰ্ত্তমান গুৱাহাটীৰ কাহিলিপাৰাত স্থাপন কৰা হৈছে।

(খ)—এতিয়াও হোৱা নাই।

(গ) আৰু (ঘ)—এতিয়ালৈকে বিভিন্ন পদত সৰ্বমুঠ ৫১৩ জন লোক আছে। ইয়াতে নতুন নিযুক্তি হৈছে এনে ধৰণৰ—

Constable	—	286
Follower	—	55
Operator Constable	—	20
Dhai	—	1

আৰু ৬৭৭ জনক নিযুক্তি দিবলৈ বাকী আছে।

শ্ৰীলক্ষীকান্ত শইকীয়া—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই দশম অসম পুলিচ বেটেলিয়ানৰ কাৰ্য্যালয় স্থায়ী ভাবে কেতিয়া নিৰ্মান কৰা হব আৰু ক'ত কৰা হব সেই বিষয়ে চৰকাৰে কিবা চিন্তা কৰিছে নেকি ?

শ্ৰীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মন্ত্ৰী)—এই দশম পুলিচ বেটেলিয়ানৰ প্ৰধান কাৰ্য্যালয় দৰং জিলাত কৰা কথা আছে কিন্তু এই 'চাইট' চিলেকশ্যনৰ কাৰণে এটা কমিটিক দায়িত্ব দিয়া হৈছে, এই কমিটিয়ে চাইট চিলেকশ্যন

কৰিলেই তাত আৰম্ভ হব।

শ্ৰীলক্ষীকান্ত শইকীয়া—আগৰ অধিবেশনত এই সদনতে মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰা হৈছিল আৰু তেতিয়া তেখেতে আশ্বাস দিছিল যে দলগাওঁত পতা হব, গতিকে এই চাইট চিলেকশ্যন কমিটিক দলগাওঁৰ কথাটো বিশেষ ভাবে বিবেচনা কৰিবলৈ দিয়া হৈছে নেকি ?

শ্ৰীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মন্ত্ৰী)—দলগাওঁ বুলিয়েই নহয় দৰং জিলাৰ সকলো ঠাইতে এই বিষয়ে চোৱা চিতা কৰিবলৈ দিয়া হৈছে।

শ্ৰীলক্ষীকান্ত শইকীয়া—এই পাৰ্টিকুলাৰ ঠাইখন কমিটিক বিবেচনা কৰিবলৈ দিয়া হৈছে নে নাই ?

শ্ৰীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মন্ত্ৰী)—সেই ঠাই টুকুৰাও ইয়াৰ ভিতৰত আছে।

Shri Giasuddin Ahmed—Sir, what is the purpose of raising this 10th Battallion ?

শ্ৰীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মন্ত্ৰী)—এই দশম পুলিচ বেটেলিয়ানটো সম্পূৰ্ণ হলে ই এটা 'ইঞ্জিনিয়াৰিং' বেটেলিয়ানত পৰিণত হব।

শ্ৰীআতাউৰ ৰহমান—এই বেটেলিয়ান, পুলিচ বাহিনী ইত্যাদিত নিযুক্তি দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত আঞ্চলিক কথাটো বিবেচনা কৰা হৈছে নে নাই ?

শ্ৰীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মন্ত্ৰী)—অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ সকলো পুলিচ বাহিনীৰ নিয়োগৰ ক্ষেত্ৰত কেইটামান নিয়ম নীতি আছে যি কেইটাৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি নিযুক্তি ইত্যাদি দিয়া হয়! ১৯৩৩ চনৰে যিখন পুলিচ মেনুয়েল আছে তাত কেইটামান ধৰা আছে। এই পুলিচ মেনুয়েলৰ সংশোধিত তৃতীয় খণ্ডৰ ২০ আৰু ২২ ধাৰা মতেই এই নিয়োগ বা নিযুক্তি বিলাক হৈ আছে। কিন্তু ১৯৭২ চনতে বিধান সভাত কেবাজনো সদস্যই এই পুলিচ বাহিনীত নিয়োগৰ ক্ষেত্ৰত কিছুমান নতুন ব্যৱস্থা লবলৈ মনোভাব প্ৰকাশ কৰিছিল আৰু তাৰে ওপৰত ভিত্তি কৰিয়েই ২ টা কথাৰ ওপৰত বিশেষ গুৰুত্ব দিয়া হৈছে। তাৰে প্ৰথমটো হ'ল 'পপোলেশ্যন পেটাৰ্ণ ৰিফলেক্ট কৰা' আৰু দ্বিতীয়টো হ'ল মহকুমা ভিত্তিত জনসংখ্যা অনুপাতে নিয়োগৰ ব্যৱস্থা কৰা।

শ্ৰীলক্ষীকান্ত শইকীয়া—এতিয়ালৈকে যিখিনি নিয়োগ কৰা হ'ল সেই হিচাবত কোন - মহকুমাত কিমান লোৱা হৈছে সেই বিষয়ে মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাবনে ?

শ্ৰীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মন্ত্ৰী)—১৯৭২ চনৰ বিধান সভাত পুলিচ বিভাগৰ নিয়োগৰ ক্ষেত্ৰত পুলিচৰ যিখন 'কমিশ্যনৰাচ ৰিপোৰ্ট' তাৰ উত্তৰ দিওঁতে মই কৈছিলো যে নিয়োগৰ ক্ষেত্ৰত কিছুমান নতুন নতুন পদ্ধতি লোৱা হৈছে আৰু তাৰোপৰি ১৯৭২ চনৰ মে' মাহত, মেঘালয় পৃথক হৈ যোৱাৰ কাৰণে, অসমৰ সপ্তম বেটেলিয়ানটো মেঘালয়ক দি দিব লগীয়া হ'ল আৰু সেই কাৰণেই দশম অসম পুলিচ বেটেলিয়ানটো খুলিবলগীয়া হ'ল। পুলিচ বিভাগটো আধুনিকীকৰণ কৰাৰ কাৰণে আৰু পুনৰ গঠন কৰাৰ ক্ষেত্ৰত আৰু জনসংখ্যাৰ পূৰ্ণ প্ৰতিফলন ঘটোৱা ইত্যাদিৰ কাৰণে আজি এই ৬৬১ জন কনিষ্টবল নিয়োগ কৰিবলগীয়া হয়। ১৯৭১ চনৰ পিয়লৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি পপোলেশ্যন পেটাৰ্ণটোৰ ৰিফলেক্ট কৰা হৈছে আৰু সেইমতেই নিয়োগৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। তলত দেখুৱা মতে নিয়োগৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে—

১) কোকৰাঝাৰ চাবডিভিজন — ৩৩ জন
২) ধুবুৰী ,, — ৩৯ ,,
৩) গোৱালপাৰা ,, — ২৮ ,,
৪) বৰপেটা ,, — ৪২ ,,
৫) নলবাৰী ,, — ৩২ ,,
৬) গুৱাহাটী ,, — ৫৪ ,,
৭) মঙ্গলদৈ ,, — ৩৮ ,,
৮) তেজপুৰ ,, — ৪১ ,,
৯) নগাওঁ ,, — ৭৭ ,, (মৰিগাওঁ তেতিয়া নগাওঁৰ পৰা পৃথক চাবডিভিজন হোৱা নাছিল।)
১০) গোলাঘাট চাবডিভিজন — ২৫ জন
১১) যোৰহাট ,, — ২৮ ,,
১২) শিৱসাগৰ ,, — ২৯ ,,

১৩) নর্থ লক্ষীমপুৰ চাবডিভিজন	—	১৮	জন
১৪) ধেমাজী	,, —	১৫	,,
১৫) ডিব্রুগড়	,, —	৬৭	,,
১৬) মিকিৰ হিলচ	,, —	১৬	,,
১৭) এন, চি, হিলচ	,, —	৪	,,
১৮) শিলচৰ	,, —	৩৭	,,
১৯) কৰিমগঞ্জ	,, —	২৭	,,
২০) হাইলাকান্দি	,, —	১৪	,,
মুঠ—		৬৬১	জন

শ্রীকবীৰ চন্দ্র ৰায় প্রধানী—যোৱাকালিৰ ৰিজলিউশ্বনটোৰ এফেক্ট দিয়াৰ কাৰণেই এনেকুৱা কৰিছে নেকি ?

শ্রীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মন্ত্রী)—"পপুলেশ্বন ৰিফলেক্ট' কৰিব লগীয়া হলে জনসংখ্যাকেই বুজাব।

শ্রীকবিৰ চন্দ্র ৰায় প্রধানী—কোন জিলা বা কোন মহকুমাত কিমান জনক নিযুক্তি দিয়া হৈছে আৰু ক'ত ক'ত কম-বেছি হৈছে সেইটো আপোনালোকে জানে। সেই হিচাবে পিছপৰা জিলা বা পিছপৰি থকা মহকুমাত কালিৰ ৰিজলিউশ্বন মতে নিয়োগ দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিছে নেকি ?

শ্রীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মন্ত্রী)—এইটো অধ্যক্ষ মহোদয়, যোৱাকালিৰ কথা নহয়। আগৰ পৰাই আছে। ১৯৩৩ চনৰ যিখন পুলিচ মেনুৱেল সেইখন ভাৰত চৰকাৰৰ। ১৯৩৩ চনৰ সংশোধিত আইন মতে ২০ আৰু ২১ ধাৰাত চৰ্ত্ত আছিল। সেইমতে নিয়োগৰ ক্ষেত্রত কাক কাক অগ্রাধিকাৰ দিব লাগে তাৰ ব্যৱস্থা আছে। পুলিচ বিভাগত কাম কৰি থকা মানুহ কেতিয়াবা একে ঠাইৰে আহি থাকে। আৰু এটা কথা ২২ ধাৰামতে তাত আছিল The Armed Branch should be composed, as far as possible, of natives of the province belonging to races having warlike traditions, such as Kacharis, Ravas, Nagas and other Hill Tribes. এইখিনি থকাৰ

কাৰণে নিশ্চয় 'বেকল' গ' থাকিব আৰু সেই কাৰণেই কছাৰী আৰু ৰাভাৰ পৰা লবলগীয়া হৈছে। আমাৰ 'আৰ্মড্ ব্ৰাঞ্চটোৰ' ক্ষেত্ৰও পপুলেশ্বনৰ ভিত্তিতেই কৰা হৈছে।

Shri Jagannath Sinha—Hon. Minister has stated that in the matter of appointment, population pattern will be reflected. May I know from him whether or not the population pattern of persons residing in the the garden areas will be reflected ?

Shri Hiteswar Saikia (Minister, Home)—Surely, will be reflected.

শ্ৰীআব্দুল জলিল চৌধুৰী—অধ্যক্ষ মহাশয়, মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয় বলেছেন প্ৰত্যেক জেলা থেকে গড় হিসাবে নিযুক্তি দেওয়া হয়েছে। এই হিসাবে যে কাছাড় থেকে কম নেয়া হয়েছে একথা তিনি স্বীকাৰ কৰেন কি ?

- দ্বিতীয় প্ৰশ্ন হলো পুলিশ নিযুক্তিৰ ব্যাপাৰে সামাজিক স্বভাব চৰিত্ৰ বিবেচনা কৰা হয় কিনা এবং এই ভাবে কাছাড় জেলায় যাৰা সামাজিক এবং সৰকাৰী কাৰ্য্য বিশেষ ভাবে নিয়োজিত ছিল তাদেৰ সংখ্যা কম হয়েছে বলে তিনি স্বীকাৰ কৰবেন কি ?

শ্ৰীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মন্ত্ৰী) —অধ্যক্ষ মহোদয়, এই মাইনৰিটি'ৰ কথাটো আগতেও বিধান সভাত উত্থাপিত হৈ থাকে। সেই কাৰণেই এইবাৰ এই মাইনৰিটিৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰা হৈছে আৰু যিবিলাক বৈষম্য আছে সেইবিলাক অকল কাছাৰ জিলাতেই নহয় সমগ্ৰ ৰাজ্যখনতে নাইকীয়া কৰিবৰ কাৰণে চেষ্টা কৰা হৈছে।

শ্ৰীগিয়াচুদ্দিন আহমেদ—আমাৰ মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে যিখিনি ইতিমধ্যেই কৰিছে সেইখিনিৰ কাৰণে ধন্যবাদ দি এটা প্ৰশ্ন সুধিব খুজিছো। ১৯৭১ চনৰ 'পপুলেশ্বন' মতে প্ৰত্যেক মহকুমাতে কিমান দিব লাগে তাৰ এটা হিচাব উলিউৱা হৈছিল। সেই অনুসৰি কোন কোন অঞ্চলত পপুলেশ্বন অনুযায়ী কিমান নিযুক্তি দিলে পপুলেশ্বন ৰিফলেক্ট হব সেইটোৰ কিবা ব্যৱস্থা কৰিছে নেকি ?

শ্ৰীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মন্ত্ৰী —সেইটো 'ডিচৰেগাৰ্ড' কৰিব নোৱাৰে । 'চিডিউল কাষ্ট, চিডিউল ট্ৰাইব' আৰু 'মাইনৰিটি'ক যাক যিখিনি দিব লাগে সেইদিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে।

শ্ৰীমতী প্ৰণীতা তালুকদাৰ—মহিলা কনিষ্টবলৰ নিযুক্তিৰ ক্ষেত্ৰত কি ব্যৱস্থা কৰা হৈছে?

শ্ৰীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মন্ত্ৰী)—মহিলা পুলিচ বিভাগ এটা খোলা হৈছে।

শ্ৰীমতী প্ৰণীতা তালুকদাৰ—এই ৬৬১ জনৰ ভিতৰত মহিলা পুলিচ নিযুক্তিৰ ব্যৱস্থা আছে নেকি ?

শ্ৰীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মন্ত্ৰী)—এই সম্পূৰ্ণ ফৌজ যুদ্ধৰ কাৰণে। মহিলা পুলিচ বিভাগ এটা বেলেগে খোলা হৈছে।

শ্ৰীহাছিবুদ্দিন আহমেদ—এই চাৰি বছৰৰ ভিতৰত দৰং জিলাৰ ঠাই বাছি উলিয়াব নোৱাৰাৰ কাৰণে কাহিলীপাৰাতে অজস্ৰ টকা ধালি পকী দালান ঘৰ বিলাক সজাতকৈ এই টকাৰে দলগাৱঁতে ঘৰ বিলাক সাজিব পাৰিলেহেতেন।

শ্ৰীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মন্ত্ৰী)—এইটো ডিচেম্বৰ মাহতহে সিদ্ধান্ত লোৱা হৈছে। তাত কাহিলীপাৰাত যিবিলাক ঘৰ আদি সাজি থকা হৈছে সেইবিলাক ৫ম অসম পুলিচ বেটেলিয়ানৰ কাৰণেহে।

শ্ৰীঅযোধ্যাৰাম দাস—অধ্যক্ষ মহোদয়, অভয়াপুৰীত থকা ৯ম অসম পুলিচ বেটেলিয়ানতে ট্ৰেইনিঙৰ ব্যৱস্থা নকৰি ইয়াত ট্ৰেইনিঙৰ কিয় ব্যৱস্থা কৰিলে ?

শ্ৰীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মন্ত্ৰী)—অভয়াপুৰী হৈছে ৯ম অসম পুলিচ বেটেলিয়ানৰ হেড্‌কুৱাৰ্টাৰ। এতিয়া 'আৰ্ম্মড্ ব্ৰাঞ্চৰ' ট্ৰেইনিঙ লবলগীয়া হোৱাৰ কাৰণেহে এইটো ব্যৱস্থা কৰা হৈছে।

Re: Fire Brigade

Shri Abdul Muqtadir Choudhury asked:

*4. Will the Minister, Home be pleased to state—

(a) Who is the Officer-in-charge of Fire Brigade in the

Districts in the State ?

(b) Whether it is a fact that on all occasions when fire broke out in Bazar area of Karimganj, fire fighting Engine from Badarpur, Silchar and on some occasions from Dharma Nagar had to be requisitioned ?

Shri Hiteswar Saikia (Minister, Home) replied :

4. (a)—The Superintendents of Police in the respective Districts.

(b)—No.

Shri Abdul Muqtadir Choudhury—What are the powers and functions vested on the Superintendent of Police in this respect ?

Shri Hiteswar Saikia (Minister, Home)—The power of administrative control is entrusted to the Fire Adviser and the power of operational control is with the S. P.s of the respective districts.

Shri Abdul Muqtadir Choudhury—How many times the S. P., Cachar inspected Karimganj Fire Brigade Station for the last 5 years ? I should like to say that there is no such officer in the district ?

Shri Hiteswar Saikia (Minister)—There is. That information is with the S. P., Cachar who is the operational controller of the district.

Shri Abdul Muqtadir Choudhury—How many times the S. P. inspected the Karimganj Fire Brigade Station ?

Shri Hiteswar Saikia (Minister)—Sir, he being the S, P. of the District whenever he visits Karimganj he must have visited the Fire Brigade Station.

I will have to speak in English. (voice : speak in Hindi) According to the Government of India norms a fire brigade station can be located in a place where 50,000 people live. But in Assam we have the problem of fire incidence for which we have decided to establish police fire brigade station in all the Sub-Divisions and District headquarters and also in some important areas.

Shri Jagannath Sinha—Whether the hon'ble Home Minister knows that on the last 21st there was a devastating fire at Phulertal, adjacent to Lakhipur, and the entire Bazar was gutted before the fire brigade reached there ? Whether the Minister will look into it and establish a fire brigade station at Lakhipur ?

Shri Hiteswar Saikia (Minister, Home)—The question relates to Karimganj. However, I will look into it.

Shri Abdul Muqtadir Choudhury—Sir, regarding reply to (b) the Minister has been misinformed by the Department. I have got personal knowledge about it I am putting the question again that and on how many occasions fire brigade had to be recuisitioned from Badarpur, Silchar and Dharmanagar to fight out fire at Karimganj bazar area ?

Shri Hiteswar Saikia (Minister, Home)—The total number of fire incidents were 201 and out of 201 fire incidents on 12 occasions they had to bring fire vehicles from Badarpur, Silchar and Dharmanagar. On 2 occasions from Railway Fire Station, Badarpur, on 8 occasions from Silchar and on 2 occasions from Dharmanagar.

Shri Mukqtadir Choudhury—How much time it requires to reach Karimganj from Silchar or Badarpur ?

Shri Hiteswar Saikia (Minister, Home)—It all depends on the vehicle and the driver.

Shri Subhankar Singh—Phulertal is thickly populated place where the population is more than 50,000. So, in view of the norm (50,000 population) fixed by the Government of India will the Minister, Home kindly see that a fire brigade station is established at Phulertal ?

Shri Hiteswar Saikia (Minister, Home)—I cannot commit offhand ; I will look into it.

বি : পৌৰ সভাৰ কাৰ্য্যকৰী বিষয়া

শ্ৰীলক্ষীকান্ত শইকীয়াই সুধিছে :

*১৫। মাননীয় পৌৰ প্ৰশাসন বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

(ক) অসমৰ কেইখন পৌৰ সভাত কাৰ্য্যকৰী বিষয়া আছে ?

(খ) বাকী থকা পৌৰ সভাবোৰতো কাৰ্য্যকৰী বিষয়া নিযুক্তি দিয়াৰ সিদ্ধান্ত চৰকাৰে লৈছে নেকি ?

শ্ৰীচৈয়দ আহম্মদ আলী (পৌৰ প্ৰশাসন বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

১৫। (ক)—তিনি খনত।

(খ)—নাই লোৱা।

শ্ৰীলক্ষীকান্ত শইকীয়া—মন্ত্ৰী মহোদয়ে এইটো কথা জনাবনে যে যি কেইখনত কাৰ্য্যকৰী বিষয়া আছে সেই কেইখনৰ পৰা যি ধৰণৰ প্ৰশাসন চৰকাৰে পাই আহিছে যি কেইখনত নাই সেই কেইখনৰ পৰাও তেনে ধৰণৰেই প্ৰশাসন আহিছে নেকি ?

শ্ৰীচৈয়দ আহমেদ আলি (মন্ত্ৰী)—এইটো জটিল প্ৰশ্ন—It will require proper assessment of the Municipalities where Executive Officers are working and also the Municipalities where Executive Officers are not functioning. So far as our information goes I can say that where Executive Officers are working the result is better than other Municipalities and Town Committees.

শ্ৰীলক্ষীকান্ত শইকীয়া—এই প্ৰশ্নটোৰ উদ্দেশ্য হৈছে যে যিহেতুকে পৌৰ সভা বিলাকৰ প্ৰশাসনীয় অৱস্থা বেয়া হৈ গৈছে। তাত যি বিলাক টকা-পইচা দিয়া হৈছে সেই বিলাকৰো সৎ ব্যৱহাৰ হোৱা নাই। সেই কাৰণে যি কেইখনত কাৰ্য্যকৰী বিষয়া দিয়া হৈছে তাত টকা-পইচাৰ সদ ব্যৱহাৰ হোৱা নাই বুলি চৰকাৰে কৈছে। গতিকে যি কেইখনত কাৰ্য্যকৰী বিষয়া দিয়া হোৱা নাই তাত অনুসন্ধান কৰি তাতো কাৰ্য্যকৰী বিষয়া দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব নে ?

শ্ৰীচৈয়দ আহমেদ আলি (মন্ত্ৰী)—পৌৰ সভাৰ আইন মতে চৰকাৰে কাৰ্য্যকৰী বিষয়া দিব নোৱাৰে। কিন্তু আইন অনুসৰী যদি কোনো পৌৰ সভাই বা টাউন কমিটিয়ে বিচাৰে তেনেহলে এইটো অনুমোদন কৰা হয়।

শ্ৰীলক্ষীকান্ত শইকীয়া—ক'ত ক'ত দিয়া হৈছে ?

শ্ৰীচৈয়দ আহমেদ আলি (মন্ত্ৰী)—যি তিনিখনত কাৰ্য্যকৰী বিষয়া দিয়া হৈছে

ৰঙিয়া পৌৰ সভা, ডিব্ৰুগড় আৰু চিলচৰ মিউনিচিপাল ব'ৰ্ড।

Shri Jagannath Sinha—Under what circumstances Executive Officers are appointed and particularly in Silchar Municipality under what circumstances Executive Officer was appointed ?

Shri Syed Ahmed Ali (Minister)—Under two circumstances Sir. (1) If any Municipality or town Committee is superseded in that case executive officer is posted there. Second one is, I am citing the example of Silchar, when the term is expired and it is not extended and no fresh election is held in that case till re-constitution of the Board Executive Officer is posted.

শ্ৰীমানবেন্দ্ৰ শৰ্মা—তিনিখন পৌৰসভাত কাৰ্য্যকৰী বিষয়া দিয়া হৈছে বুলি মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে। মই জানিব বিচাৰিছো যে ৰঙিয়া কেতিয়াৰ পৰা কাৰ্য্যকৰী বিষয়াৰ তলত আছে ?

শ্ৰীচৈয়দ আহমেদ আলি (মন্ত্ৰী)—ৰঙিয়া পৌৰ সভা ২৭ চেপ্তেম্বৰ ১৯৭৩ চন, ডিব্ৰুগড় এক ফেব্ৰুৱাৰী ১৯৭২, চিলচৰ ২১ চেপ্তেম্বৰ ১৯৭৫ চন।

শ্ৰীআব্দুল জলিল চৌধুরী—অধ্যক্ষ মহাশয়, মন্ত্ৰী মহাশয়, বলেছেন যে, যে সব যায়গাতে Time Expire হয়েছে সেই সব যায়গাতে Executive Officer নিযুক্ত করা হয়েছে।

বদরপুর পৌর সভার Time Expire হয়েছে নেকি ?

শ্ৰীচৈয়দ আহমেদ আলি (মন্ত্ৰী)—সেটা খবর করে দেখতে হবে।

শ্ৰীআটাউৰ ৰহমান—অধ্যক্ষ মহোদয়, ১৯৭২-৭৩ চনৰ পৰা ডিব্ৰুগড়ত পৌৰ সভাৰ নিৰ্বাচন কিয় পাতিব পৰা হোৱা নাই মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাবনে ?

শ্ৰীচৈয়দ আহমেদ আলি (মন্ত্ৰী)—যিবিলাক ঠাইত নিৰ্বাচন পতা হোৱা নাই সেইবিলাক ঠাইলৈ আমি অলপতে চাৰকুলাৰ পঠাইছো আৰু ডিব্ৰুগড়ৰ ডি চিক এই সম্পৰ্কে প্ৰপজেল লবলৈ কৈ থকা হৈছে।

শ্ৰীআটাউৰ ৰহমান—অধ্যক্ষ মহোদয়, পৌৰ সভাবিলাকৰ নিৰ্বাচন পতা সম্পৰ্কে উপায়ুক্তৰ মতামতৰ বাহিৰে অন্য উপায় নাই নেকি ?

শ্ৰীচৈয়দ আহমেদ আলি (মন্ত্ৰী)—অৱস্থা চাই ব্যৱস্থা লোৱা হব ।

শ্ৰীবদন চন্দ্ৰ তালুকদাৰ—অধ্যক্ষ মহোদয়, মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা এটা কথা জানিব বিচাৰিছো যে অসমৰ কিছুমান পৌৰসভাৰ সময় উকলি যোৱাৰ পিচতো বঢ়াই দি থকা হৈছে আৰু কিছুমানক দিয়া নাই, এই দুমুখীয়া নীতিটো কিয় হব ধৰিছে ?

শ্ৰীচৈয়দ আহমেদ আলি (মন্ত্ৰী)—সাধাৰণতে এই সম্পৰ্কত যিবিলাক পৌৰসভাৰ ইলেকচনৰ কথা'ৰ ডি, চি, নাইবা এচ, ডি, অ' ই অসুবিধাৰ কথা আমালৈ লিখে সেইবিলাক ঠাইত সময় বঢ়াই দিয়া হয় আৰু যিবিলাক ঠাইৰ পৰা আমালৈ নিলিখে তাত দিয়া নহয় ।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ খাউণ্ড—অধ্যক্ষ মহোদয়, ডিব্ৰুগড় পৌৰসভাৰ ইলেকচন ১৯৭২ চনৰ পৰা কিয় পাতিব পৰা হোৱা নাই সেই সম্পৰ্কে তাৰ ডি, চিয়ে কিবা বাখ্যা দিছে নেকি ? যদি দিছে তাৰ কাৰণ কি বুলি দিছে মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাবনে কি ?

শ্ৰীচৈয়দ আহমেদ আলি (মন্ত্ৰী)—এইটো অনুসন্ধান কৰি চাব লাগিব ।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ খাউণ্ড—অধ্যক্ষ মহোদয়, মন্ত্ৰী মহোদয়ে উত্তৰত কৈছিল যে চৰকাৰে উপায়ুক্তলৈ লিখি আছে, উপায়ুক্তজন চৰকাৰৰ তলতীয়া কৰ্মচাৰী গতিকে যোৱা চাৰি বছৰে চৰকাৰে লিখি থকা স্বত্বেও কোনো কানযাৰ নকৰা এই উপায়ুক্তজনৰ বিৰুদ্ধে চৰকাৰে কিবা ব্যৱস্থা লৈছে নে ?

শ্ৰীচৈয়দ আহমেদ আলি (মন্ত্ৰী)—চাৰ, এইটো খবৰ লব লাগিব ।

শ্ৰীলক্ষী কান্ত শইকীয়া—অধ্যক্ষ মহোদয়, পৌৰসভাবিলাকত যিজন কাৰ্য্যবাহী বিষয়া নিয়োগ কৰে সেই বিষয়াজনৰ খৰচপাতি চৰকাৰে বহন কৰেনে পৌৰসভাই কৰে ?

শ্ৰীচৈয়দ আহমেদ আলি (মন্ত্ৰী)—পৌৰসভাই কৰে ।

শ্ৰীলক্ষী কান্ত শইকীয়া—অধ্যক্ষ মহোদয়, মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ উত্তৰৰ পৰা এটা কথা বুজা গ'ল যে কাৰ্য্যকৰী বিষয়া নিয়োগ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰপাৰ এচেছমেণ্ট

করা নাই। এটা কথা মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাৰিছো য যিবিলাক পৌৰসভাত কাৰ্য্যকৰী বিষয়া নিয়োগ কৰা হৈছে সেইবিলাকৰ পৰা কৰ আদায়ৰ ক্ষেত্ৰত কিবা উন্নতি পৰিলক্ষিত হৈছে নে ?

শ্ৰীচৈয়দ আহমেদ আলি (মন্ত্ৰী) ডিব্ৰুগড়ৰ ক্ষত্ৰত হৈছে।

শ্ৰীমানবেন্দ্ৰ শৰ্মা—ৰঙিয়া পৌৰসভাত কি কাৰণে চৰকাৰে কাৰ্য্যকৰী বিষয়া দিব লগা হল আৰু এই চৰকাৰী বিষয়াজন কাক দিয়া হল ?

শ্ৰীচৈয়দ আহমেদ আলি (মন্ত্ৰী)—কিছুমান ইৰেগুলাৰিটিজ আৰু ইলিগেলিটিজ পৌৰসভাৰ আইন অনুসৰি চুপাৰচিট কৰি দিয়া হৈছিল। তাত এজন এচ, ডি, চিক দিয়া হৈছে, নতুনকৈ আহিছে নামটো মই নাজানো।

শ্ৰীমানবেন্দ্ৰ শৰ্মা—এচ, ডি, চিজনক তাৰ কাৰ্য্যকৰী বিষয়া কৰি দিয়াত মাটি-বাৰী সংক্ৰান্তত কাম বেছি হোৱা কাৰণে পৌৰসভাৰ কাম কৰিব নোৱাৰা কথাটো সচাঁনে ?

শ্ৰীচৈয়দ আহমেদ আলি (মন্ত্ৰী)—প্ৰত্যেক ক্ষেত্ৰতে সঁচা নহবও পাৰে, কিছু কিছু ক্ষেত্ৰত সঁচা হব পাৰে।

শ্ৰীমানবেন্দ্ৰ শৰ্মা—ৰঙিয়াৰ ক্ষেত্ৰত হৈছে নেকি ?

শ্ৰীচৈয়দ আহমেদ আলি (মন্ত্ৰী —অনুসন্ধান কৰি চাব লাগিব।

Shri Jagannath Sinha—Sir, may I know from the Hon'ble Minister whether that particular officer has been appointed as Executive Officer exclusively for that Municipality or he is appointed on part time ?

Shri Syed Ahmed Ali (Minister)—In Rangia he is appointed as part time.

শ্ৰীচন্দ্ৰবাহাদুৰ ছেত্ৰী—অধ্যক্ষ মহোদয়, মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে ইৰেগুলাৰিটিজ আৰু ইলেগিলেটিজৰ বাবে ৰঙিয়াত চুপাৰচিট কৰি পৌৰসভাৰ কাৰ্য্যকৰী বিষয়া নিয়োগ কৰা হৈছে, কিন্তু ডিগবৈ টাউন কমিটিয়ে বাৰে বাৰে জনায় থকা স্বত্বেও কিয় চুপাৰ চিট কৰি তাত কাৰ্য্যকৰী বিষয়া নিয়োগ কৰা নাই মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাবনে ?

শ্ৰীচৈয়দ আহমেদ আলি (মন্ত্ৰী)—চাব লাগিব চাব।

বি : অসম পাৰ্বত্য ক্ষুদ্ৰ উদ্যোগ উন্নয়ন নিগম

শ্ৰীলক্ষীকান্ত শইকীয়াই সুধিছে :

*১৬। মাননীয় উদ্যোগ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

অসম পাৰ্বত্য ক্ষুদ্ৰ উদ্যোগ উন্নয়ন নিগমে বৰ্ত্তমানলৈ কি কি উদ্যোগ প্ৰতিষ্ঠা কৰিলে আৰু কি কি উদ্যোগৰ আঁচনি হাতত লৈছে ?

১৬। অসম পাৰ্বত্য ক্ষুদ্ৰ উদ্যোগ উন্নয়ন নিগমে বৰ্ত্তমান মিকিৰ পাহাৰৰ মানজাত এটি খানচাৰী চেনি কল প্ৰতিষ্ঠা কৰিছে।

তদুপৰি হাফলঙত ফলমূলৰ পৰা জেম জেলি আদি তৈয়াৰ কৰা উদ্যোগ, হাওৰাঘাটত চাউলৰ মলৰ পৰা তেল উলিওৱা উদ্যোগ, খেৰণিত আৰু এটি খানচাৰী চেনিকল, চিলভেটা আৰু গৰম পানী এলেকাত এটাকৈ চূণ তৈয়াৰৰ ভাটা আৰু গৰম পানী এলেকাত গাজ বিৰিণাৰ পৰা তেল উলিওৱা ক্ষুদ্ৰ উদ্যোগ—এই বিলাক আঁচনিও বৰ্ত্তমানে হাতত লৈছে।

শ্ৰীলক্ষী কান্ত শইকীয়া—অধ্যক্ষ মহোদয়, মন্ত্ৰী মহোদয় যি কেইটা উদ্যোগৰ কথা উল্লেখ কৰিলে সেইবিলাক বৰ্ত্তমান কি অৱস্থাত আছে আৰু কিমান আগবাঢ়িছে মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাবনে ?

শ্ৰীছত্ৰসিং টেৰণ (মন্ত্ৰী)—অধ্যক্ষ মহোদয়, মানজাত থকা খানচাৰী চেনিকল যোৱা ২৬ জানুৱাৰীৰ পৰা ট্ৰাইয়েল প্ৰদাক্সনত কৰিছে আৰু হাফলঙত যিটো fruit processing unit আৰম্ভ হৈছে সেইটোৰ ঘৰ-দুৱাৰ, ফেক্টৰী চাইট আদিৰ কাম শতকৰা আশী ভাগ সম্পূৰ্ণ হৈছে আৰু মেচিনাৰী ইত্যাদিৰ কাৰণে অৰ্দাৰ দিয়া হৈছে। সেইবিলাক খৰতকীয়াকৈ চাপ্লাই কৰিবৰ কাৰণে কোৱা হৈছে। বাকী খেৰণী আৰু মাইবঙৰ খানচাৰী চেনিকলৰ প্ৰজেক্ট ৰিপোৰ্ট তৈয়াৰ কৰিবৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। তাৰোপৰি হাওৰা ঘাটত solvent extraction plant from ৰাইচ ব্ৰাণ আদিৰ ৰিপৰ্ট তৈয়াৰ কৰা হৈছে আৰু মেচিনাৰী ইত্যাদিৰ বাবে নিবিদা আহ্বান কৰা হৈছে।

শ্ৰীলক্ষী কান্ত শইকীয়া—এইবিলাকৰ কাম নিগমে পোনপতীয়াকৈ কৰিছে নে ?

শ্ৰীছত্ৰসিং টেৰণ (মন্ত্ৰী)—হয়, নিগমে পোনপতীয়াকৈ কৰিছে ।

শ্ৰীঅতুল চন্দ্ৰ শইকীয়া—অধ্যক্ষ মহোদয়, এই উদ্যোগবিলাকত আৰু বিভিন্ন কাৰখানা বিলাকত কিমান মানুহ নিয়োজিত হব ।

শ্ৰীছত্ৰসিং টেৰণ (মন্ত্ৰী)—অধ্যক্ষ মহোদয়, মানজাত যিটো হৈছে তাত ৰেগুলাৰ ১৫ জন আৰু চিজনেল ৮০ জন। সেই হিচাবে হাফলঙত ফুদ প্ৰিজাৰভেচন ইউনিট আছে তাত ৰেগুলাৰ ১১ জন আৰু চিজনেল ২০ জন। আন বাকীবিলাকৰ ক্ষেত্ৰত যিহেতু প্ৰজেক্ট ৰিপৰ্টবিলাক এতিয়াও তৈয়াৰ কৰা অৱস্থাত আছে সেই হেতু বাকী বিলাকৰ কথাটো পিচতহে কব পৰা হব ।

মৌলানা আব্দুল জেলিল চৌধুৰী—এইগুলি করাত উদ্দেশ্য কি ?

শ্ৰীছত্ৰসিং টেৰণ (মন্ত্ৰী)—ফেক্টৰীৰ ওচৰত ৰ মেটেৰিয়েল প্ৰৰ্যাপ্ত পৰিমাণৰ হলে বজাৰ ওচৰতে পাব।

Shri Jagannath Sinha—Sir, Assam Hills Small Scale Industries Development Corporation is meant for North Cachar Hills and Mikir Hills—but in the District particularly in Kashpur G. P. and In Jiri Phulertal G. P. a lot of tribal people are there. I want to know whether for the development of these areas the area of operation of this Corporation will be extended to Kashpur and Phulertal G. Ps ?

Shri Chatrasingh Teron (Minister)—That has not been comtemplated at present, Sir.

মৌলানা আব্দুল জেলিল চৌধুৰী—অধ্যক্ষ মহোদয়, কিছুমান ঠাইত কিছুমান উদ্যোগ প্ৰতিষ্ঠা কৰাৰ উদ্দেশ্য কি ?

শ্ৰীছত্ৰসিং টেৰণ (মন্ত্ৰী)—উদ্দেশ্যটো অতি সহজ । কাৰণ যি ঠাইত উদ্যোগ প্ৰতিষ্ঠা কৰাৰ কথা চলিছে তাত কিছুমান স্থানীয় আপুৰুগীয়া কেচামাল আছে । আৰু সেই স্থানীয় লোক সকলে সেইবিলাক সামগ্ৰীৰ

কাৰণে ঘৰৰ আগতে বজাৰ এখন পাব আৰু তাত বিক্ৰী কৰিব পাৰিব ।

শ্ৰীঅযোধ্যা ৰাম দাস—বৰ্ত্তমানে যিবিলাক উদ্যোগ প্ৰতিষ্ঠা হৈছে বা হ'ব তাৰ কাৰণে কিছুমান বিশেষজ্ঞ লাগিব আৰু সেই বিশেষজ্ঞ বিলাক নিয়োগ কৰাৰ কাৰণে ইতিপূৰ্ব্বে স্থানীয় লোকক প্ৰশিক্ষণ দিয়াৰ ব্যৱস্থা হৈছে নে ?

শ্ৰীছত্ৰসিং টেৰণ (মন্ত্ৰী)- মহোদয় সেইবিলাক কৰা হৈছে। তাৰ কাৰণে ৭ জন স্থানীয় লোকক নিয়োজিত কৰা হৈছে। আৰু স্থানীয় লোকক ফুড প্ৰিজাৰভেচন ইউনিটত কাম আৰম্ভ কৰি জিলা পৰিষদৰ লগত আলোচনা কৰি মানুহৰ স্কিল ওৱৰ্কৰ ট্ৰেইনিং দিবৰ কাৰণে চিন্তা কৰা হৈছে ।

শ্ৰীঅতুল শইকীয়া—অধ্যক্ষ মহোদয়, মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাৰিছো যে, যানযাত দৈনিক কিমান কুঁহিয়াৰ পোৱা যায় ? মেট্ৰিক টনৰ হিচাবত এইটো হিচাব দিলে ভাল হয় ।

শ্ৰীছত্ৰসিং টেৰণ (মন্ত্ৰী)- মহোদয়, এই মিলৰ ক্ৰেচিং কেপাচিতি ৬০ টন আৰু কুঁহিয়াৰ গোটেই বছৰটো অন্তত ডিচেম্বৰ, জানুৱাৰী, ফেব্ৰুৱাৰী মাহত পৰ্যাপ্ত পৰিমাণে পোৱা বুলি প্ৰজেক্ট ৰিপোৰ্টত উল্লেখ আছে ।

শ্ৰীঅযোধ্যা ৰাম দাস—মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাৰিছো যে, ইয়াৰ বাবে চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা কিমান ইকুইটি চেয়াৰ লোৱা হৈছে ?

শ্ৰীছত্ৰসিং টেৰণ (মন্ত্ৰী)—মহোদয়, ১৯৬৮ চনত এই মিল ৰেজিষ্ট্ৰেচন কৰা হৈছে। আৰু এতিয়ালৈ চৰকাৰৰ ইকুইটি চেয়াৰ প্ৰায় ৩৯ লাখ ১৩ হাজাৰ টকা দিছে ।

বি: গুৱাহাটী পৌৰ নিগম

শ্ৰীলক্ষীকান্ত শইকীয়াই সুধিছে :

*১৭। মাননীয় পৌৰ প্ৰশাসন বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

(ক) গুৱাহাটী পৌৰ নিগমখন ভাঙি দিয়া হৈছে নেকি ?

(খ) যদি দিয়া হৈছে, এই পৌৰ নিগমৰ প্ৰশাসন এতিয়া কোনে চলাইছে ?

(গ) নিৰ্বাচন পাতি নিৰ্বাচিত প্ৰতিনিধিৰ হাতত গুৱাহাটীৰ পৌৰ নিগমৰ প্ৰশাসন ভাৰ গতাই দিয়াৰ কথা চৰকাৰে বিবেচনা কৰিছে নেকি ?

শ্ৰীচৈয়দ আহম্মদ আলী (পৌৰ প্ৰশাসন বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

১৭। (ক)—হয় ।

(খ)—চৰকাৰে নিযুক্তি দিয়া প্ৰশাসক এজনে এতিয়া পৌৰ নিগমৰ প্ৰশাসন চলাইছে ।

(গ)—যথা সময়ত নিৰ্বাচন পতাৰ কাৰণে বিবেচনা চৰকাৰে কৰি আছে ।

Shri Badan Chandra Talukdar—May I know from the Minister whether it is a fact that the Honourable High Court, Assam and Nagaland has given a Judgement saying that the causes shown for the supersession of Corporation were not justified ?

Shri Syed Ahmed Ali (Minister)—Sir, the decision of the High Court is that the petition of the applicant has been rejected. Sir, it is a long Judgement and we have received it recently. I have not gone through it yet and unless I go through it, I cannot give my comment over it.

Shri Badan Chandra Talukdar—No Sir, my point is that the reasons given for the supersession of the Corporation were not justified in the verdict of the High Court. Is it a fact ?

Shri Syed Ahmed Ali (Minister)—It is very difficult to say when the High Court hold the petition as

tenable. Sir, I have not gone through the Judgement which is a long one and hence it is difficult for me to say anything on this.

Shri Badan Chandra Talukdar—I am not asking anything about whether the petition was rejected or not. My question is whether the reasons given for the supersession of the Corporation was not justified ?

Shri Syed Ahmed Ali (Minister)—That I cannot say now, as I have not gone through it yet.

শ্ৰীলক্ষীকান্ত শইকীয়া—অধ্যক্ষ মহোদয়, চৰকাৰে এই নিগমখনক কাম কৰিবৰ কাৰণে কিমান টকা দিছিল জনাবনে ?

শ্ৰীচৈয়দ আহমেদ আলি (মন্ত্ৰী)— বৰ্ত্তমান মোৰ ওচৰত নাই পিচত মই মাননীয় সদস্যক দিম ।

শ্ৰীঅতুল শইকীয়া—এই পৌৰ নিগমখন কি কাৰণত ভাঙি দিয়া হ'ল ?

শ্ৰীচৈয়দ আহমেদ আলি (মন্ত্ৰী)—আইন অনুসৰি উক্ত পৌৰ নিগম আইন ব্যতিক্ৰম কৰাৰ কাৰণে ভাঙি দিয়া হৈছে ।

Shri Badan Chandra Talukdar—The High Court gave its verdict that the reasons shown for the supersession of the Corporation were not justified, is it a fact ?

Shri Syed Ahmed Ali (Minister)—I have already replied that unless I go through the judgement, I cannot say.

Shri Badan Chandra Talukdar—My question is that whether the High Court held the view that the reasons given for the supersession of the Corporation were not justified ? Shri Dulal Khound has raised a point also regarding the Constitution of the Standing Committee.

Shri Syed Ahmed Ali (Minister)—Yes Sir, due to the non-

constitution of the Standing Committees the Corporation has not been functioning properly.

শ্ৰীতুলাল চন্দ্ৰ খাউণ্ড—মন্ত্ৰী মহোদয়ে এই কথাটো জনাবনে যে, আইন অনুসৰি গুৱাহাটীৰ পৌৰ নিগমে যি এখন ষ্টেনদিং কমিটি গঠন কৰিব লাগে সেইখন নকৰা কাৰণে পৌৰ নিগমৰ গোটেই শাসন ব্যৱস্থাটো ভাঙি পৰাত পৌৰ নিগমখন ভাঙি দিয়া হৈছে, এই কথা সঁচানে ?

শ্ৰীচৈয়দ আহমেদ আলি (মন্ত্ৰী)—এইটো কথা সঁচা ।

Shri Premadhar Bora—Whether the Judgement of the Hon'ble High Court is binding on the Govt. ?

(Voices—Yes, yes).

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা—অধ্যক্ষ মহোদয়, গুৱাহাটী পৌৰ নিগমতো অসম চৰকাৰে ভাঙি দিছে এই কথাটো শুদ্ধ যদিও বৰ্ত্তমান তালুকদাৰ ডাঙৰীয়াই যিটো প্ৰশ্ন কৰিছে সেইমতে মন্ত্ৰীয়ে উক্ত ন্যায়ালয়ৰ জাজমেণ্টটো ভালকৈ পঢ়ি চাই তালুকদাৰ ডাঙৰীয়াৰ প্ৰশ্নটোৰ উত্তৰ দিবনে ?

শ্ৰীচৈয়দ আহমেদ আলি (মন্ত্ৰী—হাইকৰ্টৰ ৰায়টোত হস্তক্ষেপ কৰাৰ মোৰ ক্ষমতা নাই । অৱশ্যে মই পঢ়ি চাম ।

Re : International Women Year

Shri Giasuddin Ahmed asked :

*18. Will the Minister, Social welfare be pleased to state—
The achievement of the International Women Year in the State of Assam ?

Shri Uttam Chandra Brahma (Minister, Social Welfare) replied :

18.—The achievement is stated in the report which is placed on the Table of the House.

Shri Giasuddin Ahmed—I am sorry, I have not got nor seen the Report placed in the House. Will the Hon. Minister incharge give the salient features of the achievements.

শ্ৰীআটাউৰ ৰহমান—মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা মই জানিব পাৰোনে যে আন্তৰ্জাতিক নাৰী বৰ্ষত আমাৰ ৰাজ্য চৰকাৰৰ তহবিলৰ পৰা কিমান টকা খৰচ হ'ল ?

শ্ৰীউত্তম চন্দ্ৰ ব্ৰহ্ম (মন্ত্ৰী)—অধ্যক্ষ মহোদয়, মুঠতে ৬ লাখ ৭৯ হাজাৰ ৬০০ টকা খৰচ কৰা হৈছে।

Shri Jaganath Singha—May I request that an item wise breakup of this amount on different heads is given ?

শ্ৰীউত্তম চন্দ্ৰ ব্ৰহ্ম (মন্ত্ৰী)—অধ্যক্ষ মহোদয়, চেমিনাৰ চাব কমিটিৰ ৫২ হাজাৰ ৫০০ শ টকা, চোভেনা চাব কমিটিৰ ৫০ হাজাৰ, কালচাৰেলত ৮০ হাজাৰ ৪০০ শ, একজিভিচনত ১ লাখ ৪৬ হাজাৰ ৭০০ টকা, স্পোৰ্টচ চাব কমিটিত ১ লাখ ৩৭ হাজাৰ টকা, ডকুমেণ্টৰীত ১ লাখ, পাব্লিক বিলেচনত ৬৭ হাজাৰ টকা। ইয়াৰ বাহিৰেও স্কাউট এণ্ড গাইডত ১ হাজাৰ, দৰংগিৰি মহিলা বৰ্ষত ২ হাজাৰ, এডভাইচাৰী বোৰ্ডত ১ হাজাৰ, লোহৰ পাব্লিকেচন ১ হাজাৰ, বাৰ্লিনত তিনি গৰাকী মহিলাৰ কাৰণে ৯ হাজাৰ টকা, তেজপুৰ মহিলা বৰ্ষত ৫ হাজাৰ আৰু কোকৰাঝাৰ মহিলা বৰ্ষত ৫ হাজাৰ টকা খৰচ কৰা হয়। অধ্যক্ষ মহোদয়, এই মহিলাবৰ্ষৰ উদ্দেশ্য হ'ল মহিলা সকলে দেশত সকলৰ স্বাৰ্থ সংৰক্ষণৰ কাৰণে আৰু সমাজৰ উন্নয়নত তেওঁলোকে যাতে অৰিহণা যোগাব পাৰে সেইখিনিয়েই মহিলা সকলৰ মাজত যোগাই তোলাৰ কাৰণে এই মহিলা বৰ্ষ পালন কৰা হৈছে। আৰু এই জাগৰণে মহিলা সকলৰ উপৰিও আমাৰ সমাজৰ যথেষ্ঠ উপকাৰত আহিছে।

M. Abdul Jalil Choudhury—স্যার, এই নারীবর্ষ পালনের জন্য যে এত টাকা খরচ হলো, তার উদ্দেশ্য কি ? সাধারণতে দেখতে পাই যে মহিলাদের উন্নতির জন্য সমগ্র বিশ্ব উদগ্রীব, সর্বপ্রকার ব্যবস্থা গ্রহণ করা

হইয়া আসিতেছে ইহা সত্বেও এই বৎসর পাকলে নিশ্চয়ই এক বিশেষ উদ্দেশ্য আছে। সেজন্যই একটি বিশেষ বৎসর পালন করা হলো এবং প্রচুর অর্থব্যয় করা হলো তার অন্তর্নিহিত উদ্দেশ্য কি ?

তাছাড়া, এই প্রচুর অর্থব্যয়ে কি ফলাফল লাভ হলো, কি আদর্শ পাওয়া গেল মন্ত্রী মহোদয়ে জানাবেন কি ?

Shri Giasuddin Ahmed—Mr. Speaker Sir, one of the programmes undertaken in International Womens' year is setting up of Marriage Councelling Bureau for giving free expert legal advice to women in distress with the help of trained good social workers. What concrete functions have been taken up by this programme of Marriage Councelling Bureau ?

Shri Uttam Chandra Brahma (Minister, Social Welfare)—The proposal is under active consideration of the Government.

শ্রীহুলাল চন্দ্র খাউণ্ড—মন্ত্রী মহোদয়ে দিয়া হিচাপত দেখা গ'ল যে চেমিনাৰ আৰু প্ৰদৰ্শনীৰ কাৰণে বহুত টকা খৰচ কৰা হৈছে। লগতে স্পোৰ্চটো টকা খৰচ কৰাৰ কাৰণে মই চৰকাৰক অভিনন্দন জনাইছো। লগতে এই চেমিনাৰ আৰু প্ৰদৰ্শনী সমূহ কোন কোন চহৰ আৰু গাওঁ অঞ্চলত পতা হৈছিল জনাবনে ?

শ্ৰীউত্তম চন্দ্ৰ ব্ৰহ্ম (মন্ত্ৰী)—এই লিষ্টখন মোৰ হাতত নাই।

Shri Abdur Rahman Choudhury—Sir, within the span of the Nari Barsha one of the High Schools in Assam brought out a magazine giving some seditious remarks about the Muslim women. May I know whether the Government will take any action ?

Shri Uttam Chandra Brahma (Minister, Social Welfare)—

Sir, surely, the Government will take action.

Shri Jagannath Singha—Sir, May I know the names of those fortunate ladies who went as delegation to Berlin?

Shri Uttam Chandra Brahma (Minister)—These names are not with me.

Shri Giasuddin Ahmed—As from item no. one of the programme, what are the actions taken in this regard?

Shri Uttam Chandra Brahma (Minister, Social Welfare)—The Educ[illegible] Department has taken up certain steps to provide [illegible]rtain amenities to the lady teachers. It is proposed to construct 2000 quarters for the lady teachers.

শ্ৰীকবীৰ ৰায় প্ৰধানী—অধ্যক্ষ মহোদয়, নাৰী বৰ্ষ গোটেই বছৰ ধৰি হৈছে। এই নাৰী বৰ্ষত চৰকাৰে আগধৰি কোনো প্ৰগ্ৰাম কৰি লৈছে নে লগে লগে টকা খৰছ কৰি গৈছে বুলি চৰকাৰে ভাবেনে?

শ্ৰীউত্তম চন্দ্ৰ ব্ৰহ্ম (মন্ত্ৰী)—নাভাবে।

শ্ৰীজগন্নাথ সিংহ—এইবছৰ মহিলা আৰু পুৰুষৰ হাজিৰা সমান কৰি দিয়া হৈছে নেকি?

শ্ৰীউত্তম চন্দ্ৰ ব্ৰহ্ম—পাৰ্লিয়ামেণ্টত পাচ কৰা হৈছে।

শ্ৰীকেহোৰাম হাজৰিকা—এই মহিলা বৰ্ষই নিৰক্ষৰতা দূৰ কৰিবলৈ লৈছে নেকি? আৰু যদি লৈছে কিমান মহিলাৰ নিৰক্ষৰতা দূৰ কৰিব?

শ্ৰীউত্তম চন্দ্ৰ ব্ৰহ্ম—অভিযান চলাই থকা হৈছে।

শ্ৰীকেহোৰাম হাজৰিকা—অধ্যক্ষ মহোদয়, মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাৰিছো যে এই অভিযানত কিমান সংখ্যক মহিলাই অংশ গ্ৰহণ কৰিলে?

শ্ৰীউত্তম চন্দ্ৰ ব্ৰহ্ম (মন্ত্ৰী)—সকলো মহিলাই ইয়াত অংশ গ্ৰহণ কৰিব বুলি

আশা কৰা হৈছে।

Mr. Speaker—This has been substantially discussed. You can give notice for half an hour discussion.

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ খাউণ্ড—চাৰ, এইটো এটা আন্তৰ্জাতিক কথা। আমি বহুত কথা জানিব লগা আছে। সেই কাৰণে পেণ্ডিং কৰিব লাগে।

মিঃ স্পীকাৰ—তেনেহলে হাফ এন হাৱাৰ ডিচকাচন কৰক।

Re: Joint Study Team

Shri Mal Chandra Pegu asked:

*19. Will the Minister, Welfare Backward Classes be pleased to state—

(a) Whether there was any decision of the Plains Tribal Advisory Council for constituting a Joint Study Team consisting of the Other Backward Classes, Scheduled Tribes and Scheduled Castes?

(b) If not, why the three Classes, namely Other Backward Classes, Scheduled Tribes and Scheduled Castes were jointly deputed for joint study recently?

(c) Who was the Leader of the Team?

(d) Whether the Leader of the Team accompanied the Team throughout the tours of the Study Team?

(e) If not, who led the Team?

(f) Whether the reports of the Team consisting of the above Classes are to be submitted to Government jointly or separately?

Shri Uttam Chandra Brahma (Minister, W. B. C.) replied :

19. (a)—No.

(b) to (c)—All the three Advisory Councils, viz., Advisory Council for Other Backward Classes, Scheduled Tribes and Scheduled Castes decided separately to undertake study tours to different States. The programmes were drawn up but ultimately for unavoidable reasons these were deferred. Utimately all the three Advisory Councils decided to undertake tour from the last week of December, 1975. As it was not possible to provide separate officials accompanying different teams it was decided in consultation with the Vice-Chairman of the three Advisory Council to have one team with one set of officials accompanying them. Hence it was felt desirable that as all the teams will visit the same places and dates of visit also synchronised there may be one team and one leader. Shri S. N. Das, M. L. A., the Vice-Chairman of the Scheduled Tribes Advisory Council was appointed as the leader for effective co-ordination and Shri T. Chutiya, M. L. A. as the convenor. In the absence of Shri S. N. Das, M. L. A. appointed leader, who could not accompany the team beyond Punjab for unavoidable reasons, Shri T. Chutiya, M. L. A., officiated as the leader of the Team.

(f)—Jointly.

Re : Development Corporation of Scheduled Castes, Scheduled Tribes and Other Backward Classes

Shri Mal Chandra Pegu asked :

*20. Will the Minister, Welfare of Backward Classes be pleased to state—

(a) Who are the Chairman of the Development Corporation of the Scheduled Castes, Scheduled Tribes and Other Backward Classes of the State ?

(b) Whether it is a fact that the Chairman of the Scheculed Castes and Other Backward Classes Development Corporations are M. L. As ?

(c) If so, why exception has been made in regard to nomination of Chairman of the Scheduled Tribes Development Corporation ?

(d) What are the functions and powers of the Chairman of the said Corporation ?

Shri Uttam Chandra Brahma (Minister, Welfare of Backward Classes) replied :

20. (a)—Sarvasri Ayodhya Ram Das M. L. A., Bahadur Basumatary, M. L. A. and Tarun Chandra Chutiya, M. L. A. are the Chairman of the Assam State Development Corporation for Scheduled Castes Ltd. Assam Plains Tribe Development Corporation Ltd. and the Assam State Development Corporation for Other Backward Classes Ltd. respectively.

(b)—Chairman of all the three Corporations are M. L. As.

(c)—Does not arise as Shri Bahadur Basumatary, M. L. A. is the Chairman now.

(d)—The Chairman presides over the meeting of the Board of Directors and is required like a Director to comply with the provisions of Indian Companies Act, 1966.

Re : Promotion of P. W. D. S. D. Os

Shri Pitsing Konwar asked :

*21. Will the Minister, P. W. D. be pleased to state—

(a) Whether some S. D. Os of P. W. D. (R & B) have been promoted to the rank of Executive Engineers during the year 1975 ?

(b) If so, the names of the Officers so promoted be furnished ?

Shri Md. Idris (Minister, P. W. D.) replied :

21. (a)—Yes.

(b)—The names of the Officers are given below—

(1) Shri J. K. Duttagupta.

(2) Shri S. Z. Haque.

(3) Shri S. A. F. I. Ahmed.

(4) Shri Chandan Das.

(5) Md. Azimulla.

(6) Shri Sarbeswar Das.

বি : সকক্ষেত্ৰীত গড়কাপ্তানী বিভাগৰ ৰাস্তা

শ্ৰীকন্দৰ্প কুমাৰ দাসে সুধিছে :

*২২। মাননীয় গড়কাপ্তানী বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

(ক) ১৯৭৪-৭৫ চনত বৰপেটা মহকুমাৰ অন্তৰ্গত সৰুক্ষেত্ৰী বিধান সভা সমষ্টিত গড়কাপ্তানী বিভাগে ৰাস্তা বন্ধোৱাৰ কাৰণে কিমান টকা ধাৰ্য্য কৰিছিল ?

(খ) ধাৰ্য্য কৰা টকা অনুপাতে খৰচ হৈছে নেকি, আৰু যদি হোৱা নাই, কিয় ?

(গ) এম, এন, পিৰ আটাইকেইটা ৰাস্তাৰ কাৰণে ধাৰ্য্য কৰা টকা ১৯৭৫ চনৰ বিভাগীয় কতৃপক্ষলৈ অনুমোদন কৰি পঠোৱা হৈছিল নেকি, আৰু যদি হোৱা নাই কিয় ?

শ্ৰীমহম্মদ ইদ্ৰিছ (গড়কাপ্তানী বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

২২। (ক)—১৯৭৪-৭৫ চনত বৰপেটা মহকুমাৰ অন্তৰ্গত সৰুক্ষেত্ৰী বিধান সভাৰ সমষ্টিত এম, এন, পিত গড়কাপ্তানী বিভাগে ৰাস্তা বন্ধোৱাৰ কাৰণে ৯৭,৩০০.০০ টকা ধাৰ্য্য কৰিছিল।

(খ)—ধাৰ্য্য কৰা টকা অনুপাতে খৰচ কৰিব পৰা নহ'ল। মাটিৰ ইস্তাফা দৰখাস্তৰ অভাৱে খৰচ কৰাত বাধা দিছে।

(গ)—এই বছৰত (১৯৭৫-৭৬) (১) স্বহাগপুৰ ভিজেল ৰোড (২) কুজাৰপিঠ শোহাগপুৰ খাৰ্ম্মা দেতা বাৰীৰ পৰা চাপাবাৰীলৈ ৰাস্তা অনুমোদনৰ বাবে পোৱা হৈছিল আৰু অনুমোদন দিয়া হৈছে।

Re : Statutory Body

Shri Giasuddin Ahmed asked :

*23. Will the Minister-in-charge of Education be pleased to state—

(a) Whether Government proposes to constitute any statutory body at the Subdivisional and State level to manage the affairs of elementary education in the

State ?

(b) If so, the action taken by the Government in this regard ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) replied :

23. (a)—There is no proposal at the moment.

(b)—Does not arise.

Re : Ram Krishnanagar Water Supply Project

Shri Abdul Muqtadir Choudhury asked :

*24. Will the Minister, Health be pleased to state—

(a) The total amount spent for the construction of Ram Krishnanagar Water Supply Project ?

(b) When the construction has been completed ?

(c) Whether water is being supplied to the people of Ram Krishnanagar from the said project ?

Shri Girindra Chandra Choudhury (Minister, Health) replied :

24. (a)—Rs. 4·54 lakhs upto December, 1975.

(b)—Not yet completed.

(c)—Water supply project is proposed to be commissioned by 31st March, 1976.

Introduction of Government Bill

Dr. Bhumidhar Barman, (Minister State)—Sir, I beg leave to introduce the Assam Land Revenue and Rent (Surcharge) (Amendment) Bill, 1976.

Mr. Speaker—Has the Minister leave of the House to introduce the Bill ?

(Voices – Yes, yes.)

Dr. Bhumidhar Barman, (Minister of State) – Sir, I introduce the Bill.

(The Secretary read out the title of the Bill)

Debate on the Governor's Address

Mr. Speaker – Item No. 3.

Shri Jagannath Sinha – Sir, before we come to item No. 3 so, long we used to get the papers one day earlier in our quarters. Yesterday we did not get any paper and so we could not come prepared and I do not know the items of today.

Mr. Speaker – There was power failure yesterday.

Shri Gunendra Nath Pandit – Mr. Speaker, Sir, in moving the motion thanking the Governor for his speech in the Assembly with a note of the assessment of the performance of the Govt. I congratulate the Govt. that keeping in view the promises made earlier in respective sessions of this Assembly, a breakthrough has been made and everywhere, in almost all the departments, spectacular success are seen. It is an year of retrospect and in the wake of implementation of the 20 Point Programme announced by the Prime Minister and the measures taken by the Govt. for

implementing those programmes, I see that Govt. is keeping in view the promises. Sir, our State, where the Chief Minister in his last budget speech stated that 74% of the people live below poverty line and amongst them 90·94% live in villages, to boost up the rural economy and to bring these people under the economic process is an uphill task. Inspite of lots of activities, schemes and projects undertaken by the Govt. in another handout of the Govt. of Assam the same staggering figures have been mentioned that 77·38% of the people live below poverty line. In this publication of the Govt. of Assam the per capita income of the people living in villages, municipal and metropolitan areas are defined in this way in the handout : in the villages in terms of lakhs Rs. 30·05 P. in town area Rs. 158·02 P; so this is in terms of lakhs. So, inspite of all the efforts and inspite of heavy budgets and allround measures for the development of the weaker sections of the people, poor sections of the people, the Govt. have visualised and have stated clearly that these measures have not so much as touched the people as desired. The difficulty, Sir, is that practically there was no rural economy in Assam and the agricultural products were channeled through traders, shopkeepers and mostly the agents and procurers of Tinsukia or Gauhati or municipal areas. The traders concerntrated in jute, oil seeds, paddy products, all agricultural products were sold and

profit squeezed out and take out of Assam because all the traders do not hail from the areas where production is made. As a result capital was not formulated, capital formulation was practically nil; as a result of which, inspite of investment in the rural and welfare sector, social sector, the ultimate gain, the income desired and expected was channelised out of Assam. The Govt. of Assam under the leadership of the Chief Minister initiated 663 cooperatives a unique and spectacular measure. These 663 cooperatives, whatever criticisms and whatever scepticism are expressed by people through publicity media, these cooperatives are meant for distribution, rather to provide all the common needs of the people of the State in the village level. These cooperatives are organised through 15000 cooperative shops and through different distribution channels, the entire people are tried to be covered up and it is seen that the performance of the cooperative societies excepting some societies here and there, they are trying to provide all the day to day necessity of our common people right from edible commodities, controlled clothes and other day to day requirements are tried to be provided with and if these cooperative societies make a success, as we desire, then there will be no other agency in the State to exploit the common people. Now the price is falling down as a result of Emergency. Again putting through the cooperative societies besides prices

falling down, the day to day necessities of common people are available through fair distribution system. But though the expected result is not yet achieved, the people are welcoming it. So, Sir, this is an attempt to revive the rural economy to help the people in their distress. The common people, the poor people whom 77 per cent are living below poverty line are being assisted sincerely and honestly by the Government to re-structure their life and economy. In this attempt of reviving rural economy facilities should be located to all rural areas conglomerating rural banking facilities and all the infrastructure for growing cooperative societies with a rural bank to each society so that people may not run to other big money lender or other agencies to come to their help. Their agricultural production should be properly priced and procured by cooperative societies, distributed properly through fair price shops or cheap price shops so that the agriculturists may get the benefits of their hard labour. Recently a Rural Project has been launched just to touch the life of 20 per cent of the poor people and if this project is successful then the lower strata of society for whose life no development scheme comes to their life for their betterment should be covered up by this scheme. I may site here that in Maharastra, Government started a rural employment guarantee scheme and that has been put forward to the Govt. of India for their approval and probably that

scheme is awaiting approval. In our State, in the Governor's Address it expressed concern for employment potentialities. Unemployment situation is coming out due to advancement of education, population growth for which Governor's concern is expressed. So, I suggest employment should be guaranteed in the rural sector and in the matropolitan and Municipal areas. The rural people should have the right to be employed. Our Constitution has given direction that equal opportunity should be given to the people irrespective of caste and creed and in according this opportunity if some existing laws, existing system, existing structure of the society require re-structuring and some violent changes of laws are required that should be done so that equal opportunity can be accorded to every citizen of India. The Constitution envisages that economic opportunity should be given in such a way that it may serve the common good of the people. So, if the economic operation serves common good, every citizen of India should get equal opportunity to rise and build up his life according to his genious and own talent then there lies success of Government. In the amendment motion it has been expressed that fundamental rights are suspended and the working people of the State are feeling insecurity, frustration and also there is difference between performances and promises. Going through this, in addition to my motion I am compelled to introduce

certain facts that in declaring emergency progress is is made by the Govt. in different sectors which will be rather a long list of putting figures in assessing things. I am rather constrained to say why Emergency had to be declared. Through publicity media people generally try to ventilate their grievances and the Government try to erradicate those grievances of the common people; but some people object to progressive measures. When our State is threatened, when our body politic is threatened and the nation itself is threatened then some people come up declaring, there is no rule of law, there is anarchy. But Sir, in going through the facts that this question of suspension of fundamental rights requires a threadbare discussion which has already been made in the Prime Minister's speech. People generally do not forget the climate of hatred so mongered in our country right from the Railway Strike, Bihar agitation, agitation for dissolving Gujrat Assembly and also the murder of late L. N. Misra and arrest of Anand Marg leaders, revolt of U. P. Constabulary and also other deeds which were culminating and created situation. The Prime Minister is quoted by famous daily papers like 'The Statesmen' that before declaration of Emergency on June 24th 25th, there has been a serious attempt to annihilate the Prime Minister and her families and also have been a serious attempt to annihilate some Chief Ministers and their families. Ananda Marg listed Bihar Chief Mi-

nister Sri Abdul Gafoor for annihilation along with some Bihar leaders. There was a secret pact to dynamite the Bihar Legislative Assembly Building by the Ananda Margis. Government detected all these nefarious designs and timely actions saved the situation. Sir, for operational design the Ananda Marg divided the world into 9 sectors and so called Abodoth Swami Madhabanda committed about 18 murders and there was an attempt to annihilate the life of the Chief Justice of India and the evidence is now clear. The Marg was associated will all sorts of depredation, all sorts of subversive activities. I want to say Sir, if these fundamental rights which are honoured and guaranteed are utilised such, where lies the security of a free country like India. Before declaration of emergency, the country was functioning under so many problems like Bihar agitation, etc. Whether in the name of having the protection of fundamental rights, following measures were adopted. At various stages in the course of the agitation in Bihar, Shri Jayprakash Narayan's programme included:

1. Boycott of schools and colleges and examinations for one year.
2. Gherao of MLAs to force them to resign their membership of Assembly.
3. Social boycott of MLAs.
4. Formation of parallel Assembly.
5. Paralysing of work in Government offices.

6. 'No-tax' campaign.
7. Boycott of courts.
8. Establishment of parallel goverments and parallel courts-Janata Sarkers and Janata Adalats.
9. Incitement of Armed Forces, Police aud Government servants.

According to these, everybody knows that has happened in Bihar and elsewhere. Shri Jayprakash Narayan, the great leader who thought the movement was decisive in his life, and that the people would have to rise in revolt against the establishment and nothing less than a total revolution will bring succour to the people. He expressed that a violent peoples' revolution can be successful only if the Army and the Police rebel; he directly and indirectly exhorted the Policemen and the Armed Forces to be participants in the revolution. He claimed that the Bihar movement was not only a people's struggle but also a policemen's struggle. It was his thesis is that the Army and the Police could not remain aloof from the total revolution. This is Govt. of India, Home Ministry's report that on 27th occasion from 4th April '74 to 25th June—at Delhi on 25th June '75 he said by "addressing a rally organised by the Delhi Janta Morcha at Ramilla Maidan, he called upon the army, police and Govt. employees not to obey any orders they considered illegal. The Army act lays down that the armed forces must protect the democratic constitution. If the constitution is charged legally

it does not matter. But the army must oppose any unconstitutionl changes. He said the Police will get orders to suppress the people. There was a policemen's strike in Delhi. I am not trying to incite the police. The Khosla Commission was set up to investgate the grievances and examine the demands of the police. The Commission had reported in 1968, but till today no action has been taken by the Prime Minister or the Govt. Friends, the time to which I have repeatedly been referring is now coming."

Shri George Fernandes who initiated the Railway strike in India and whose statement is with me at the moment where he said that "Seven days strike of the Indian Railways—every thermal station in the country would close down. A ten days strike of the Indian Railways—every steel mill in India would close down and the industries in the country will come to a half for the next 12 months. If once the steel mill furnace is switched off it takes nine months to re-fire. A 15 days strike in the Indian Railway the country, will strave." There are so many instances like this. There were two photographers, one from the Ananda marg and the other of the Columbia Broadcasting Corporation who were operating in Delhi and ultimately they were detected by the Police and were arrested in Bombay. So these were the activities which were done in the name of freedom of speech. I hope that the state must formulate economic operation in such a

way that it may not go against the interest of common good. Due measures were taken to check tax evasion and special attention has been paid to cases of those who suppressed information or indulged in hoarding and black marketing of essential commodities. The number of searches conducted from 1.4.75 to 31.7.74 is 3709 and3576 lakhs of rupees were recovered by the Tax Deptt. The allegation were that government were propagating casteism. If facts are twisted and these are handled in such a way then there is no way out to raise any citizen of India according to his own genious. Some revolutionery changes are required to be made. Here again, there is another thing about black money. Everybody knows that before emergency the Wanchoo Commission declared that 10,000 crores of black money were in the hands of the people who operated in the name of economic avocation n India. The first report said 7000 crores, the next report said 10,000 crores and after emergency, measures against black money were taken by the Government of India, here I would like to quote from a Govt. of India publication, "To check investments of black money in urban property, it has been decided by Government to acquire under-valued properties. Proceedings were launched against 9,354 cases for acquisition of property, between March 1973 and June 30, 1975. In respect of 138 cases, covering 123 properties, orders of acquisition were passed. Proceedings were dropped in 3171 cases, upon production of satis-

factory evidence. Special attention is being given to properties held in benami by smugglers. Upto March 31, 1975 assessment was made in 130 cases of smugglers. Major additions totalling to nearly Rs. 3½ crores were made in about 60 cases. The investigations are continuing unabated.

Special squads have been set up to check under-valuation of properties and unaccounted investment.

In Bombay alone, the searching of 11 luxury houses covering 820 flats has been completed. The search conducted in respect of 4 buildings disclosed unaccounted investment of Rs. one crore and 82 lakhs. In Calcutta, unaccounted investment in some building accounted for Rs. 95 lakhs. In Madras, under-valuation is reported to be over Rs. 51 lakhs. In Delhi, 70 premises were surveyed and in respect of 11 cases under-valuation is estimated as Rs. 15 lakhs.

This is a sample I am tempted to read because the matter has been introduced and discussed in the Parliament and we have been constrained to discuss this way because a point has been raised against suspension of the fundamental rights. Against hearders 6343 raids were made from 1972-74 and some 65,14.741 gms. of gold were recovered and in money value some 15 crores 76 lakhs 47 thousand and 16 rupees were valued. So, in the name of economic operations some people are looting the Nation. Sir, in the Governor's address it is said that after emergency, for food offences,

in Assam, about 1400 arrests were made, 773 police cases were registered, 464 vehicles were seized from various business men. These are the staggering things and the worst of anti-social behaviour of these who operate in the name of fundamental rights. So, Sir, I am surprised that when social justice is sought to be done by taking some measures, these are objected to and protested against by people. In Calcutta, 22000 cases were registered of obstructing in procurement of paddy and the Chief Justice of the Calcutta High Court disposed of all the cases, Here Sir, if the social measures, not only here, in the much maligned country America also Lincoln was opposed. President Lincoln as also President Roosevelt encountered difficulties with the American Supreme Court when some social measures were enacted for the down trodden people. By historic Missobri compromise, slavery was abolished in America. Chief justice Taney held that this compromise was unconstitutional because slaves were property and that no man's property could be taken without the due process of law in violation of the fifth Amendments. In that compromise slaves were set free and the Americans challenged the President himself saying that the slaves were the property. When some measures are adopted for regulating the enjoyment of property, for retaining that enjoyment of property people jump up and raise all sorts of noise, Later on, Roosevelt had to face the same difficulty that Lincoln did. In 1933, in America industrial production was at

a vary low ebb and there was widespread unemployment. To remedy the situation, Roosevelt brought this New Deal legislations. But the Supreme Court of America struck down the New York Minimum Wage. Law, etc. etc. In November, 1936, Roosevelt went to the country asking the people to support his New Deal policies. Roosevelt was reelected with an overwhelming majority; out of 48 States he carried 46 States with him. So, Sir, in our country, in the name of economic operation these people behave in this way and again speak vehemently against suspension of fundamental rights. Fundamental rights should not be construed that rule of law is obliterated and the citizens' right to live peacefully and in security has also been given a good bye. One may interpret things as he wants but the hard fact is that if people behave in this way obstructing the movement of the society, the forward march of the progressive society then serious measures are necessary.

Sri, in the 20-point programme launched by the Prime Minister the Government of Assam had a mark. It is said that according to the promises no performance worthy of mark is visible within the working people who are stated to be living in insecurity. The rural indebtedness has givena good by, unemployment problem is trying to be solved and minimum wages are fixed and male and female workers are given equal pay and inspite of the fact that several conditions were imposed, all the measures are the result of emergency. It is also

stated that the productive forces are seem to be in same motion. But if we go through the achievements made in the 20 point programme we will find that a rapid progress is made in the economic reconstruction of the State.

Sir, in case of agricultural production as it is said, I am tempted to say something because the contention is that no production is made according to the promise. But we find that in ahu paddy production in 1974-75 was 4.77 lakh metric tonnes as against 3.97 lakhs m. t. last year. Similarly, sali paddy production of 1974-75 was 22.80 lakh metric tonnes and prior to that 19·80 lakh metric tonnes and area cultivated in 1974-75 was 16 lakh hectares as against 14.31 lakh hectares last year. If the mathematical figures, calculations are to be believed, then one will have to believe this. But here in the Assembly, I remember one Hon'ble member, he is not present now, he asserted that this Govt. manages to get figures which have no relevance. It is also recorded in the Assembly proceedings. I for myself believe this because a legally constituted Govt. and duly constituted Department and their activities are regulated. The compilation of figures must be believed. If sombody does not believe Government need not care. As international standard everywhere, Compilation of figures by Govt. or by any legal agencies are to be believed. So if certain people do not want to believe them, it is upto them to disbelieve.

Now sir, coming to distribution of land our achievement is very splendid indeed.

(At this stage Mr. Speaker left and Mr. Dy. Speaker occupied the chair)

In the 20 point programme, Prime Minister emphasised that all surplus land should be given to the landless and we have also made enactment. Here tenants' right recorded are 3,08,496 and likewise in the urban property ceiling, here a bill was introduced and 3 lakhs as a limit was made which was passed in 18th February, 1974 only. Parliament recently introduced Urban property ceiling Act. So, if the implementation is made and the urban properties are assessed, then those who are working in towns, those who are working in factories and live in poverty, they will be benefitted and they will get land and dwelling houses. Sir, up till now as it is seen 60,000 families were given surplus land and 7000 people were given house sites in rural areas. So these are the achievements required to be appreciated.

Now in agricultural irrigation in the 4th plan as Governor has already stated that 5 million hectares of land are proposed to be under irrigation and 4th plan coverage was 29000 hectares of land. The 5th plan envisages 70000 hectares of land and it is in the process of covering. In minor irrigation the 5th plan envisages the area to be irrigated is 1,50,000 and 29000 hectares of land covered in the 4th plan.

As regards power generation I personally believe

that power should be extended throughout the State for development of industry and in our modern times, power is the only means for the science of civilisation. In the Punjab Assembly, the Governor Mr. Choudhury has announced as it is reported in the newspaper that in 1977, entire Punjab would get electricity. Now, they are having certain scope and facilities. In our State as far I know the achievement of Govt. is that 22 rural electric corporation schemes of Assam are sanctioned by Govt. of India covering 1351 villages. Of course this is in the process of covering villages for electrification and 2 REC schemes covering 185 villages of Golaghat and Sarupathar and as it is found in the Govt. document, they are in the process of submission before the Rural Electrification Corporation. Sir, we all advocate that the entire State should be covered with power within a short time. But uptil now achievement made as far as I have gathered as a member and I have also responsibility to know that in 1974-75 in the agriculture and irrigation sector 6 Million units were utilised and in 1978-79 a proposal of 15 million units are there. In 1974-75, for small industries, 30 m. units were utilised and a proposal of 60 m. units are there. For large scale industry 179 millon units are utilised and in 1978-79 390 million units are proposed for utilisation. So Sir, the problem is now as it is seen that except 2 projects after the bifurcation of the State one in Upper Assam

and another in Lower Assam already generating the Govt. of Assam is not getting any sanction from the Govt. India and as many as 5 to 9 projects of N. E. C. are awaiting Sanction. If full electrification is wanted to be made in the State of Assam sources of power have to be kept working. At the present condition, the Govt. of Assam should think seriously and move the Government of India that sooner the power installations as recommended are given sanction better for all of us. Because the present source at Namrup and Chandrapur are having fuel shortage. As far as I know there is every possibility of sudden collapse of power in the State. As a member of the House it is my duty to bring it to the notice of the Government that unless immediate steps are taken in this direction the power position in the State will be very much unsatisfactory. In the north-east India, it is a matter of great regret that as against the all India pattern of consumption of 100 units ours is 25 units the gap being 75 units. I, do not know when that gap would be filled up. In the North-east India, in spite of the potentialities we are lagging far behind the all India pattern. So, I suggest that the Government should think seriously to improve the power position in order to accelerate the growth of industries, both large and small scale and cottage industries and also to provide all facilities for efficient irrigation, which require power, otherwise not to speak

of domestic consumption even factories and irrigation projects in the State will go without any Power in near future. Sir, according to the statement of Shri D. Venkata Iyar, Chairman, Rural Electrification Corporation, (I do not know how many schemes are coming to Assam) the Corporation was started in 1969 up till now they have sanctioned 1000 schemes and of these 22 schemes are in Assam and already 16 schemes have been sanctioned. It is also stated that 7 lakhs irrigation pumps are energised throughout India, but it is not known how many pumps are energised in Assam or how many schemes, apart from 16 are going to be sanctioned in Assam. Sir, we have been hammering very often for agro-based industries—Khansari mills etc. recommended to the Government for establishment of 7 sugar mills. Government also advocated for installation of sugar mills and up till now probably 3 sugar mills are in the process of installation. Here in this specific agro-based industries 11,000 rural industries are to be established by the Rural Corporation. If we do not give emphasis on the improvement of power, which is the emblem of modern civilisation, in Assam no headway in the field of industries is possible. Government of India has already taken up Ambar Charka by providing loans to 25 women for spinning where the ration of loan is 50% to be borne by the Government of India and 50% by the State Government. If these productive units

are to be extended throughout the State to cover the weavers then rapid expansion of power is needed. I should emphasise with all humility that unless the requirements of our peasants, weavers who forms the bulk of our population and unless the village life is touched for production and Government guarantee for the sale of their products the 20 point programme of our Prime Minister will not materialise. It is found that one woman gets 125/-p. m. if engaged in weaving and another 125/-if engaged in spinning. These are to be brought up in larger way, if necessary some private sector industries where interest of common people will be represented, should be establiseed. I emphasise, power should be agro-based industries and the industries where our common people's interest is not represented it does not give any direct benefit to our village population touch the life of the poorer sections such facilities should not be given. No cottage Industry is still put in prominance due to the shortage of power. But efforts have already been made by the Govt. for generation of more powers for rapid development of such industries in future. In this respect we should appreciate the Ministry and the Govt. of Assam as well. Sir, we expect by 1977 our power position will improve to a great extent. Therefore, I would like to request and submit that Govt. should take steps to electrify our villages as has been done in the Punjab. Sir, our villages are very much orga-

nised and grouped in such a way that it has no parallel in any other States. But even then our villages are neglected and the villages are yet to be given so many facilities. Our villages are beautifully organised. So, Sir, every village should be declared a productive units and as far as possible steps should be taken to install productive units in those villages. Our villages are full of potentialities and they have got immense possibilities for development of Cottage and other small scale industries. I, therefore, give much emphasis for giving proper amenities to our villagers and to put them into nation-building activities. Sir, inspite of our efforts to make a new-leaf in their economic life and to take them out from the morasses of poverty, it is not possible to bring them out from the moorings of social oppression and exploitation. In this connection, Sir, I would like to give an example of Goalpara district. Sometimes back I visited some places of Goalpara District where I found that due to certain social handicaps even the 'Napiths' had to stop their profession. Their profession is entirely doomed due to the distressing economic and social condition of the villages. Sir, I have come across about 25 such families at Bilasipara under Goalpara District. These people have no lands; they have no houses of their own. Even their earlier generation also did not possess any land or houses of their own. On enquiry I got all the information. So, Sir, these are conditions of the barbers living there. They have given up their pro-

fession due to the peculiar socio-economic condition of their village. I have also visited some Santhal Villages. The condition of santhal villages is also of similar type, Inspite of different measures taken by the Govt. for the upliftment of their economic condition, they are still under morasses of proverty. Sir, you will be surprised to know when people are engaged in harvesting, at that time these santhals whom I visited are found sleeping without work. They do not have any aspiration for harvesting or look for better days. These santhals are also under subject to social oppression. Of course, this is not the condition everywhere and I have not made any socio-economic survey also in this respect. I have just come across those people while I visited those places along with a Govt. Committee. Therefore, I have mentioned the condition of these people. Of course, our Govt. is trying its best to indentify them in ethnic-groups of their own. Sir, they do not have money to send children for education. Even after finishing the L. P. School, these santhals cannot send their children for High School Education. Therefore, Sir, my suggestion is that Govt. should take all possible steps to change their economic life and to bring them in one ethnic-group. These people should be given all facilities. If necessary we should take steps for legislative measures also. Unless and until we take definite step in this direction, it is not possible to change economic condition of these

people. In-spite of all these efforts, our rich people are still exploiting these poor. Then, Sir, I would like to mention something about a group of people who are known as 'Chola Muslim' and 'Bohra Muslim'. I do not know actually what they are called. But these people have no ethnic-base and they do not identify themselves as Muslims like other parts of our Country. Tthey have mixed up with the tea-garden labourers and when I have enquired of their ethnic-base, they have indentified themselves as Muslim Tea Garden Labourers. They are also very poor and their social condition is very bad. So, these people should be given facilities and they should also be treated as extremely backward class people. That is my emphasis. Sir, we have given innumerable facilities to the backward class people. But I do not know why these facilities are not touching people in the desired way. The special education is given, employment facilities are given to them and why should we think that they are not kept at per with other people. So, I appeal that the ills of the society should be tackled keeping in view the social backwardness of the ethnic groups and unless we do it will not be possible to bring prosperity to our society. Sir, in this respect our mind should be clear so that we can render better service to the people. Sir, I want to conclude my speec h opposing the amendments.

Mr. Deputy Speaker—The amendments have not been

moved. You are to commend the motion now.

Shri Gunendranath Pandit—Sir, I oppose the amendments which may come in future. I oppose vehemently any idea about restoration of fundamental rights as there is no need to restore since the Emergency is in force. With these Sir, I conclude. Thank you Sir,

Mr. Deputy Speaker—Now Mr. Patgiri.

Shri Gunendranath Pandit—One more sentence Sir. I thank the Governor for delivery of speech and also I thank the Govt. for its spectacular success which they have made in respect of implementation of 20 point programme. Thank you Sir.

*শ্ৰীগোলোক পাটগিৰি—মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় সদস্য গুণেন্দ্ৰ পণ্ডিত ডাঙৰীয়াই যি ধন্যবাদ সূচক প্ৰস্তাৱ দাঙি ধৰিছে তাক মই সমৰ্থন কৰিছো। বিশেষকৈ আমাৰ ৰাজ্যপাল ডাঙৰীয়াই যি ভাষণ দিছে, সেই ভাষণৰ কাৰণে তেখেতক কৃতজ্ঞতা জনাওঁ। ৰাজ্যপাল ডাঙৰীয়াই তেওঁৰ ভাষণ প্ৰসঙ্গত আমাৰ ৰাজ্যখনৰ যোৱা বছৰৰ প্ৰায় সকলোবোৰ ঘটনাকে তেওঁৰ ভাষণত উল্লেখ কৰিছে। আৰু এই ভাষণৰ দ্বাৰাই আমাৰ ৰাজ্যখনত যোৱা বছৰত কি কি ঘটিছিল আৰু আমাৰ চৰকাৰে কি কি কাম হাতত লৈছে সেইবোৰ কথা বিশেষ ভাবে তেখেতে দাঙি ধৰিছে। মই বিশেষ ভাবে যোৱা বছৰৰ ক্ষেত্ৰত আমি দেখিবলৈ পাইছো যে ২৬ জুনৰ আগতে যিবোৰ ঘটনা ঘটিছিল আৰু চৰকাৰে যিবোৰ আঁচনি গ্ৰহণ কৰিলে, সেই আঁচনি বিলাকৰ ক্ষেত্ৰত কৃতকাৰ্য্য হোৱাৰ বাবে, আৰু ৰাইজৰ মাজত যি এটা অনিশ্চয়তা আছিল সেই অনিশ্চয়তা দূৰ হৈছে ২৬ জুনৰ পৰা। ১৯৭২ চনত আমাৰ নতুন চৰকাৰ গঠন হোৱাৰে পৰা আমি দেখিবলৈ পাইছো যে আজি আমাৰ চৰকাৰে বিশেষ কৈ অৰ্থনৈতিক ক্ষেত্ৰতেই হওক বা নিবনুৱাৰ ক্ষেত্ৰতেই হওক বা নিৰক্ষৰতাৰ ক্ষেত্ৰতেই হওক সকলো ক্ষেত্ৰতেই কিছুমান উন্ন-

* Speech not corrected.

য়নমূলক, প্ৰগতিমূলক আঁচনি গ্ৰহণ কৰিছে। কিন্তু সেইবোৰ কাৰ্য্যকৰী কৰাৰ ক্ষেত্ৰত বিশেষ ভাবে আগবাঢ়িব পৰা নাই । কাৰণ আমি দেখিবলৈ পাইছো যে ২৬ জুনৰ আগতে যিবোৰ ঘটনা ঘটিছিল সেই ঘটনাৱলীৰ দ্বাৰা আমাৰ সমাজৰ কিছুমান প্ৰতিক্ৰিয়াশীল মানুহৰ ক্ষেত্ৰত আৰু কিছুমান সমাজৰ দুবৃত্ত মানুহৰ কাৰণে সমাজত বহুতো বিশৃঙ্খলাৰ সৃষ্টি হৈছিল । আৰু গঠন মূলক কামত সেই বিলাকে ব্যাঘাত জন্মাইছিল। আমাৰ দেশখনত অৰ্থনৈতিক সমস্যাকে আদি কৰি বহুতো সমস্যা আছিল। আজি আমি দেশৰ এই সমস্যাবোৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপে সমাধান কৰিবলৈ হলে আমি আমাৰ প্ৰশাসনীয় যন্ত্ৰটোৰ সংশোধন কৰি লব লাগিব। যিবিলাক মানুহে চৰিত্ৰৰ দোষতেই হওক বা আন কোনো কাৰণতেই হওক, বিশেষকৈ চাকৰিৰ ক্ষেত্ৰত যিবিলাক লোকে চৰকাৰৰ চকুত বেয়া বুলি ভবা হৈছে তেওঁলোকক কিছুমানক চাকৰিৰ পৰা আতবোৱা হৈছে আৰু কিছুমানক বাধ্যতামূলক অৱসৰ দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। আজি চৰকাৰে বহুত কাম সমাধান কৰিবলৈ নানা ধৰণৰ অসুবিধাত পৰিছে। আজি আমি বিশেষকৈ গাৱত যিবোৰ অৰ্থ নৈতিক ফালৰ নিম্নস্তৰৰ মানুহ আছে তেওঁলোকৰ কাৰণে আমি কিছুমান আইন কৰি লোৱা হৈছে। আৰু বিছুমান চৰকাৰৰ ফালৰ পৰাও কাৰ্য্যকৰী কৰা হৈছে । যেনে ভূমিহীন লোকৰ মাজত মাটি বিতৰণ কৰা হৈছে। সেয়ে কৃষক সকলক আজি নানা ধৰণৰ সুবিধাকে ধৰি বহুতো আইন সভাত পাচ কৰা হৈছে । আৰু সমাজৰ দুৰ্বল শ্ৰেণীৰ লোকসকলেও যাতে আন মানুহৰ দ্বাৰা শোষিত নহয় তাৰ কাৰণে চৰকাৰে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছে । অৱশ্যে দুখীয়া শ্ৰেণীৰ এই উন্নয়ন মূলক কামত কিছুমান প্ৰতিক্ৰিয়াশীল মানুহে বাধাৰ সৃষ্টি কৰিছে।

গতিকে আজি সমাজৰ ফালৰ পৰা বাইজৰ ফালৰ পৰা আৰু চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা দৃঢ়তাৰে যি আইন গ্ৰহণ কৰা হৈছে তাক কাৰ্য্যকৰি কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিব লাগে । আজি বাইজে দুৰ্বল শ্ৰেণীৰ মানুহৰ ওপৰত যি বাধাৰ সৃষ্টি কৰিছে, অৰ্থাৎ তেওঁলোকৰ আজি ঘৰ বান্ধিবলৈ মাটি নাই, খেতি কৰিবলৈ মাটি নাই কিন্তু চৰকাৰে যি ব্যৱস্থা হাতত

লৈছে তাত সকলোৱে সুখী হৈছে। আৰু সকলোৰে মনত আশাৰ সঞ্চাৰ হৈছে। কিন্তু বহুত ক্ষেত্ৰত আমি দেখিছো প্ৰশাসনীয় যন্ত্ৰটো অলপ লেহেম হৈছে। এই ক্ষেত্ৰত আৰু কিছু তৎপৰ হলে সকলো ৰাইজেই স্বীকৃতি লাভ কৰিব। আনহাতে যি গাওঁৰ লোক সকলক দোষমুক্ত কৰিবলৈ যি আইন গ্ৰহণ কৰিছে, সেই আইনত সকলোৰে কাৰ্য্যত অৰ্থাৎ দুখীয় খেতিয়ক সকলক কামত আগবাঢ়ি যোৱাত যথেষ্ট সহায় কৰিছে। আৰু এই ভাবেই যাতে আৰু বেচি সুকলমে আগবাঢ়ি যাব পাৰে তাৰ কাৰণে চেষ্টা কৰিব লাগে। আজি প্ৰধান মন্ত্ৰীয়ে যি ২০ দফীয়া আঁচনিৰ কথা কৈছে আৰু যি ভাবে আমাৰ ৰাজ্য সমূহে ইয়াক পালন কৰিছে সেইটো কোনো ক্ষেত্ৰতেই নতুন নহয়। এইটো আগৰে পৰাই চলি অহা কথা। আগতেও এইকথা খিনিয়েই প্ৰধান মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়ানীয়ে অথবা আমাৰ মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই অথবা প্ৰত্যেক ৰাজ্য চৰকাৰ সমূহে কাৰ্য্যকৰী কৰিবলৈ চেষ্টা কৰি আহিছিল হয়তো সমাজৰ যিবিলাক মানুহ ধনতান্ত্ৰিক হিচাবেই হওক বা ব্যক্তিতান্ত্ৰিক হিচাবেই হওক সমাজখনক অন্যথা ধৰণে পৰিচালনা কৰিছিল। সেই বিলাকৰ কাৰণেই দুৰ্বল শ্ৰেণীৰ মানুহে যিবিলাক সুবিধা পাব লাগিছিল সেই সকলো বিলাকৰ পৰা বঞ্চিত হৈছিল। কিন্তু আজি ২০ দফীয়া আঁচনি কাৰ্য্যকৰী হোৱাৰ হেতুকেই শ্ৰমীক শ্ৰেণী আদিকেই ধৰি সকলোৱে সমানে সুযোগ পাইছে। আজি সমবায় ভিত্তিত গাওঁ পঞ্চায়তৰ জৰিয়তে যি বিতৰণ ব্যৱস্থা চলিছে সেই ক্ষেত্ৰত কোনোৱেই বঞ্চিত হোৱা নাই। ধন সংগ্ৰহৰ ক্ষেত্ৰত দুখীয়া ৰাইজে যথেষ্ট সহায় পাইছে। আগষ্ট মাহত দুখীয়া ৰাইছে ধান কিনে। মাঘ মাহত ধান বিক্ৰি কৰে। সেই সময়ত চৰকাৰে ধান যি দামত কিনিছিল তেওঁলোকে যথেষ্ট লাভবান হৈছে। আৰু যাৱতীয় যিবিলাক বস্তু বিক্ৰি হৈছে সেই বিলাকৰ দামো যথোচিত ভাবে ঠিকেই আছে। অথচ আগতে কলাবজাৰত বস্তুৰ দাম চৰম সীমাত উপনীত হৈছিল। এইবাৰ গেট বিলাক দিয়াৰ বাবে হয়তো ধান বাহিৰলৈ যাব পৰা নাই। সেইবাবে সকলো সুকলমে চলি আছে। মই ভাবো এই ক্ষেত্ৰত

দুখীয়া খেতিয়ক শ্ৰেণী সকলোতকৈ লাভবান হৈছে। অন্যান্য ক্ষেত্ৰত বিশেষকৈ অনুসূচীত জাতিৰ নিবনুৱা সকলে নিয়োগত সুবিধা পাইছে। মই ভাবো আমাৰ পিচপৰি থকা সম্প্ৰদায়ৰ লোকসকলকো চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা অৰ্থ সাহায্যৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। বৰ্ত্তমান তিৰোতা সকলক নাৰী কল্যাণ বৰ্ডৰ জৰিয়তে চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা শাল সূতা আদি কিনিবলৈ অৰ্থ সাহায্য দিব লাগে। যিহেতুকে সাধাৰণতে অসমীয়া নাৰী সমাজে বোৱা কটাৰ ক্ষেত্ৰত দেশৰ অৰ্থনীতিত এক বৰঙণি যোগাই আহিছে। তাৰোপৰি সেই ভাবেই নিবনুৱা সমস্যাটো সমাধান কৰিব পৰা যাব। এই ধৰণে অৰ্থ সাহায্য দিলে গৰীব জনসাধাৰণ উপকৃত হব। ইয়াৰ বাহিৰেও মোৰ কবলগীয়া বহুতো আছিল কিন্তু সময়ৰ অভাবত আৰু মই বেচি নকও। এই খিনিকে কবলৈ সুবিধা দিয়াৰ বাবে মই উপাধ্যক্ষক ধন্যবাদ জনাইছো আৰু ৰাজ্যপালৰ ভাষণৰ সমৰ্থন কৰিছো। শ্ৰীগুনেন্দ্ৰ পণ্ডিত ডাঙৰীয়াই যি ধন্যবাদ সূচক প্ৰস্তাব দাঙি ধৰিছে তাক সমৰ্থন কৰিছো।

Mr. Deputy Speaker—The House now stands adjourned till 2-30 p. m.

(The House met after lunch at 2-30 PM with hon'ble Mr. Speaker in the Chair)

Shri Gourisankar Bhattacharyya—Mr. Speaker, Sir, I beg to move that at the end of the motion moved by my hon'ble friend Shri Pandit the following be added— "But regrets that while under the cover of Emergency, the Rule of Law and the Fundamental Rights of the Citizens including the seven fundamental freedoms like (1) Freedom of Speech and expression and right (2) to assemble peacefully and without arms (3) to form associations and unions (4) to move freely throughout the territory of India (5) to reside and settle in

any part of the territory of India (6) to acquire, hold and dispose of property and (7) to practice any profession or to carry on any occupation, trade and business—with reasonable restriction, have been suspended, the promised measures to increase and improve the productive forces and to win the battle of democracy have not been seriously implemented, the difference between promises and performances has been further widened and a sense of insecurity and frustration has overwhelmed the working people throughout the State."

Sir, in all probability, this is going to be my last speech on the address of a Governor in this House. I beg, therefore, to have the same indulgence from you and from the esteemed members of this House which I have been favoured and bestowed since 1952 though I am quite aware that I did not and probably do not deserve this. Sir, though I propose to retire from the legislative work after this term from this Assembly I propose to do so not with a sense of despondency or regret but because I feel that like film stars politicians particularly those who work in the legislature and more particularly those who work in the Opposition of a legislature should themselves find a time when they should retire. This is because circumstanced as we are, this legislative work tires us very often and sometimes we lose the fervour, the spirit, the fire with which we entered the House. This I say from the experience of my own life. However, it is not like the poem "গানভঙ্গ" of Rabindra Nath Tagore

where he sang "গাহিছে কাশীনাথ নবীন যুবা etc." Not that; but because I that while youth craves adventure, the old want security. We should probably make room for the younger ones, not only in age but also in spirit and ideas. I know, old age is not counted in years and it is essentially a matter of spirit. Sir, because this is going to be, as I said, my last speech on a Governor's address I shall try to be rather a little wide in my approach and if I be not quite to the point I hope you will kindly excuse me.

I have noted, Sir, that the Governor has opened his address with a background which touches not only the conditions of this State but the conditions of the country as a whole nay even the whole world and you know due to development of science and technology and due to the maturity of a historical epoch we have come to such a pass where we cannot think of our State or our country without an eye to the world situation of fundamental changes. The history of the human race has undergone a fundamental change and a new civilisation has been on the up grade particularly since after the Second World War which has witnessed some of its direct hits within our State itself as it then was. Sir, the Governor has spoken of the Emergency—that in a particular context Emergency had to be declared and that Emergencc had to be implemented in this State as well. This emergency, in a broader sense, is how there in the

entire capitalist world. We, even now, form a part of the imperialist world which is the last stage of decadent capitalism, and therefore. when there is an endeavour to change the very basis of the society and when in this new historical epoch we propose to socialism even by peaceful means, naturally, the process and the efforts will be sometimes very difficult and sometime extremely complicated. At that time, I appreciate that the power that be, as in our State, got itself perturbed and thought that security must get precedence over everything else. But I beg to submit Sir, in all humility, that security is never absolute, it is relative, and in a democracy it is more so unlike in totalitarian states. Because, in a democracy we have to take some calculated risk; we have not only to see that there is security but also to see that there is freedom. This security and freedom cannot be contraposed. One is not antagonistic to the other. While I should have full freedom of doing what is proper, I should have also the circumspection of seeing that I do not interfere with the freedom of my neighbours. In that process, particularly in a democratic State, freedom and security are both to be very calculatively considered. In this regard, I beg to submit that though discipline is very important thing and though it 's an important duty of the State to enforce discipline—the State, in the last analysis, being nothing but dictatorship of the class or the group of the class which has the supremacy in the

society in a particular State. Steam roller discipline is unwise even in a dictatorship if that dictatorship is a dictatorship of the people, a democratic dictatorship of the people. Such a State cannot give a good-bye to the concept of the Rule of Law and also to the democratic processes and democratic opportunities. This I have to say not with any sense of anger, but to some extent with a feeling of anguish. I have to-day not with me my right hand and my left hand. I have found it extremely difficult to persuade myself to believe any justification for detention of both the Deputy Leaders of our Legislative Party. It is true that in this House they were very vigourous ; it is true that some of the things they had placed in this House might have been placed in a different manner. But I have absolutely not doubt in my mind that what they were doing was only what was constitutionally permitted and what was politically right. My friend Shri Dulal Barua, as I said on an earlier occasion, is a whole-timer M.L.A. He has considered the membership of this House to be his principal work, and because he took it so seriously, sometimes naturally he had role rather vigorously. I wish that even at this stage I could be equally vigorous. But I true to my conscience cannot say that he was ever a security risk. So is the case with Shrimati Renuka Devi Barkataki. She was born in the Congress. Her father was a freedom-fighter who had suffered a lot

fighting for the independence, for the freedom of the country. She was born in Congress, worked in Congress and it was only on a question of discipline that when there was the great split in 1969, that she had sided with organisational discipline which led to her exit from the Ruling faction of the Congress. On the question of discipline she thought that organisational discipline is an important thing, though I for one might think that there is something more than formality and that discipline is definitely a virtue on a higher pedastal. I would not dialate on that point now. But I can say this much that if Shrimati Renuka Devi Barkataki is a security risk to this Country, then I am constrained to say that there are few people in this State who can be said to be not a security problem. More particularly, Sir, she is a lady member of this House who is sufferring, who, when there was no Emergency, was sent to the Medical Institute in Delhi because the Doctors here suspected that she might be suffering from a disease which is almost incurable and even during her incarceration in that prison now she had to undergo three operations. The Medical College Authority recommended her removal to the Medical Institute in Delhi and on that advice and with information to and approval of the Home Department of the State she was about to go to Delhi—she had purchased the ticket as well—just on that day, her parole was cancelled, and since then she has been

in jail. I have my friend Shri Nandeswar Talukdar who is a better Marxist, I confess, than myself and does not hide, as all honest Communists never hide, his ideology and programme. He was doing personal party work at Doom Dooma on a particular day. But affidavit was sworn on behalf of the Government that he was doing some secret work at Gauhati and arrested and put behind the bars. In this way some notable Professors, Administrators and students of Dibrugarh and Gauhati Universities including the illustrious teacher Dr. Deboprasad Barooah were arrested and they are now in Jail. Is this the state of things which the Emergency envisaged ? Are these the people whom through Emergency, were sought to be suppressed ? Or, is it that there has been gross abuse or mis-use of the Emergency ? I cannot give the answer. It is for the Government to think. I do not demand an answer; I only submit it to their conscience. The Government should think whether the Emergency provisions have been used or abused—that is for the Government to think.

Now, Sir, if these things happen that the working class responds to the call that they must co-operate whole-heartedly for greater production and if as a result of that strikes, and struggles by the working class goes down ; but if on the other hand, the capitalist class, employers carry on with impunity lay offs and retrenchment and shutling down of shifts and factories—will you call it progressive or non-progressive ?

According to the words of the Union Labour Minister himself within 6 months of Emergency, due to lay-offs and other anti-labour measures 300,000 man days were lost. Whether this shows that the Emergency has been used in favour of the working class ? Sir, there have been incessant talks about the 20-point programme. I personally have absolutely no objection to this programme. I only beg to submit that this programme is nothing new. It was there in the Congress ideology, it was there in the Congress Election Manifestos in the last as well as in the previous Elections, it was there in the Bhubaneswar Session of the Congress and in the Abadi Session of the Congress. This is not a new thing. While I may welcome the admission by Government for the first time, that up till now our resolutions were mostly pious wishes, and beautifully worded and well written documents, they were not programmes of action within a specific period of time and where the entire people should associate. This change of attitude is very good. But if the people are to be associated, what is most important is that there must be an atmosphere of faith, an atmosphere of cooperation and not an atmosphere of fear, not an atmosphere of frustration. You have probably noted, Sir, so long there were red turbaned policemen guarding the quees in different spheres, in Bus Stoppages, Railway Stations, Post Offices and so, there appeared to be some discipline. But as soon

as or no sooner than those red-turbaned policemen left that station, it showed most indiscipline. So this discipline is no discipline or very weak discipline. That is real discipline which is self-imposed, which the people feel that it is their own, not only for the society's interests but in their own interest as well. This self discipline is yet to grow. What we find here is imposed discipline or enforced discipline rather than self-imposed discipline. I would therefore, wish that there be created an atmosphere in this State where people can cooperate with the Government properly. If there is somebody who does not agree with the progressive measures, let them come out in the open and speak their mind. Our people inspite of the fact that 70 per cent of them are illiterate, are wise enough to understand what is good for the country and what is bad and I do believe that those who are reactioneries or counter-revolutioneries will be rejected by the people. I do not want to canvas the situation which had pervaded our country in the last few years since 1969, the year of the great split on the difference between so called conscience and organisational discipline. Well, it is said that the fish rots in its head. If those who are at the top allow rift in the rules those at the bottom make ruts and everything stinks. This sense of indiscipline, this era of chaos was not the outcome of a few Tantriks or Anand Margis or some other organisations. It was because the top notches started the game and others

followed suit. Some had participated in it, some had acquised in it and others had enjoyed the fun. More or less we are all responsible for the chaos and indiscipline that were prevailing during the last few years. I do not want to poke my nose into others' affairs. Only I beg to submit that all of us had either by action, or commission or ommission or by suffering had acquised. I can at least remind, and with apology remind, the Hon'ble Members of the House how in the last disturbance did we behave ? Did we not acquised in this State: Let us not go to Gujrat or Bihar, but here in this State itself we found that some of the Hon'ble Members were forced to write some resignation letters. Could the administration find out those persons who had forced some of the Hon'ble Members to write resignation letters ? Did the Government take steps against those particular individuals or was it impossible to find it out ? A member of an All India Party Shri Rajeswar Rao along with Shri Dulal Khound and Shri Pramode Gogoi, were manhandled in Sibsagar by some elements. Was the administration unaware of the elements who had done it or who had instigated ? Why they were not punished ? Was the ordinary course of laws inadequate for this purpose ? When a member of Parliament was assaulted and in a Circuit House in broad day light inflicted him giving injury nobody was arrested or tried and punished. So far my information goes no-

thing was done.

So far as my information goes some people who are not in any political party, but somehow or rather sometimes they enter in some party and create chaos which they consider as revolutionery. This should be stopped. Even when we knew that there was some danger and we knew how that danger could be met we did not act wisely and promptly and allowed the situation to drift. I sometimes, felt very helpless, I sometimes had to think, 'Where these sorts of slogans, gheraos and hunger strikes, submission of representation to the District Magistates etc. were leading us to ?" Various parties with whatever high motives they might be imbibed, were giving opportunities to element which would not remain within the limits of propriety. I felt that this was probably because we were changing everything to a new system, a basically new society.

I beg to submit that there is nothing new in the 20 points programme. As early as 1888 in his preface to the English Edition of the communist manifesto, Frederic Engels had said, "In every historical epoch, the prevailing mode of economic production and exchange and the social organisation necessarily following from it, form the basis upon which is build up, from which alone can be explained, the political and intellectual history of that epoch, that consequently the whole history of mankind (since the dissolution of primitive tribal society, holding land in common ownership) has been a history of class struggles, contests

between exploiting and exploited ruling and oppressed classes; that the history of these class struggles forms a series of evolution on which, now-a-days, a stage has been reached where the exploited and oppressed class. The proletariat cannot attain its emancipation from the sway of the exploiting and ruling class, the bourgeoisia, without, at the same time, and once and for all, emancipating society at large from all exploitation, oppression, class distinctions and class struggles."

I personally feel that it was no douot good to do something concrete but there was nothing to say that there was some historical innovation in these 20 points. It would be more clearly understood if we look to that particular chapter in the Communist Manifesto which reveals "that the first step in the revolution by the working class is to raise the proletariat to the position of ruling class, to win the battle of democracy. The proletariat will use, its political supremacy to wrest, by degrees,all capital from the bourgeorisie, to centralise all instruments of production in the hands of the State, i. e., of the proletariat organised as the ruling class, and to increase the total of productive forces as rapidly as possible. Of course, in the beginning this cannot be effected except by means of despotic inroads on the rights of property, and on the conditions of bourgeois production, by means of measures, therefore, which appear economically insufficient and untenable but which, in the course of the movement,

outstrip themselves, necessitate further inroads upon the old social order and are unavoidable as a means of entirely revolutionizing the mode of production. These measures will of course be different in different countries. Nevertheless in the most advanced countries, the following will be pretty generally applicable :

1. Abolition of property in land and application of all rents of land to public purpose.
2. A heavy progressive or graduated income tax.
3. Abolition of all rights of inheritance.
4. Confiscation of the properties of all emigrants and rebels.
5. Centralisation of credit in the hands of the State by means of a national bank with State Capital and an exclusive monopoly.
6. Centralisation of the means of communication and transport in the hands of the State.
7. Extension of factories and instruments of production owned by the State, bringing into cultivation of all waste land and the improvement of the soil generally in accordance with the common plan.
8. Equal liability of all to work. Establishment of industrial armies specially for agriculture.
9. Combination of agriculture with manufacturing industries, gradual abolition of the distinction between town and country, by a more equable

distribution of the population over the country.

10. Free education for all children in public schools. Abolition of children's factory labour in the present form. Combination of education with industrial production etc.

This I have read not from the 20 point programme but from the Communist manifesto which was prepared in January, 1848. Therefere, what I beg to submit that this is an age old concept which has been proved to be well established by the experiences of human civilisation for more than a century. However, it was necessary particularly to see that the aristrocracy which were replaced by the bourgeoi cannot use these slogans for their own class interest and that the millionaires and multimillionaires cannot take advantage of the situation and taking these slogans enrich themselves at the cost of the common people. This danger, that is to say, the danger of the aristrocracy taking slogans and at the the same time defeating them from within were visualised by Mark and Angels themselves and therefore while they put forward this programme for the fulfillment of the democratic task they had at the same time warned about the behaviour of the aristrocracy and they said that, these people who want to do good to the common people should see that aristrocracy may not take advantage of the slogans. What is necessary is dependence on the class, that is to say, the working class

and the working peasantry. They said, in the manifesto, that the aristrocracy in order torally the people to them wave the alms bag in front for a banner, but the people so often as it joined them, saw on their hinde quarters the old feudal coats of arms and deserted with long and irreverent laughter.

When therefore the Birlas and Tatas and other big business men evernight become spokeman of the particular pattern of socialism or socialist pattern we are to be very cautious. One thing has now been well established that socialism is the order of the day. Even reactioneries and aristrocrats could not now say that they are anti-socialist because if they say so they cannot make themselves heard. This shown the ideological victory of socialism and at the same time as Communist Menifesto itself has warned, we should not particularly the working people should not be misled only by what those aristrocracies say. I do not know whether the Government in our State is aware of it but one thing is clear that even here at Gauhati some of those big rich people approach Government, get lakhs of rupees of their dues either written off or stayed and they plead to the Government that their dues to the Govt. or to the Government corporations need not be realised now because if that is realised the workers who work there will be unemployed but after they get the order from the Government that the lakhs of rupees which they owe to the corporations

may not be realised or may be realised in some easy instalments, we find that the workers remain idle as before. I do not propose to go very far, go only a few miles to Chandrapur side. You will find whether after this sort of concessions they kept their promise. Even as I have said at the very outset, we have already seen that there have been lockouts and layoffs but the workers have not gone on strikes. The Government after declaration of emergency has withdrawn a substantial part of bonus which the working class had got after a long struggle. The fruits of their struggle have been taken away. Govt. has said that they are giving land to the landless, particularlly these belonging the scheduled castes and scheduled tribes. It is true that there has been a little more activity in the matter of implementation of the Ceiling Act of 1956 and the Tanancy Act 1971. But so far very little about land to the landless, it is one thing to give a writing on a paper and it is another to give land to those who have no land. I do not propose to go into details. In my own constituency I have in a few villages near about 560 scheduled caste landless families whose land holdings are less than one Katta, that is they are considered to be landless who do not own one katta of land. For instance, in Samulia Borbukia and Arangamar there are 100 such families all belonging to scheduled caste. In Dokoha, Nokheti and Purnakhumdy 60 such families, in Ulabari

50 families, in Baharghat 15 families, in Sanekuchi 12 families. These I have visited myself. Not a single of these 560 landless, completely landless families in my constituency, all belonging to the scheduled caste has been given an inch of land. They may get land in future ; well, they might but uptil now the position is that. So, when I say, a lot of land distribution being made in the paper and wide publicity is given through the organs of Publicity and again before my own eyes I do not see an inch of land being given to the landless people, I find it extremely difficult to bridge the gap between profession and practice.

This is mainly my complaint. That is why I said, talk a little less, promise a little less but whatever you promise, you fulfill, whatever you profess, you perform; To keep an ideal is good. To have a classless society, well, that has been the ideal of all good people, at all times but simply beating the drum but not doing things concretely will not generate hope, belief, confidence in the people: In a democracy if the people themselves are not enthused from their own experience it is very difficult to make the country go ahead because after all the emergency cannot or at least should not continue for an indefinite period. Therefore, in my amendment I have particularly stressed that this aspect of the matter should be given special importance. Unfortunately, however we found as was said by Dr. Laing that we are forced by the cynical lies, multifarious deceptions and

sincerely held dillusions to which we are now subjected though all media-even the organs of Scholarship and science to a position of almost social scepticism. There can be no greater danger for a democracy than this. I wish that Dr. Laing is wrong and I wish that my fear is unfounded, but that has uptill now remained a wish. Certain things have been very boldly said. The other day while arguing on behalf of this State Govt. our Advocate General had made a submission before the High Court and this submission also we found in the Attorney General's address to the Supreme Court wherein it was said that even if a Govt. executive deprived a citizen of his life or personal liberty by way of settling some personal score with him the citizen would not have any remedy so long as the Emergency is in force. That being the position it is admitted that even when life and property is taken by some unscrupulous elements in order to settling his personal score there cannot be a remedy. It is really a situation about which we should not be very much enamoured. Sir, it is true that it is said that all these had become necessary because of irresponsible agitation but as I have said earlier, in a democracy, the mainstay or the main basis of discipline is prosperity. The greater the prosperity of a democracy, the smaller the chances of violent agitation. The greater the absence of fear, the fewer the traitors. Because security is never absolute. The Govt. of a free people must take cer-

tain chances for the sake of maintaining freedom which the Govt. of police State cannot because it holds freedom to be of Nalue and a police state holds freedom to be of no value. This being the position, if we really profess democracy then we shall have to rethink our emplementation. So far as declaration of Emergency is concerned, it is an all India matter. When the Govt. of India considers that time has come to relax, they will relax. But in the implementation within the State, it is the State Govt. which is primarily and I should say almost solely responsible and, therefore, if the Govt. had been active in gurbing the activities of the black-marketters, of the smugglers of anti-social elements of land grabbers, then probably these measures would be welcome. But the common people have been harrassed and the anti-social elements who are said to be reactionary, are going on merrily.

Sir, 9 points, if I remmeber aright, were inunciated and proclaimed by this Govt. immediately after its formation. They included farmers' co-operatives. We said that on principle we support it because we felt that in Assam there was some areas of waste land which instead of being given to individuals could be given to farmers collectively and in this way train them to work collectively and they would create a situation when probably we would be able to give a leap forward. That scheme has now been abondoned.

I have said in the beginning that there has been

a qualitative change in the international situation, a new civilisation is already shining and spreading. Therefore, certain measures we can take as norms; but after 4 years of this Government's existence where do we stand ? So far as these farming corporations are concerned, they have become a hoax. In some sub-divisions these farming corporations are not at all there including the Sub-division of the present Minister who is holding the Revenue portfolio. Where is farming corporation which is fumctioning in the Nalbari Sub-division ? In some other Sub-divisions even though some farming corporations exist in name, their performance is far from satisfactory.

Then there are some other things, though these are very small matters. The Chief Minister was pleased to open himself, by cutting a ribbon, a mini-bus service in Gauhati. Where is that mini-bus service ? Only one mini-bus was on the road and now it also has been advertised for sale.

The Chief Minister before a few days of the Magh Bihu, that is, in the month of Paus made arrangement for distribution of fish and at that time there was some fish stall opened by the Chief Minister. At that time every year there was some fish available but after the Bihu is over, fish is not available in that shop which was opened by the Chief Minister. So these are the things. Open a stall, I do not object. But what was the promise here ? Primise was, that hence for-

ward there will be good supply of fish, regular supply of fish. It cannot be unless and until there is production. There is real shortage of fish in this State. So something has to be done to produce fish, produce other necessary materials. It has been said that we have at least solved the primary, the problem of the cereals. If you have solved, good ; but I may be excused Sir, if I may say that everywhere in India and also in Assam our economy has remained a gamble in rain. Last year there was beautiful weather, no serious flood, no serious drought and the rainfal was evenly distributed in Assam and in other parts of India and therefore, everywhere there was bumper crop. Of course some restrictions also helped, the restrictions with regard to export, but that is not the main factor. The main factor was production and production was there because the nature was pleased to us, towards India last year. If this continues for next year or a few years more, probably we will be able to tide over the situation. If there be any difficulty then probably we shall have to curse nature. Now that technology and science has developed we should take advantage of this. We have got a breathing space, no chaos, no demonstration—unruly demonstration and no disturbance and annoyance to the Government. Therefore, this time should be taken for production and setting up of proper distribution without demagogy. I do not say there should not be explanation to the people, that the achievements of the Government should not

be made known to the people. What I beg to submit is that I fear that the opportunity which was got has not been properly utilised and this we have not been able to do because of more importance on words than on action. I of course, admit Sir, it is extremely difficult to get perfection, but I also do believe perfection consists not in doing extra-ordinary things, but in doings ordinary things in an extra-ordinary way and that extra-ordinary way can come only by hard work hard work not only for the people, but also for the leaders of the people. People become a multitude if there is no idea and no discipline in it. The multitude which does not submit itself to unity for action—is confusion, but the unity which does not depend upon willing co-operation of the multitude is tyranny. I wish the Govt. tries to appreciate the difference between national unity and tyranny.

Mr. Speaker—How long will you take?

Shri Gaurisankar Bhattacharyya—I am going to finish in two or three minutes, I do not want to-day to take many more minutes. I am only repeating one thing which I said that is, there is no better discipline than self-discipline; there is no greater freedom than self-control and this self-control is expected not only from those who are not in power, but also from those, probably more so from those who are in power. All growth, as I said, depends upon activity there is no development physical or intellectual without effort and effort means work. Work is the cause, it is the

prerogative of intelligence, to sense and measures of civilisation. It is why it has been said that work must get precedence over everything else and for this I do not want to say anything on my own. I propose to quote a sentence from Mahatma Gandhi. He said "Do all the good things you can by all the good means you can in all the goods ways you can, in all place you can, at all times you can to all the people you can as long as ever you can". If you do so then and then only you will get that country, that very dear country of you is dream "চিত্ত যেথা ভয়শূন্য উচ্চ যেথা শিৰ" where the mind is without fear, and the head is held high ; where knowledge is free, where the world has not been broken up by narrow domestic walls ; and so no. This country which was sought to be built by our national leaders, the present Government is breaking up by taking unto itself extra-ordinary and unprecedented power. We wish, this Govt. uses that power with humility, without being vindictive and revengeful, without political and social prejudice. I am afraid, that stage, that attitude of mind is yet to be reached. Let us hope that in no distant future that hope will be fulfilled.

With these words Sir, I commend my motion for the acceptance of the House.

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, অসম বিধান সভাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰীগুণেন্দ্ৰ নাথ পণ্ডিত এম, এল, এৰ দ্বাৰা সমৰ্থিত ৰাজ্যপালৰ ভাষণৰ ওপৰত যি ধন্যবাদ সূচক প্ৰস্তাৱ উত্থাপন কৰা হৈছে তাৰ সংশোধনত এই

খিনি কথা সংযোগ কৰা হওঁক যে ৰাজ্যপাল গৰাকীয়ে ৰাজ্যখনত ঘটি যোৱা ঘটনাৱলী শুদ্ধ আৰু সুস্থ ভাবে দাঙি ধৰাত সামৰ্থবান হব নোৱাৰিলে আৰু ৰাজ্যখনত সৰ্বসাধাৰণ ৰাইজৰ অভাৱ অসুবিধাবোৰ উপলব্ধি কৰাতো ব্যৰ্থ হৈছে। সেয়েহে এই ভাষণে ৰাজ্যখনৰ উপকাৰ সধাত ব্যাঘাট জন্মিব।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ৰাজ্যপালৰ ভাষণ শুনিলো। ৰাজ্যপালৰ ভাষণ যোৱা ৯ বছৰে এই বিধান সভাৰ মজিয়াত থকাৰ সৌভাগ্যৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত প্ৰত্যেক বছৰে এবাৰ এবাৰ শুনিছো আৰু আলোচনা সমালোচনা কৰিবলৈ সুবিধা পাইছো। এই বছৰো পাইছো। অন্যান্য বছৰৰ দৰেই চৰকাৰৰ গুণ গৰিমাখিনি ৰাজ্যপালে দাঙি ধৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছে। কিন্তু এই বছৰ ৰাজ্যপালৰ ভাষণত পাৰ্থক্য আছে। অন্যান্য গুণ গৰিমাৰ উপৰিও দেশত যোৱা ২৬ জুন তাৰিখে যি জৰুৰী অৱস্থা ঘোষণা কৰিলে এই জৰুৰী অৱস্থাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত চৰকাৰৰ সাফল্য খুলি কব খোজা কেইটামান বিষয়ৰ ওপৰত তেখেতে এটা বক্তৃতা দাঙি ধৰিলে। গতিকে ৰাজ্যপালৰ ভাষণ আমি দুটা ভাগত চাবলগীয়া হৈছো। ধন্যবাদ সূচক প্ৰস্তাৱ উদ্ধোধক মাননীয় সদস্য শ্ৰীপণ্ডিত ডাঙৰীয়াই ৰাজ্যপালৰ ভাষণৰ ওপৰত এটা দীঘলীয়া ভাষণ দিলে, আমাৰ ফালৰ পৰাও দীঘলীয়া ভাষণ দিয়া হৈছে আৰু ময়ো ভাষণ দিবলৈ ঠিয় হৈছো। ভাষণ দিলে এটা কথা সদায় উপলব্ধি কৰো যে ভাষণ দিয়াটোৱেই আটাইতকৈ উজু কাম। কিন্তু দিয়া ভাষণ বিলাক কাৰ্য্যকৰী কৰাটোহে আটাইতকৈ টান কাম। এইটো সদায় ঘটি আহিছে। ৰাজ্যপালৰ ভাষণত প্ৰধান মন্ত্ৰীৰ কুৰি দফীয়া আঁচনিৰ কথা কোৱা হৈছে। প্ৰধান মন্ত্ৰীৰ কুৰি দফীয়া আঁচনিৰ বিৰোধীতা কৰি দেশত কোনো আন্দোলন হোৱা নাছিল। প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ কুৰি দফীয়া আঁচনিৰ বিৰোধীতা কৰি হোৱা আন্দোলনৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত দেশত জৰুৰী অৱস্থা ঘোষণা কৰিবলগীয়া নিশ্চয় হোৱা নাছিল। কিন্তু এইটো কথা থিক যে দেশত যোৱা সংকটত জনসাধাৰণৰ নিৰ্বাচিত শাসক দলে ঘোষণা কৰি অহা নীতি নিৰ্ধাৰণ ব্যৱস্থা সমূহৰ মতে যেতিয়া কাম নকৰিলে, নিৰ্বাচিত হোৱাৰ পিচত শাসনৰ গাদীত বহাৰ পিচত তেখেতে সকলক যি সকল প্ৰজাই নিৰ্বাচিত কৰি শাসনৰ

গাদিত বহুৱালে, জনসাধাৰণক দিয়া প্ৰতিশ্ৰুতি মতে যেতিয়া কাম নকৰিলে তেতিয়াই আন্দোলন কৰিবলগীয়া হল। এই আন্দোলন কৰিবলৈ নিশ্চয় জনসাধাৰণৰ অধিকাৰ আছে। কাৰণ সেই সকল ৰাইজেই নিৰ্বাচিত কৰি বিধান সভাত আৰু পাৰ্লিয়ামেণ্টত বহাৰ সুবিধা দিছে। শাসন চলাবলৈ ক্ষমতা দিছে। এই ক্ষমতাৰ যদি শাসক সকলে অপপ্ৰয়োগ কৰে ৰাইজৰ কথা যদি চিন্তা নকৰে, তেতিয়াহলে শাসিত প্ৰজাই ন্যাৰ্য দাবী পূৰণৰ কাৰণে আন্দোলন কৰিবই। অৱশ্যে এইটো থিক যে অন্দোলনৰ দাবী বিলাক চৰকাৰী পক্ষই কেতিয়াও স্বীকাৰ নকৰে। কাৰণ এই দাবী বিলাকৰ কথা শাসক পক্ষই বুজিও নুবুজাৰ ভাও ধৰে। আজি ৰাজ্যপালৰ ভাষণত কৈছো যে জৰুৰী অৱস্থা ঘোষণাৰ পিচত দেশৰ জনসাধাৰণৰ কাৰণে সুখেৰে শাসন কৰিবলৈ চৰকাৰ সমৰ্থবান হৈছে। মই মোৰ সংশোধনীত কৈছো যে ৰাজ্যখনৰ ঘটনাৱলী বুজি পোৱা নাই। কথাটো হৈছে এইটোৱেই যে ৰাজ্যখনৰ ঘটা ঘটনাৱলী বুজি নোপোৱাৰ কাৰণে, সমস্যাৱলী বুজি নোপোৱাৰ কাৰণেই মই মোৰ সংশোধনী উত্থাপন কৰিছো। এইটো কথা কব খুজিছো যে মাননীয় সদস্য শ্ৰীপণ্ডিত ডাঙৰীয়াই যেনেকৈ আমাৰ তৰফৰ পৰা প্ৰস্তাৱটো উত্থাপন হোৱাৰ আগতেই তেখেতে সংশোধনী ইয়াত পাঠ কৰিলে. বাখ্যা কৰিলে, উত্তৰ দিলে, থিক তেনেকৈয়েই আমাৰ শাসক সকলে 'কুঠাৰৰ জলাক মানে বেজিৰ জলাক নমনাৰ' নিচিনাকৈ বহুত সময়ত বহুত কথা নুবুজাকৈয়ে কয় আৰু কৰে। মই চৰকাৰৰ অংশীদাৰ নহয়। যিহেতুকে ৰাইজৰ নিৰ্বাচিত প্ৰতিনিধি আৰু সেই হিচাবেই বিধান সভাত প্ৰতিনিধিত্ব কৰিছো। সেই কাৰণে চৰকাৰে কৰা ভাল কামক সদায় ভাল কাম বুলি কম আৰু বেয়া কামক সদায় বেয়া কাম বুলি কম। বিৰোধী দলত বহাৰ কাৰণেই ভাল কামক কেতিয়াও বেয়া বুলি নকওঁ। মই প্ৰত্যেক বছৰেই মোৰ বক্তৃতাত এইটো কথা কৈ আহিছো। কুৰী দফীয়া আঁচনিত আজি জনজাতি সকলক, পিচপৰা সম্প্ৰদায় সকলক অনুসূচীত জাতিৰ লোক সকলক মাটি দিবলৈ ৰিচাৰিছে, দৰিদ্ৰতা মোচন কৰিবলৈ বিচাৰিছে বুলি কোৱা হৈছে? এই কথা

কোনে বিৰোধীতা কৰে? আমি জানো যে অসমত যিখিনি জনজাতিৰ লোক আছে সেই সকলেই অসমৰ আদি পুৰুষ। তেখেত সকলে অসমৰ বুৰঞ্জী নিলিখা কালৰে পৰা সেই সকল অসমত যুগ যুগ ধৰি বাস কৰি আহিছে। যি সকলে নানা ৰণকৌশল কৰি তেখেত সকলক ঘটুৱাই, নানা চল চক্ৰান্ত কৰি সকলোখিনি কাঢ়ি ললে সেই সকল হ'ল আৰ্য্য। আৰু যি সকল অসমৰ আদিবাসী সেই সকলক কৰিলে অনাৰ্য্য। এইটো কথা কোনেও অস্বীকাৰ কৰিব নোৱাৰে। যি সকলে পুৰুষ পুৰুষ ধৰি অসমতেই বসবাস কৰি আহিছে সেই সকলক কৰিলে অনাৰ্য্য আৰু যি সকলে চল চক্ৰান্ত কৰি ৰণত ঘটুৱাই সা-সম্পত্তি কাঢ়ি ললে সেই সকল হল আৰ্য, সভ্য, সাংস্কৃতিক বোধ আৰু দেশাত্মবোধ থকা লোক! যি সকল চুতীয়া, কছাৰি, কোচ আদিয়ে ৫।৬ হাজাৰ বছৰ ধৰি অসমত বসবাস কৰি আহিছে—সেই কথা আমি সকলোৱেই জানো, সেই সকল মানুহে কব পাৰিছিল যে মোৰ মাটি ইয়াৰ পৰা সৌ-তালৈকে আছে বুলি সেই সকল আজি মাটিহীন হল। সেই সকলৰ মাটি-বাৰী নানা চল চক্ৰান্ত কৰি লৈ ললে, যি সকল বহুত দিনৰ পিচত অসমলৈ আহিছিল সেই সকল মানুহক আজি জনজাতি, পিচপৰা জাতি আদি আখ্যা দিছে। তেওঁলোকক সা-সম্পত্তিৰ পৰা বঞ্চিত কৰিছে। আমাৰ কথাতেই কয় বালে 'খুজি আনি কৰিবা দান তেহে পাবা বৈকুণ্ঠত স্থান'

অধ্যক্ষ মহোদয়, এইবিলাক ১৯৫০ চনৰ ২৬ জানুৱাৰীতে গ্ৰহণ কৰা ভাৰতীয় সংবিধানৰ অন্তৰভুক্ত কথা। এই সংবিধানত মানুহৰ কৰ্মসংস্থান দিয়া, শিক্ষা দিয়া, চিকিৎসা দিয়া যি ব্যৱস্থা আছে সেই ব্যৱস্থা আজি কাৰ্য্যক্ষেত্ৰত পৰিণত হৈছে নে? সংবিধানৰ ৪৫ অনুচ্ছেদ অনুসৰি দেশৰ ১৪ বছৰ বয়সৰ সমগ্ৰ ল'ৰা-ছোৱালীক প্ৰথম দহ বছৰৰ ভিতৰতে প্ৰাইমাৰী শিক্ষা বাধ্যতামূলক আৰু বিনামূলীয়াকৈ দিয়াৰ নিৰ্দ্দেশনা আছিল। এই শিক্ষা দিয়া হৈছে নে? আজি দেখা গৈছে যে মাটি বিতৰণ, শিক্ষা ব্যৱস্থা, চিকিৎসা একো কামেই সংবিধানৰ ব্যৱস্থা অনুযায়ী লোৱা নাই। সংবিধানে ক্ষমতা দিয়া স্বত্ত্বেও যি সকল আজি শাসনৰ গাদীত ২৮-৩০ বছৰে বহিছে তেওঁলোকে অসমৰ গৰীৰ

জনসাধাৰণক এই বিলাক সুবিধা দিব পৰা নাই। আজি জৰুৰী অৱস্থা ঘোষণা কৰাৰ পিচতে এই কথাবিলাক চিন্তা কৰা হৈছে বুলি কোৱা হৈছে। তেন্তে স্বাধীনতাৰ ইমান বছৰে কি কৰা হৈছিল? মই আজি ২০ দফীয়া দাবী, এইটো মানিলৈ কৈছো ইয়াৰ লগতে যদি আৰু ২০ দফা সংযোগ কৰে তাতো মোৰ আপত্তি নাই। আজি অসমৰ প্ৰায় ডেৰ লাখ মানুহে মোক নিৰ্বাচিত কৰি এই বিধান সভাৰ মজিয়াত বহুৱাইছে। গতিকে যি ৰাইজে মোক নিৰ্বাচিত কৰি পঠাইছে সেই ৰাইজৰ কাৰণে আজি মই কি কৰিব পাৰিছো? সেই সকল মানুহক আজি খোৱা পানীৰ ভাল ব্যৱস্থা, শিক্ষাৰ সু-ব্যৱস্থা, চিকিৎসাৰ ব্যৱস্থা দিব পৰা হৈছে নে? আজি আমি আইন পাচ কৰিছো আৰু এই ব্যৱস্থাৰে আজি ৭০ বিধ ঔষধ, এম, এল, এ মন্ত্ৰীৰ ল'ৰা তিৰোতাই আৰু চৰকাৰী কৰ্মচাৰীৰ পৰিয়ালে বিনামূলীয়াকৈ পোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। কিন্তু যি সকলে ভোট দি নিৰ্বাচিত কৰিছে সেই সকল পৰিয়ালে আজি এমুঠি ভাতৰ কাৰণে এটা ৰাষ্টা পোৱাৰ কাৰণে, এপানি দৰবৰ কাৰণে, ভাল খোৱা পানীৰ কাৰণে, ল'ৰা-ছোৱালীৰ সু-শিক্ষাৰ কাৰণে একো সুবিধাই পোৱা নাই। আজি কিছুমান গাওঁত দম কল বহুৱাই খোৱা পানীৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে বুলি কোৱা হৈছে। ৰাজ্যৰ মুঠ ২৬ হাজাৰ গাওঁৰ ভিতৰত মাত্ৰ ৩৩শ মান গাওঁত দম কল বহুৱালেই জানো খোৱা পানীৰ সমস্যা সমাধান হব। চৰকাৰ এটা একনায়কতন্ত্ৰবাদী হবলৈ হলে প্ৰজাক ভয় খোৱাই শাসন সাংস্ত কৰে। আজি দেখা গৈছে হিটলাৰ যেতিয়া শাসনৰ গাদীত আছিল তেতিয়াও তেওঁ ৰাইজক জলাকলা দেখুৱাইছিল আৰু কঠোৰ শাসন ব্যৱস্থাৰ প্ৰবৰ্তণ কৰিছিল। ষ্টেলিনেও ঠিক তেনেকৈ কমিউনিজিম প্ৰতিষ্ঠা কৰিবলৈ ৰাচিয়াৰ মানুহক ভিতি প্ৰদৰ্শন কৰাৰ কোনো কথাতে মাত মাতিব নোৱাৰাকৈ ব্যৱস্থা কৰিছিল আৰু প্ৰজাৰ ওপৰত কঠোৰ শাসনেৰে জলাকলা দেখুৱাইছিল। ঠিক তেনেকৈ মুচলিনিৰ দিনত, আহোমৰ দিনত, এই একে ধৰণৰ ঘটনাই ঘটিছিল।

অধ্যক্ষ মহোদয়, মই অতি দুখেৰে সৈতে নিবেদন কৰিব খোজো যে যদি মানুহে চলন-ফুৰণ, খাৱন-বোৱন, পিন্ধন-উৰণ, মুক্তভাৱে কৰিব

নোৱাৰে তেনেহলে মানুহে ব্যক্তি স্বাধীনতা লাভ কৰিছে বুলি কেতিয়াও ভাবিব নোৱাৰি। আজি জয় প্ৰকাশে, বা জৰ্জ ফাৰ্ণাণ্ডেজে যিবিলাক বক্তৃতা দিছিল তাৰে হয়তো দুই এটা শব্দ বুটলি গৃহ মন্ত্ৰনালয়ে প্ৰচাৰ কৰিছে। কিন্তু এইটো কথা ঠিক যে মুক্ত বক্তব্য, মুক্ত চলল-ফুৰণ, বা মুক্ত প্ৰকাশৰ কাৰণে জয় প্ৰকাশৰ ২/২½ ঘণ্টীয়া বক্তৃভাটোৰ এনেকৈ আপাততঃ ডাঙৰীয়াই দুই তিনি শাৰী কথা উদ্ধৃতি দিলেই বাইজৰ কাৰণে যথেষ্ট নহয়। প্ৰতিজন ব্যক্তিয়ে মুক্ত ব্যৱস্থাৰ বিষয়ে উপলব্ধি কৰিব পাৰিলেহে ব্যক্তি স্বাধীনতা আহিব। যদি কেতিয়াবা মই দেশৰ শাসনৰ গাদীত বহিবলৈ পাওঁ তেতিয়া হয়তো কি ব্যৱস্থা লবলগীয়া হব পাৰে সেইটো এতিয়া কোৱা টান। সময়ৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত হব। কিন্তু যাব যি ইচ্ছা বল থাকিলে তাকে কৰাকে স্বৰাজ নুবুলে। যিদৰে এজন মানুহে গুণ্ডামিকেই নিজে স্বৰাজ বুলি ভাবে, যেনেকৈ এজন ডকাইতে ডকাইতিকে স্বৰাজ বুলি ভাবে তেন্তে স্বৰাজ বুলিলে আমি তাকেই বুজিম নে? এই ভাব আতৰ কৰিব লাগিব। উইকাৰ চকৃচনটোৰ প্ৰতি চকু ৰখা হৈছে বুলি কলেই স্বাধীনতা বৰ্তি নেথাকে। সমাজবাদো ই নহয়। ৰাজনীতি আৰু অৰ্থনীতিত থকা সকলো বৈষম্য দূৰ কৰি সমতাৰ কাৰণে বৈপ্লৱীক পৰিবৰ্তন আনিব পাৰিব লাগিব। আমাৰ স্বৰাজৰ কাৰণে মহামানৱ মহাত্মা গান্ধীয়ে বৃটিচৰ বিৰুদ্ধে সত্যাগ্ৰহ আন্দোলন কৰিছিল। তাৰ বাবে তেওঁ ধৰ্মঘট কৰি অসহযোগ আন্দোলনৰ নীতি গ্ৰহণ কৰিছিল। কিন্তু আজি দেশ স্বাধীন হোৱাৰ পাচতো নিজ দেশীয় চৰকাৰে নিজ প্ৰজাৰ ভাত-কাপোৰৰ আন্দোলন আৰু সত্যাগ্ৰহ ধৰ্মঘট দমন কৰিবলৈ জৰুৰী অৱস্থা ঘোষণা কৰিব লগা হ'ল। আমি সকলোৱে জানো যে এই জৰুৰী কালিন অৱস্থা ঘোষণা কৰাৰ পিচতো আমাৰ সকলো মানুহে খোৱা পিন্ধা ভালদৰে কৰিব পৰা নাই। ইতিমধ্যে মাননীয় সদস্য শ্ৰীগৌৰীশংকৰ ভট্টাচাৰ্য্য ডাঙৰীয়াই অনুসূচীত সম্প্ৰদায়ৰ কেইটামান পৰিয়ালৰ কথা উল্লেখ কৰিছে। সমগ্ৰ অসমত যিখিনি অনুসূচীত সম্প্ৰদায়ৰ, অনুন্নত সম্প্ৰদায়ৰ মানুহ আছে, যিসকলৰ উন্নতৰ অকণো ব্যৱস্থা নাই, যিসকলৰ ল'ৰা-ছোৱালীয়ে স্কুল-কলেজৰ মুখ দেখা নাই, ভাল চিকিৎসাৰ সুবিধা

পোৱা নাই সেই সকলক উপযুক্ত প্ৰয়োজনীয় ব্যৱস্থা দিব পাৰিব লাগিব। আমাৰ দেশৰ শতকৰা ৭২ ভাগ মানুহেই নিৰক্ষৰ। তেনেহলে এক কোটি ৫০ লাখ মানুহৰ অসমখনৰ ভিতৰত কিমান মানুহ নিৰক্ষৰ অংকটো কৰিলেই ওলাই পৰিব। ১৯৪৭ চনৰ ১৫ আগষ্টত অসমত যিমান মানুহ আছিল তাতোকৈ বেছি মানুহ আজিৰ তাৰিখত নিৰক্ষৰ হৈ আছে। আজি ২৮।৩০ বছৰে আমাৰ চৰকাৰে আৰু সমাজে তেনে কি কৰিলে ?

আজি ডেকা ল'ৰা কিছুমানৰ চুলি কটা হৈছে। মই যোৱা অধিবেশনত এই মৰ্মে এটা প্ৰশ্নও দিছিলো। যে কিমান ডেকা ল'ৰাৰ জোৰ কৰি চুলি কটা হ'ল ? আৰু চুলি নকটোৱাৰ অপৰাধত কিমান বিষয়াৰ চাকৰি গ'ল ? এই কামত গাফিলি কৰাৰ কাৰণত কোনোবা বিষয়াৰ চাকৰি গ'ল নেকি ? অৱশ্যে সেই প্ৰশ্নটো গ্ৰহণ নকৰিলে। কাগজত দেখিলো তেজপুৰৰ এজনী গাভৰু ছোৱালীক মটৰ ষ্টেচনত এজন ডেকা ল'ৰাই গোলে জোকালে। গাভৰু ছোৱালীক কেৱল ডেকা ল'ৰাইটো নোজোকাই কৰবাত কৰবাত বুঢ়াইও জোকাই। যিহওক তাৰ পাচত দেখিলো সেই অপৰাধত ১০ জন দীঘল চুলি থকা ডেকা ল'ৰাক পুলিচে গ্ৰেপ্তাৰ কৰি আনি থানাত সুমুৱাই থলে আৰু স্থিৰ হল যে ডেকা ল'ৰাৰ চুলি কাটিব লাগে। ল'ৰা কেইজনৰ চুলি কটালে। এই বাতৰিটো কাগজত প্ৰকাশ কৰাৰ উপৰিও ৰেডিঅ'টো কেবাদিনো দিয়া হ'ল। ইয়াৰ পাচত পুলিচে ৰাস্তাই ঘাটে চুলি দীঘল ডেকা ল'ৰা বিলাকক ধৰি ধৰি জোৰ কৰি নাপিতক হুটকাকৈ দি চুলি বিলাক কটাই দিয়াৰ কাম আৰম্ভ কৰিলে।

(আপোনাৰো দেখোন চুলি দীঘল) (হাঁহি)

হয়, মোৰো চুলি দীঘল আৰু সন্দিকৈ ডাঙৰীয়াৰো চুলি দীঘল। মোৰ চুলি কটা হলে কি হ'ল হেতেন কব নোৱাৰো। যি হওক মোৰ কথা হৈছে, এই চুলি কটা ডেকা বিলাকৰ বহুতেই হয়তো দেশ-জননীৰ হৈ ভৱিষ্যতে দেশৰ শাসন ভাৰ হাতত লব, বহুতে হয়তো সমাজ কল্যাণৰ কামত আগৰণুৱা হব। ইয়াৰ ভিতৰতেই হয়তো দেশৰ কৃষি কৰ্মৰ

শীৰ্ষস্থানীয় লোক হব, গতি'ক ডেকা ল'ৰা সকলক পুলিচৰ দ্বাৰা ত্ৰাস প্ৰদৰ্শন কৰাতো কিমান সমীচিন হৈছে ই এটা ভাবিব লগা কথা। আজি যি সকল পুলিছে দেশৰ শান্তি ৰক্ষাৰ কাৰণে নিয়োজিত হব লাগে সেই পুলিচ সকলকে নিজৰ দেশৰ প্ৰতিভূ সকলক ত্ৰাস সৃষ্টিৰ কামত যদি নিয়োগ কৰা হয় তেন্তে সেই পুলিচে শান্তি ৰক্ষাৰ কাম একো কৰিব নোৱাৰে। ইয়াৰ পৰা দেশৰ উপকাৰ হওক চাৰি অপকাৰ হে হব। আজি বহি শত্ৰুক বাধা দিয়াৰ কাৰণে যি সকল সৈন্য বাহিনী নিয়োগ কৰা হৈছে সেই সকলক যদি কৰ্ত্তবাৰ পৰা আতৰাই দেশত দমনৰ নামত ডেকা ল'ৰাৰ বিৰুদ্ধে বা নিজ প্ৰজাৰ লগত সংঘৰ্ষত লগাই দিয়া হয় পিচত সেই সকল সেনাই শত্ৰুৰ লগত যুঁজিবলৈ কেতিয়াও সমৰ্থ হব নোৱাৰে। যদি ভিতৰত কিবা দমন কাৰ্য্য কৰিব লগা হয় তেনেহলে চাওদাঙৰ নিচিনা কিবা এটা দল গঠন নকৰে কিয়? কিন্তু থানাত থকা পুলিচ আৰু বাহিৰা শত্ৰুৰ লগত যুঁজিবৰ কাৰণে ৰখা সৈন্যক যদি দেশৰ ডেকা ল'ৰা সকলক দমন কৰিবলৈ লগোৱা হয় তেন্তে তাৰ শেষ ফল ভয়াবহ হব। আজি যি সকলৰ চুলি কাটিলে সেই সকলেই ভৱিষ্যতে হয়তো শাসনত অধিষ্ঠিত হব পাৰে, মন্ত্ৰীত্ব লব পাৰে, দেশৰ নায়ক হব পাৰে। সেইদিনা কি অৱস্থা হব সেইটোও ভাবি চাব লগা কথা। চুলিৰ কথাটো আহিল আমেৰিকাৰ হিপি বুলি এক শ্ৰেণীৰ মানুহৰ পৰা। এতিয়া কথা হল, হিপি হৈ যদি আমেৰিকাৰ পুঁজিবাদ ধ্বংস কৰিব পাৰে তেনেহলে ই এটা আদৰ্শৰ কথা। ভাৰততো সেই সকলক বৰ্ত্তমান চৰকাৰে আদৰে সাৰতি লব পাৰে।

শ্ৰীগিয়াছুদ্দিন আহমেদ—হিপিজিম মানে নো কি?

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা—হিপিজিম মানে হিপিজিম। এই ইজিমটো আমেৰিকাৰ পৰা আহিছে আৰু এই ইজিম যদি পুঁজিবাদৰ বিৰুদ্ধে হয় বৰ্ত্তমান চৰকাৰে তাক গ্ৰহণ কৰিব লাগে। যি হওক এনেকৈ এটা ত্ৰাসৰ মাজত মানুহক সুমুৱাই ৰাখিলে. ভৱিষ্যত দেশৰ কেতিয়াও মঙ্গল হব নোৱাৰে। মহিলা বৰ্ষ পালন প্ৰসংগত মই মাত্ৰ এটা কথা কওঁ যে আমাৰ সদনত মাত্ৰ এগৰাকী মহিলা সদস্যা বিৰোধী দলত আছে। সেই গৰাকীকো

জেলতে সোমোৱাই থোৱা হৈছে। ইতিমধ্যে তেখেতৰ ভয়াবহ বেমাৰ হৈছে আৰু সেই বেমাৰী অৱস্থাত তেওঁৰ মিতিৰ কুটুম কাকো দেখা কৰিবলৈ দিয়া হোৱা নাই, বেমাৰৰ উপযোগী যি চিকিৎসা তেওঁ নিজৰ খৰচত কৰিব ইচ্ছা কৰিছে তাকো বাধা দিয়া হৈছে। চৰকাৰৰ পৰা যি চিকিৎসা কৰে তাতে থাকিবলৈ বাধ্য হৈছে। ই এটা ভয়াবহ কথা। মহোদয়, অকল গুৱাহাটীতেই যে পুলিচ থাকে তেনে নহয় দিল্লী, বোম্বে সকলোতে পুলিচ থাকে। ৰেণুকা দেবীয়ে এনে কি দেশদ্ৰোহীতাৰ কাম কৰিলে যে তেওঁ উপযোগী চিকিৎসাৰ পৰাও বঞ্চিত হৈ থাকিবলগীয়া হল। ৰেণুকা দেবী আৰু দুলাল বৰুৱাই যিমানখিনি কথা কয় তাতকৈ মযেই বেচিকৈ কওঁ অৱশ্যে এইবিলাক আৱশ্যকীয় সমালোচনা হিচাবেহে কওঁ। অৱশ্যে দুলাই বৰুৱাই ব্যক্তিগত সমালোচনাও কৰে। মই দল-গত সমালোচনা বেচি কৰো। কিন্তু গণতন্ত্ৰত যদি চৰকাৰে সমালোচনাই নিবিচাৰে তেনেহলে এইটো জানো গণতান্ত্ৰিক শাসন তন্ত্ৰ? শ্ৰীকিৰণ বেজবৰুৱাই স্বাধীনতা আন্দোলনত সক্ৰীয় হিচাবে যোগদান কৰিছিল, শ্ৰীবিষ্ণু মেধী, শ্ৰীদেবেশ্বৰ শৰ্মা শ্ৰীবিমলা প্ৰসাদ চলিহাৰ লগতেই ল'ৰা কালতেই জেলতো আছিল আৰু তেখেতক ৰাজনৈতিক নিৰ্য্যাতিত পেঞ্চন দিব লাগিছিল। কিন্তু তেখেতক বৰ্ত্তমান জেলত সুমুৱাই থৈ দিছে। থিক তেনেকৈ সুৰেণ হাজৰিকা, গোলাপ বৰবৰা, নিবাৰণ বৰা আদি লোক সকলে স্বাধীনতা আন্দোলনত নিৰ্য্যাতন ভোগ কৰিছিল, তেখেত সকলক জেলত সুমুৱাই থোৱা হৈছে কিন্তু আজি সেই সকলৰ পৰিয়াল কেইটাই কেনেকৈ খাইছে সেই চোৱাৰ চৰকাৰৰ অবকাশ হোৱা নাই। যোৱাবাৰ এচেমব্লিত এই বিষয়ে মই মুখ্যমন্ত্ৰীৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছিলো য এই গোলাপ বৰবৰাই ৬ বছৰ ধৰি এম পি হৈ আছিল, তেনে এজন মানুহে ভাৰা ঘৰতেই জীৱন কটাইছে। অথচ তেনে এজন মানুহক চৰকাৰে কোনো ধৰণৰ সাহাৰ্য্য দিয়া নাই। ইচ্ছা কৰিয়েই দিয়া নাই। তিল তিলকৈ মৰি-বলৈ দিছে। এটা কথা মনত ৰখা উচিত আহোমে ছয়শ বছৰ শাসন কৰাৰ পাচত সেই শাসন ভাৰ আহোমৰ হাতত থকা নাই। আন কাৰোবাৰ হাতলৈ গৈছে। এই ভাৰতৰ, পৃথিবীৰ বুৰঞ্জীত আৱহমান কালৰে পৰা বহুত মানুহৰ

সৃষ্টি কৰিছে, শাসনৰ পৰিবৰ্তন হৈছে। কোনোবাই যদি ভাবিছে আমিয়েই এম, এল, এ, মন্ত্ৰী আদি হৈ থাকিম সেইটো ভুল। শাসনৰ পৰিবৰ্তন আহিব। এই সকল মানুহক বুৰঞ্জীয়ে ক্ষমা নকৰিব। জীয়াই নাপালেও মৰাৰ পিচত বিচাৰ হৈ যাব। মৰাৰ পিচত বিচাৰ পৃথিবীত হৈছে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ষ্টেলিন চাহাবৰ মৃত্যু ১৯৫৩ চনত হৈছিল আৰু ১৯৫৬ চনত বিচাৰ হৈছিল। খ্ৰুচেভ বুলগেনিনৰ দিনত দেশদ্ৰোহী, ৰাজদ্ৰোহী বুলি প্ৰতিপন্ন হৈছিল। ১৯৬০ চনত ২য় চাৰ্লচে তেওঁৰ পিতৃ বধী ক্ৰমৱেলক মৰাৰ পিচত ক্ৰমৱেলৰ হাড় কেইডালৰ ফাঁচি দিছিল। আমি যদি অপৰাধ কৰিছো তেন্তে আমাক মৰাৰ পাচত বিচাৰ কৰা মানুহ ওলাব।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, কৰ ফাঁকি আদায় কৰাৰ কথা কোৱা হৈছে। কৰ ফাঁকি আদায় নাই হোৱা বুলি কব বিচৰা নাই। কিন্তু হিচাব ফাঁকি আজিও ধৰিব পৰা নাই। হিচাব যদি ধৰিব নোৱাৰে কৰ কোনেও ধৰিব নোৱাৰে। নিজে হিচাব দি কৰ দিব লাগে। এই ধৰণে কৰ ফাঁকি আদায় কৰিব নোৱাৰে। এই বিষয়ত চৰকাৰী বিষয়াৰ কামৰ হেমাহিৰ কথা আছে। মই বিধান সভাৰ মজিয়াত বহুবাৰ কৈছো আমি ৰিকমেণ্ড কৰি দিয়াত বহুতে গাড়ী মটৰ পাইছে। বাপেকৰ ধন আছে পুতেক নাবালক, সাবালক—টেক্সি, ট্ৰাক আদি কিনে। বাপেকৰ নামত কিনিলে টেক্স ধৰা পৰিব। সেই কাৰণে বেংকৰ পৰা কোনোবা ধন দিয়া মানুহৰ পৰা ধন লৈ কিনা দেখুৱাই থাকে। চাহ কোম্পানীৰ হিচাব, বৃটিচ তেল কোম্পানীৰ হিচাব, কয়লা খাদৰ হিচাব, ব্যৱসায় বাণিজ্যৰ হিচাব ভাৰত চৰকাৰে নাজানে। ভূতত্ত্ববিদ সকলে দেখুওৱা খনিজৰ হিচাব চৰকাৰে নাজানে। চাহ বাগিচাৰ হিচাব নাজানে। চৰকাৰী চকৰিয়াল কিছুমানক বৰ্খাস্ত কৰা হৈছে। কব নোৱাৰো কিমান পৱিত্ৰ চাকৰিয়াল আছে। মোৰ এই বিষয়ত সদায় সন্দেহ আছে। মই চৰকাৰক ধৰি দিছো, নাম দিছো কিন্তু বিচাৰ নহয়। আজি এনেকুৱা হৈছে যে দুৰ্নীতি পৰায়ণ কৰ্মচাৰীয়ে আগতে খোৱাৰ

দৰে নেখায়। আগতে লগত এজন গলেও পইচা খায়। এতিয়া অলপ সৰহকৈ খায়। তেওঁলোকে কয় দেখিছেই নহয় এমাৰজেন্সীৰ সময় চাকৰি যাব পাৰে খালে সৰহকৈ খাওঁ। লগত মানুহ গলে নাখায়। অকলে গলে খায়। এই কথা তথ্য পাতিৰ পৰা পাব। এই বদনামৰ হাত সাৰিব পৰা নাই। চৰকাৰে বৰ্খাস্ত কৰাৰ ওপৰিও সামাজিক ভাবে বৰ্জন কৰিবৰ কাৰণে চৰকাৰে নাম বিলাক প্ৰকাশ কৰক। আমি মানুহ বিলাকক লগাই দিম আৰু নিজেও থু পেলাম। জ্ঞাতি বন্ধু সকলকো লগ এৰিবলৈ শিকাওক। তেনেকৈ সামাজিক পৰিবৰ্তন হব পাৰে। বিনোৱা ভাবেই এই কথা কোৱা নাই মই কৈছো। মই ৰাইজৰ উপলব্ধিৰ কথা খিনি কৈছো। ৰাইজে কৈছে আমি সামাজিক ভাবে বৰ্জন কৰিম নাম প্ৰকাশ কৰক। নাম বিলাক প্ৰকাশ কৰিলে বেয়া নাপাও, সেই সকলক ৰক্ষণা বেক্ষণ দিবৰ কাৰণে যুঁজিবলৈ নাহো।

আজি ধান সংগ্ৰহ ভাল হৈছে বুলি কৈছে। বিৰোধী দলৰ সদস্য সকলে সদায় কৈ আহিছে দূৰ্নীতিৰ বাট চিল কৰক। ধান ৰাজ্যখনৰ ভিতৰতে ঘূৰি ফুৰক, ইয়াতে সংগ্ৰহ হব। ধান সংগ্ৰহ হৈছে এই কথা-টোত কৃতকাৰ্য্য হৈছে। এইটো কথা ঠিক যে যোৱাবাৰ খেতি বতৰৰ কাৰণে ভাল হৈছিল। আমাৰ খেতি বতৰৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিয়েই চলি আছে। এবছৰ দুবছৰ খেতি ভাল হলে আন বছৰ থুব বেয়া হয়। বানপানী হব, খৰাং হব। মাৰি মৰক, পোক পৰুৱা, গৰু মহৰ বেমাৰ আদি নানা কাৰণত খেতি নষ্ট হব পাৰে। এবাৰ বতৰ ভাল হলে সদায় বতৰ ভাল হৈ থাকিব বুলি কব নোৱাৰি। বানপানী হব। ৪৮ লাখ টকা খৰচ কৰি বানপানীত ঔষধ চটিওৱা কথা বিধান সভাৰ মজিয়াত কেইবা বাৰো কৈছো। সেই উৰাজাহাজেৰে ঔষধ চটিওৱা অফিচাৰ সকল আজিও আছে। আজি প্ৰশ্নোত্তৰ কালত ভাৰতীয় কৃষি নিগমে টকা দিয়া প্ৰশ্নৰ সম্পৰ্কত ভাল উত্তৰ দিব পৰা নাই। ইংৰাজীত লিখিছে মন্ত্ৰীয়ে একো বুজি পোৱা নাই। আগো নাই গুৰি নাই। অসমৰ প্ৰকৃতিয়ে পানীৰ ব্যৱস্থা দি আছিল বুলিয়েই নেকি দূৰদৰ্শিতাৰ অভাবৰ কাৰণে ইয়াত পানী যোগানৰ ব্যৱস্থাটো কৰা নাই। বিদ্যুৎ বিচাৰি আছে।

ভাৰতৰ অন্যান্য প্ৰদেশৰ তুলনাত অসম যে বিদ্যুত আৰু জলসিঞ্চনৰ ক্ষেত্ৰত একেবাৰে পিচপৰা এই কথাটো একেবাৰে সঁচা। পণ্ডিত ডাঙৰীয়াই কৈছিল অসমৰ গাওঁ গঠনৰ প্ৰণালীটো ভাৰতৰ কোনো প্ৰদেশত নাই। সঁচা, অসম বাসীয়ে বাৰীয়ে ঘৰে খালে, পুখুৰীয়ে, জেওৰাই, জপনাই, তামোল, পানে, খৰিয়ে, মাছে যেনে দৰে বাৰী ঘৰ পাতি বাস কৰে ভাৰতৰ কোনো ৰাজ্যত এই সভ্যতা, সংস্কৃতি নাই। কেতিয়াবা কেতিয়াবা কোনোবা মানুহে কৈছিল যে পঞ্জাবৰ পানী অসমৰ গাখীৰৰ সমান। মই দাঠি কব পাৰো যে অসমৰ তিলিকা গাইৰ গাখীৰৰ জোৰ কোনেও মাৰিব নোৱাৰে। অসমৰ তিলিকা গাই কেইজনীৰ পৰা তেলি আৰু চৰ্বি থকা গাখীৰ ভাৰতৰ কতো নাই। মই পঞ্জাব, দিল্লী, বোম্বে, হাৰিয়ানা, বাঙ্গালোৰ, ত্ৰিবাম্ভ্ৰম, কেৰেলা, মাদ্ৰাজ আদি ঠাইৰ গাখীৰ খাইছো। অসমৰ তিলিকা গাই কেইজনীৰ গাখীৰৰ লগত জোৰ মাৰিব নোৱাৰে। চৰকাৰে এই গাই কেইজনীৰ উন্নতি কৰিব পৰা নাই, চৰকাৰে বুজি পোৱা নাই। অসমৰ গাখীৰ ভাল হোৱাৰ কাৰণ হল ইয়াৰ গাই বিলাকে তেলি ঘাঁহ খায়।

শ্ৰীগিয়াচুদ্দিন আহমেদ—আগৰ ফালে যি সকলে বক্তৃতা দিয়ে সেই সকলৰ সময়ৰ কোনো সীমা নাই, পিচৰ ফালে কোৱা সকলক তিনি চাৰি মিনিট সময় দিয়া হয়। এইটো বৰ যুক্তি সঙ্গত নহয়।

উপাধ্যক্ষ—লিষ্টখন দিলে সময় ঠিক কৰি দিব পৰা হব।

শ্ৰীগিয়াচুদ্দিন আহমেদ—আগতে এটা পদ্ধতি আছিল গ্ৰুপ হিচাবে সময় দিয়ে আৰু সেই হিচাবে সময় ভগাই লয়।

Mr. Deputy Speaker—If the members are agreed then I can draw up the procedure.

শ্ৰীগিয়াচুদ্দিন আহমেদ—এইটো কৰিলে ভাল হয়। প্ৰত্যেক গ্ৰুপৰ দলপতি সকলে সময় ভগাই দিব লাগে।

মিঃ ডেঃ স্পীকাৰ—হুইপ সকলে সময় ঠিক কৰি দিব।

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা—আজি কুৰি দফীয়া আঁচনিৰ ভিতৰত মদ নিবাৰণীৰ কথা

কৈছে। এইটো কথা মহাত্মা গান্ধীয়ে কৈ গৈছে, মহাপুৰুষ শ্ৰীশঙ্কৰদেৱে কৈ গৈছে, মহাপুৰুষ শ্ৰীমাধবদেৱে কৈ গৈছে। এফালে চৰকাৰে মদ নিবাৰণী আইন কৰিছে আনফালে চৰকাৰেই মদ বিতৰণীৰ ব্যৱস্থাও কৰিছে। মই আন ঠাইৰ কথাও জানো তথাপি মই গোলাঘাটৰ কথাকেই কব বিচাৰিছো। গোলাঘাটৰ মদৰ মহল বিলাক ভগাই দিছে শিক্ষিত যুৱক সকলৰ মাজত। এই মহল বিলাক বিতৰণ কৰিছে গোলাঘাটৰ জিলা কংগ্ৰেছ সভাপতিয়ে। আৰু তাকো বিতৰণ কৰিছে কংগ্ৰেছী মানুহৰ ভিতৰত। বিতৰণ কৰাৰ আগে আগে মন্ত্ৰীয়েও কৈ আছে যে অমুকক যাতে দিয়ে। এইটো অকল কংগ্ৰেছ পাৰ্টিৰেই বেয়া কথা নহয় মোৰ চচিয়েলিষ্ট পাৰ্টিৰে কোনোবাই কৰিলে বেয়া বুলি কম। কোনো ৰাজনৈতিক লোকে মহলদাৰ হব নোৱাৰে। মদ বিক্ৰী কৰি ধন ঘটিব সেই ধনেৰে নিৰ্বাচন খেলিব, এম, এল, এ, মন্ত্ৰী হব আৰু মন্ত্ৰী এম, এল, এ, হোৱা ধনেৰে ল'ৰা ছোৱালী পঢ়াব সেইটো কেতিয়াও হবলৈ দিব নালাগে। শাসক দলে এই বিলাক কথা চাব লাগে। জৰুৰী অৱস্থাৰ নামত আমি কোৱা শুনিছো মই সাজি কোৱা কথা নহয় যে মন্ত্ৰী সকলে ঠায়ে ঠায়ে গৈ কৈ ফুৰিছে যে 'ভাইহঁত সাৱধান হোৱা নহলে সৰ্বনাশ হব. আমি সদায় জৰুৰী অৱস্থা চলাই থাকিব নোৱাৰো। এতিয়া বহি থাকিলে নহব বুলি মন্ত্ৰী সকলে চৰকাৰী পইচা খৰচ কৰি কৈ ফুৰিছে। মই মিছা কথা কোৱা নাই এজন বুঢ়া মানুহে কৈছিল যে 'ইমাৰজেন্সী' ক'ত পায় ? বজাৰত পায় নেকি ? মই দেখোন গোলাঘাট বজাৰত বিচাৰি পোৱা নাই ! কংগ্ৰেছে বহুত টকা খৰচ কৰি গুৱাহাটীত যি ৰেলি কৰিলে সেই ৰেলিলৈ বহুত চ'চিয়েলিষ্ট পাৰ্টিৰ মানুহো আহিছিল বুলি মোক গুৱাহাটীৰে এজন কংগ্ৰেছী লোকে কৈছে। তেখেতে তেখেত সকলক হেনো সোধাত তেখেত সকলে কৈছে যে চৰকাৰে টকা পইচা দিছে থাকিবলৈ দিছে সেই কাৰণে গুৱাহাটী চাবলৈ আহিছে। ভোট কাক দিব বুলি সোধাত কৈছে যে আমি বৰাকে ভোট দিম। এই প্ৰসংঙ্গতে মই কব খুজিছো যে এতিয়া সমাজবাদৰ দৰ্শনৰ যি পাতনি মেলিছে এই ভাবেৰে সমাজবাদ হবলৈ আৰু ১০০ বছৰৰো অধিক

লাগিব । গতিকে বৰ্ত্তমানৰ যি সমাজবাদ সেইটো সমাজবাদ নহয় । মই আৰু বেছি নকও । সৰ্বশেষত এই দেশৰ সাফল্যটো যাতে চেনি কলৰ নিচিনা নহয় তালৈ লক্ষ্য ৰাখি এটা সিদ্ধান্তলৈ লক্ষ্য ৰাখি যাতে চৰকাৰে কাম কৰে । আজি অপৰাধৰ মাত্ৰা বাঢ়িছে । গোলা-ঘাটত অপৰাধ এতিয়া আৰু বাঢ়িছে । গতিকে সকলো বিলাকৰ পৰা পৰিত্ৰাণ কৰি ৰাজ্যৰ যাতে কল্যাণ হয় তাৰ কাৰণে ভাবিবলৈ মই মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ জনাও । ইয়াৰ লগতে এই কথাও কব খুজিছো তেখেতে কোনো কোনো ঠাইলৈ নিজে গৈ ৰাতি স্কুলত শুই দুখীয়া মানুহৰ অৱস্থা বুজিবলৈ চেষ্টা কৰিছে । মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে তাকে নকৰি দিশপুৰত থাকিয়েই শাসনৰ জৰিয়তে সকলো বিলাক খবৰ পাব পাৰে । গতিকে এই দৰে বাহিৰলৈ গৈ স্কুলত থাকি অনৰ্থক খৰচ বঢ়োৱাহে হৈছে বুলি মই কব খুজিছো । কাৰণ চাৰকুইত হাউচত থাকিলে দুইজন পুলিচেই হয় । কিন্তু বাহিৰত থাকিবলৈ হলে বহুত পুলিচ দৌৰাবলগীয়া হয় । তাতো বহুত পইচা খৰচ হয় । এই বিলাক খৰচ যাতে অনৰ্থক নহয় তালৈ লক্ষ্য ৰাখিবলৈ কৈ মই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো ।

ডাঃ কৃষ্ণকান্ত লহকৰ—মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ৰাজ্যপালৰ ভাষণৰ ওপৰত মই অংশ গ্ৰহণ কৰি দুআষাৰ মান কথা কব বিচাৰিছো ।

ৰাজ্যপালৰ ভাষণ শুনিলো । আমাৰ ৰাজ্যখন এখন গৰীব ৰাজ্য । এই ৰাজ্যৰ অৰ্থনৈতিক দিশটো কেনেকৈ ভাল কৰিব পৰা যায় সেই কথা ৰাজ্যপালে তেখেতৰ ভাষণত পুংখানুপুংখ ৰূপে বিশ্লেষণ কৰিছে । মই কেইটামান কথা চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব বিচাৰিছো । অৰ্থনৈতিক অৱস্থা ভাল কৰিবলৈ হলে আমাৰ যি খিনি মানুহ দৰিদ্ৰতাৰ সীমা ৰেখাৰ তলত আছে সেই খিনিক কেনেকৈ অৰ্থনৈতিক ভাবে উন্নত কৰিব পৰা যায় সেই কথা চিন্তা কৰিব লাগিব । মোৰ মতে এই কথা তিনিটা বিষয়ত চিন্তা কৰিব লাগিব । এই তিনিটা বিষয়ত চৰকাৰে কাম কৰিব লাগিব । প্ৰথম কথা হল যে আমাৰ ইয়াত এক শ্ৰেণীৰ খেতিয়ক আছে এক শ্ৰেণীৰ কামলা আছে সেইটোত বিশেষকৈ নজৰ

দিব লাগিব। আন পিনে হৈছে ১৯৪৭ চনত ভাৰতে স্বাধীনত লাভ কৰাৰ সময়ত আমাৰ ইয়াত যিমান জনসংখ্যা আছিল সেই সংখ্যা এতিয়া বাঢ়ি গৈ তিনিগুণ হৈছে। যদিও প্ৰত্যেক ১০ বছৰে অসমৰ জনসংখ্যা শতকৰা ৩৪ জনকৈ বাঢ়িছে বুলি কৈছে এই ২৭ বছৰত আমি দেখিছো যে তিনিগুণ বাঢ়ি গৈছে। আমাৰ জনসংখ্যা যি পৰিমাণে বাঢ়িছে কৃষিৰ উৎপাদন সেই পৰিমাণে বঢ়া নাই। আনফালে যিমানখিনি মানুহ উদ্যোগত খটুৱাব লাগিছিল সিমানখিনি খটুৱাব পৰা নাই। জন্ম নিয়ন্ত্ৰণ ক্ষেত্ৰত আমাৰ ইয়াত যিখিনি অগ্ৰগতি লাভ কৰিছে সেইখিনি সন্তোষজনক। কাৰণ ভাৰতবৰ্ষৰ ভিতৰত আমাৰ ইয়াতেই পুৰুষৰ বন্ধ্যাকৰণে প্ৰথম স্থান অধিকাৰ কৰিছে। এটা পৰিয়ালত যাতে ২.৩ টাতকৈ বেছি সন্তান হব নোৱাৰে তাৰ কাৰণে চৰকাৰে ব্যৱস্থা লবলৈ অনুৰোধ কৰিছোঁ।

তাৰ বাহিৰেও চৰকাৰে কৃষি আৰু উদ্যোগ বিভাগৰ প্ৰতিও বিশেষ নজৰ দিব লাগিব। কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ বেছি ভাগ খেতি নষ্ট কৰে বানপানীয়ে। অসমৰ নিচিনা এখন দুখীয়া দেশৰ কাৰণে অসমৰ ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ বানপানী নিয়ন্ত্ৰণ কৰাটো সম্ভৱ নহয়। গতিকে বছৰৰ খৰালী মাহবিলাকত যাতে মাটিত অসমৰ সকলো বিলাক খেতিৰ পথাৰতে খেতি কৰিব পাৰে তাৰ কাৰণে পানী যোগানৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। পঞ্জাবৰ নিচিনা শতকৰা ৮০ ভাগ মাটিত পানী যোগান দিব নোৱাৰিলেও অন্ততঃ শতকৰা ৮০ ভাগৰ ঠাইত যাতে এই বছৰৰ ভিতৰত ৫০ ভাগত পানীৰ যোগান দিব পাৰে তাৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰিবলৈ মই আমাৰ চৰকাৰৰ ওচৰত নিবেদন কৰিছো। দুখীয়া খেতিয়ক সকলে হালৰ গৰু মৰিলে বা ল'ৰা-ছোৱালীৰ বেমাৰ বা নিজৰ বেমাৰ আদি হলে যাতে খেতিৰ মাটি বন্ধকত দিবলগীয়া অৱস্থা নহয় তাৰ কাৰণে এনেকুৱা শ্ৰেণীৰ খেতিয়কৰ বেংক বা চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা হলেও টকাৰ ধাৰ দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। বীজৰ যোগান ধৰিব পাৰিলেও হব বা নোৱাৰিলেও খেতিয়কে যি কোনো উপায়ৰে সেইটো যোগান ধৰিব কিন্তু যি বিলাকৰ টকাৰ অভাৱ আৰু মাটি-বাৰী নাই সেই সকলক চৰকাৰেই বাট দেখুউৱাৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। মই উদ্যোগৰ ক্ষেত্ৰত যোগীঘোপাৰ নিচিনা ডাঙৰ ডাঙৰ উদ্যোগৰ কথা কব খোজা

নাই কিন্তু অসমৰ গাঁৱে-ভূঞে সিচৰিত হৈ থকা বিভিন্ন কুটিৰ শিল্প বিলাকৰ উন্নতি কল্পে ব্যৱস্থা হাতত লবলৈহে আমাৰ চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিব খুজিছোঁ। বাঁহ-বেতৰ কামৰ প্ৰতি আমাৰ মানুহ বিলাকক অধিকতৰ উৎসাহিত কৰিবৰ কাৰণে এই বস্তুবোৰ আমাৰ চৰকাৰে কিনাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। লাগিলে সেইবোৰ পেলাই দিবলগীয়াই হওঁক বা পুৰি পেলাবই লগীয়া হওঁক। আনপিনে আমাৰ দুখীয়া বিধবা সকলে যাতে নিজৰ অন্ন-বস্ত্ৰৰ সমস্যা সমাধান কৰিব পাৰে তাৰ কাৰণে 'হেণ্ডলোম' আদি শিল্পবোৰত তেওঁবিলাকক পাৰিশ্ৰমিক দি সেই বস্তু বিলাক আমাৰ চৰকাৰে কিনাৰ দিহা কৰিবৰ কাৰণে মই আমাৰ চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিছোঁ। ইয়াৰ ভিতৰত আমাৰ দুখীয়া তিৰোতা আৰু বিধবা দুয়োশ্ৰেণীয়েই পৰিব। সেইদৰে ব্লক অনুযায়ী ধান খুন্দিবৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰি দি সেই সেই বন্ধা ধানৰ পাৰিশ্ৰমিক আৰু উচিত মূল্য দি কিনি অনাৰ দিহা কৰিলেও আমাৰ তিৰোতা সকলে দাৰিদ্ৰতাৰ যাতনাৰ পৰা ৰক্ষা পৰিব। তাৰ পিচত শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত বহুতো কথাই কোৱা হৈছে। গতিকে এই ক্ষেত্ৰত নকলেও হয় যদিও এই কথাই মই কওঁ যে, ১৯৪৭ চনত শিক্ষাৰ শিতানত খৰছ কৰা হৈছিল মাত্ৰ ৯০ লাখ টকাহে কিন্তু আজি এই শিতানতেই খৰছ কৰা হৈছে ৪৪ কোটি টকা। কিন্তু এটা দেখা যায় যে, আমাৰ শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত কিছুমান বেমেজালিও হৈছে। এইটো হবলৈ পাইছে হঠাৎ আমাৰ শিক্ষাৰ 'পেটাৰ্ণ'টো বদলি কৰি দিয়াৰ কাৰণে। এটা কথাৰ প্ৰতি মই আমাৰ চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব বিচাৰিছো আৰু সেইটো হৈছে 'প্ৰি-প্ৰাইমাৰী' শিক্ষাৰ পেটাৰ্ণ বদলি কৰাৰ কাৰণে প্ৰাক্‌প্ৰাথমিক শিক্ষা উঠি গ'ল। এই ক্ষেত্ৰত গাঁৱতেই হওঁক ব' চহৰতেই হওঁক ধনী মানুহ বিলাকৰ কাৰণে পইচা খৰছ কৰি ল'ৰা ছোৱালীক শিক্ষা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব পাৰিছে কিন্তু দুখীয়া মানুহ বিলাকেহে ইয়াৰ সুবিধা গ্ৰহণ কৰিব পৰা নাই। সেই কাৰণেই মই এটা পৰামৰ্শ দিব খুজিছো যে, প্ৰত্যেক বছৰতেই প্ৰতি সমষ্টিতে ১০ ১২ খনমানকৈ প্ৰাক্‌প্ৰাথমিক স্কুল লোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিব পাৰিলে অহা ৫।৬ বছৰৰ ভিতৰত ই পূৰ্ণাঙ্গ ৰূপ লব পাৰিব।

তাৰ পিচত চৰকাৰে হঠাতেই নিম্ন প্ৰাইমাৰী স্কুল বিলাকক প্ৰাদেশীকৰণ কৰাৰ কাৰণে কিছুমান শিক্ষকে ৫৫ বছৰত অবসৰ পালে আৰু সেই শিক্ষক বিলাকৰ কিছুমানৰ অৱস্থা খুউব বেয়াৰ ফাললৈ গৈছে। গতিকে চৰকাৰে তেওঁবিলাকৰ দুখদৈন্যৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি কিবা অলপ অৰ্থ-সাহাৰ্য্যৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিব পাৰিলে বৰ বেয়া নহব। লগতে এনে বিলাক শিক্ষকৰ ল'ৰা-ছোৱালী যদি কোনো মেট্ৰিক আদি পাছ কৰি থাকে তেনেহলে তেওঁবিলাককো চাকৰি আদিত নিযুক্তিৰ ব্যৱস্থা কৰিব পাৰিলে তাৰ দ্বাৰাও সেই সেই পৰিয়াল বিলাক যথেষ্ট পৰিমাণে উপকৃত হব বুলি মোৰ বিশ্বাস। তাৰোপৰি যোৱা চেপ্তেম্বৰ মাহতে অৱসৰ হোৱাৰ কাৰণে যিবিলাক পদ খালি হৈ আছে সেইবিলাক অনতি-পলমেই পূৰণ কৰাৰ দিহা কৰিব লাগে। ১৫।২০ দিনৰ ভিতৰতে এইটো কৰিব পাৰিলে ভাল হব।

(ভইচ্—শিক্ষা মন্ত্ৰী নায়েই দেখোন ?)

শিক্ষামন্ত্ৰীৰেই কথা নহয়। আমাৰ চৰকাৰেই আছে যেতিয়া এই কাম চৰকাৰেই কৰিব লাগিব। তাৰ ভিতৰত ভেটেৰেনেৰী বিভাগৰ ক্ষেত্ৰত মোৰ এটা সাধাৰণ অভিজ্ঞতাৰ পৰাই এই কথা কওঁ যে, 'ইন্‌চেমীনেশ্বন' কৰি দেৱ কেজি গাখীৰ দিয়া গাইৰ ৮ কেজি পৰ্য্যন্ত গাখীৰ পাইছে গতিকে অসমৰ প্ৰত্যেক ঠাইতে এই 'ইন্‌চেমিনেশ্বন'ৰ ব্যৱস্থা কৰিব পাৰিলে তাৰ দ্বাৰা যথেষ্ঠভাৱে উপকৃত হব পৰা যাব। অথচ তাৰ কাৰণে যথেষ্ঠ পইচাও খৰচ নহব। তাৰ দ্বাৰা গাখীৰৰ হাহাঁকাৰ দূৰীভূত হোৱাৰ লগে লগে ই পৰিপুষ্টি সাধনতো সহায় কৰিব।

ইয়াৰ পিচতে গড়কাপ্তানী বিভাগৰ ক্ষেত্ৰত মই বিভাগীয় মন্ত্ৰীজনাক এটাই পৰামৰ্শ আগবঢ়াও যে, দলং ভাঙি যাতে গাড়ী-মানুহ তললৈ পৰি মৰিবলগীয়া নহয় তাৰ কাৰণে দলং বিলাকৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। তাৰ পিচত স্বাস্থ্যৰ ক্ষেত্ৰত ১৫।২০ বছৰৰ আগতে 'চাব_চিভাইজড_হস্পিটাল' বিলাকক 'ফেইজ মেনাৰ'ত বঢ়ৰি দুই চাৰিখনকৈ লৈ হলেও জনস্বাস্থ্যৰ যথেষ্ঠ উন্নতি হব বুলি ভাৱো আৰু সেইটোকে কৰি স্বাস্থ্যৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ স্বাস্থ্যমন্ত্ৰীয়ে কিছু কৰিব বুলি পৰামৰ্শ আগবঢ়াই মই

মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলোঁ।

শ্ৰীহুলাল চন্দ্ৰ খাউণ্ড—মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ৰাজ্যপালৰ ভাষণৰ ওপৰত আলোচনা হৈছে, আমি ৰাজ্যপালৰ ভাষণ খনক অত্যন্ত গুৰুত্ব সহকাৰে আলোচনা কৰো কিয়নো ইয়াৰ ভিতৰতেই চৰকাৰৰ ৰীতি-নীতি কৰ্মপন্থা আৰু ভৱিষ্যৎ কৰ্মপন্থা আৰু কাৰ্য্যসূচী প্ৰকাশিত হয়। তাৰোপৰি আজি এই ৰাজ্যপালৰ ভাষণ এটা বিশেষ অৱস্থাত বা বিশেষ পৰিস্থিতিৰ সময়ত আমাৰ ওচৰলৈ আহিছে আৰু সেই কাৰণেই আজি এই বিশেষ পটভূমিত আমি তাক আলোচনা কৰিবলৈ লৈছোঁ। এই আলোচনা কৰিবলৈ যাওঁতে স্বাভাৱিকতে আমি সৰ্বভাৰতীয় পটভূমি লবলগীয়া হৈছো আৰু কেবাজনো মাননীয় সদস্যই বিশেষকৈ মাননীয় সদস্য ভট্টাচাৰ্য্য ডাঙৰীয়াই অন্তত কিছু গধুৰ তত্বগত সমালোচনা দাঙি ধৰিছে। এইটো কথা সঁচা যে আজি ভাৰতবৰ্ষৰ সামগ্ৰীক পটভূমি বাদ দি অসমৰ অৰ্থ-নৈতিক আৰু ৰাজনৈতিক পৰিস্থিতি বা অৱস্থা আলোচনা কৰা নাযায় কিয়নো আজি ভাৰতবৰ্ষৰ ৰাজনৈতিক আৰু অৰ্থনৈতিক অৱস্থাই আমাৰ দেশত যেনে ধৰণৰ বাতাবৰণৰ সৃষ্টি কৰিব বা যি দিশত ভাৰতবৰ্ষৰ ৰাজনৈতিক আৰু অৰ্থনৈতিক অৱস্থাৰ ধাবিত হৈছে সেই দিশতেই আমাৰ ৰাজ্যখনৰ ৰাজনৈতিক বা অৰ্থনৈতিক দিশো পৰিচালিত হৈছে আৰু হ'ব। এই প্ৰসঙ্গতে মই উল্লেখ কৰিব বিচাৰিছোঁ সেইটো হ'ল ৰাজ্যপালৰ ভাষণত এটা কথা কৈছে যে যোৱা দশকতো আমাৰ ৰাজ্যৰ কাৰণে এটা সাফল্যৰ দশক। এই সময়টো আজি আমাৰ জনসাধাৰণৰ কাৰণে এটা প্ৰত্যাহ্বানৰ সময় আৰু আমাৰ জনসাধাৰণেও এই প্ৰত্যা-হ্বান সাফল্যৰে গ্ৰহণ কৰিছে। সময় আছে, কথাটো একেবাৰে সঁচা এই দশকটোৰ ভিতৰত আমি এনে ধৰণৰ বহুত প্ৰত্যাহ্বানৰ সন্মুখীন হৈছোঁ। কিন্তু আজি ৰাজ্যপালৰ ভাষণত কোৱা কথা খিনিতকৈও নোকোৱা কথা খিনি বেচি তাৎপৰ্য্যপূৰ্ণ কথা হৈছে। আমি কি ধৰণে এই প্ৰত্যাহ্বানৰ সন্মুখীন হৈছোঁ আৰু আমাৰ দেশৰ জনসাধাৰণে তাক কি ধৰণে গ্ৰহণ কৰিলে, এই প্ৰত্যাহ্বান আছিল আমাৰ দেশৰ জনসাধাৰণে গ্ৰহণ কৰা যি কেইটা মূল নীতি যাৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি আমাৰ দেশৰ

গণতন্ত্ৰৰ ভেটি সৃষ্টি হৈছিল তাৰ বিৰুদ্ধে আৰু সেই প্ৰত্যাহ্বান আছিল আমাৰ দেশৰ আৰু জনসাধাৰণৰ সাৰ্বভৌমত্ব ৰক্ষা কৰাৰ প্ৰত্যাহ্বান, দেশৰ গৃহীত সমাজ নীতিৰ আদৰ্শৰ বিৰুদ্ধে প্ৰত্যাহ্বান, এই সকলো প্ৰত্যাহ্বান আমাৰ দেশৰ জনসাধাৰণে সাহসেৰে গ্ৰহণ কৰি আহিছে। কিন্তু ৰাজ্যপালৰ ভাষণৰ এটা কথাৰ ওপৰত আমি সন্তুষ্ট হব নোৱাৰিলো। সেইটো হৈছে তেখেতে পঢ়ি যোৱা আখৰৰ মাজে মাজে যদি আমি বিচাৰি চাওঁ তাত আমি পাওঁ চৰম আত্মসন্তুষ্টিৰ ভাব কিন্তু আজি যে আমাৰ প্ৰত্যাহ্বানৰ সময় শেষ হোৱা নাই সেই কথাটো ৰাজ্যপালৰ ভাষণত নাই। আজি এই প্ৰত্যাহ্বানৰ সময় শেষ হোৱা নাই, আমাৰ ৰাজ্যৰ বিভিন্ন সমস্যাৰ প্ৰতি যি সংগ্ৰাম সি এতিয়াও শেষ হোৱা নাই বৰং সি জোৰেৰেহে চলিছে ফলত আজি আমাৰ দেশত আমাৰ ৰাজ্যত এই জৰুৰী অৱস্থা আহি পৰিছে। ১৯৬৯ চনৰ শাসক দলৰ মাজত হোৱা বিভাজনৰ কথা কোৱা হৈছে। এই বিভাজন হবলৈ বাধ্য হৈছে এই কাৰণেই নহয় যে কেইজনমানে কংগ্ৰেছৰ নীতি মানে আৰু কেইজনমানে কংগ্ৰেছৰ নীতি নামানে। সমগ্ৰ ভাৰতবৰ্ষতে আদৰ্শৰ যুদ্ধৰ কাৰণেহে এইটো হৈছে। ভাৰতবৰ্ষই কোন পথেৰে আগবাঢ়িব, ভাৰতবৰ্ষৰ সামগ্ৰীক উন্নয়নৰ কাৰণে কি কাৰ্য্য পন্থা গ্ৰহণ কৰিলে উন্নতি পথত আগবাঢ়িব আৰু দেশৰ ঐক্য সংহতি আৰু সাৰ্বভৌমত্ব ৰক্ষা পৰিব সেই লৈ হোৱা আদৰ্শৰ যুদ্ধৰ ওপৰতেই শাসক দলৰ মাজত এই বিভাজনৰ সূত্ৰপাত হৈছিল। যদি এই যুদ্ধ খনক কোনোবাই নিজৰ নিজৰ যুদ্ধ বা ব্যক্তিগত যুদ্ধ বুলি ঘোষণা কৰে তেনেহলে যি পটভূমিত ইয়াৰ সৃষ্টি হৈছিল সেই পটভূমিৰ পৰা তেওঁলোক আতৰিহে পৰিব। আজি জৰুৰী অৱস্থাৰ আলোচনা প্ৰসঙ্গত মাৰ্ক্সবাদৰ কথা কোৱা হৈছে। এই সদনৰে এজন মাননীয় সদস্যই কমিউনিষ্ট মেনিফেষ্টোখনো ইয়াত পঢ়ি দিছে। আজি দেশে যি ক্ষেত্ৰত সমাজতান্ত্ৰিকতা আদৰ্শ গ্ৰহণ কৰিছে, সমাজতান্ত্ৰিকতাৰ নামত শপত খাইছে, তেনেস্থলত সমাজতান্ত্ৰিকতাৰ মূল কাৰ্য্যপন্থা বিলাক পঢ়ি দিয়াৰ কাৰণে অন্ততঃ কিছু নহয় কিছু বন্ধুয়ে যি সকলে কিতাপ খন কেতিয়াও দেখা, পঢ়া-শুনা কৰাৰ সুবিধা পোৱা

নাই সেই সকল ইয়াৰ দ্বাৰা যথেষ্ট পৰিমাণে উপকৃত হব বুলি ভাবিছোঁ আৰু সেই কাৰণেই সদনৰ সেই সন্মানিত সদস্য জনৰ প্ৰতি কৃতজ্ঞতা প্ৰকাশ কৰিছোঁ। মইয়ো এজন মাৰ্ক্সবাদৰ ছাত্ৰ কিন্তু মাৰ্ক্সবাদৰ জ্ঞানেৰে মই সেই সাগৰৰ এচামুচ পানীও তুলিব পৰা নাই। যেতিয়া মই মাৰ্ক্স-বাদ গ্ৰহণ কৰিছিলো সেই সময়ত সেই মাননীয় সদস্য জন মাৰ্ক্সবাদ মোক শিকোৱাৰ শিক্ষক আছিল। গতিকে তেখেতে অৱতাৰণা কৰাৰ কথাৰ ওপৰত পুনৰ দোহৰাৰ ধৃষ্টতা মোৰ নাই। কিন্তু মই কেইটামান অত্যন্ত সাধাৰণ প্ৰশ্নহে কৰিব খুজিছোঁ। যেতিয়া এখন সমাজ আগবাঢ়ে ই সেই সমাজৰ শ্ৰেণী সংগ্ৰামৰ মাজেদিহে আগবাঢ়িব পাৰে। যদি এই কথাটোৱেই সত্য হয় তেনেহলে যি পৰিপ্ৰেক্ষিতত জৰুৰী অৱস্থা ঘোষণা কৰিবলগীয়া হ'ল সেই অৱস্থাতো শ্ৰেণী সংগ্ৰামৰেই এটা ৰূপ নহয়নে? মাৰ্ক্সবাদৰ কিতাপ মাওচেটুঙে কৰিব খোজাৰ দৰে সকলো দেশতে ৰেডিমেড্ কামি-জৰ দৰে পিন্ধিব নোৱাৰি। দেশৰ পাৰিপাৰ্শ্বিক অৱস্থাৰ লগত সংগতি ৰাখি কাম কৰাতোহে মাৰ্ক্সবাদী লোকৰ লক্ষণ। সেই পিনৰ পৰাও চাবলৈ গলে ই এখন শ্ৰেণীৰেই যুদ্ধ। চৰকাৰ হৈছে এটা ৰাষ্ট্ৰীয় যন্ত্ৰ যিটো শ্ৰেণীৰ হাতত অৰ্থনৈতিক ভাবেও ক্ষমতা অৰ্পিত হয়। যিটো শ্ৰেণীয়ে ভোগ কৰি থাকে সেইটোৰ 'ডিকটেটৰ' হৈছে ৰাষ্ট্ৰীয় যন্ত্ৰ আৰু এনেবিলাক শ্ৰেণীকেই দমন কৰিবৰ কাৰণেই ই ব্যৱহৃত হয়।

এই কথাটো মাৰ্ক্সে কৈছে, কিন্তু ভাৰতবৰ্ষত আজিৰ অৱস্থাত য'ত এটা শ্ৰেণীৰ সংগ্ৰাম চলি আছে, য'ত একচেতীয়া পুঁজিবাদৰ পৰা আৰম্ভ কৰি সৰ্বহাৰা শ্ৰমিক, মাটিহীন কৃষক পৰ্য্যন্ত আছে, য'ত এতিয়াও জমি-দাৰী জীৱিত, য'ত বিপুল ডিক্টেটৰ স্বিপ আছে তাত সৰ্বসাধাৰণৰ এক-নায়কত্ব প্ৰতিষ্ঠা হব পাৰেনে? যিখন সমাজত শ্ৰেণী নাই, সেইখন সমাজত একনায়কত্ব প্ৰতিষ্ঠা হব পাৰে। গতিকে উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আজি জৰুৰী অৱস্থাৰ ভিতৰত এটা কথাই প্ৰমাণিত হৈছে যে ভাৰতবৰ্ষৰ শ্ৰমিক, ভাৰতবৰ্ষৰ কৃষক, ভাৰতবৰ্ষৰ সাধাৰণ বুৰজোৱা শ্ৰেণী এই সকলৰ একচেতীয়া সামন্তবাদ প্ৰতিষ্ঠাৰ এটা চক্ৰান্ত চলিছে আৰু তাৰ কাৰণে আজি জৰুৰী অৱস্থাৰ ঘোষণা কৰিবলগীয়া হৈছে। আৰু মাৰ্ক্সবাদৰ

যিকণ সাধাৰণ জ্ঞান আছে তাৰ পৰাই মই এই কথা কৈছো। স্বাধীনতাৰ কথাটো, আৰু গণতান্ত্রিক অধিকাৰৰ কথাটো বাবে বাৰে তোলা হৈছে লগতে নিৰাপত্তাৰ কথাও কোৱা হৈছে, নিৰাপত্তাৰ কথাটো হৈছে আপেক্ষিক, ৰিলেটিভ। নিৰাপত্তা মানে আমি কি বুজো। ইয়াৰ মানে শাসক দলৰ নিৰাপত্তা নহয় নিৰাপত্তাৰ মানে হৈছে আমাৰ দেশখনৰ স্বাধীনতা, আমাৰ দেশখনৰ সাৰ্বভৌমত্ব, আৰু আমাৰ দেশখনৰ যিবিলাক মৌলিক নীতি আৰু আদৰ্শ আছে তাক ৰক্ষা কৰা। যিখন দেশত এইখিনি ৰক্ষা কৰা নহয় সেই দেশৰ বা ৰাষ্ট্ৰৰ নিৰাপত্তা আপেক্ষিক হব পাৰে নে ? যি কোনো অৱস্থাত ৰাষ্ট্ৰৰ নিৰাপত্তা, তাৰ স্বাধীনতা, সাৰ্বভৌমত্বৰ নিৰাপত্তা আৰু জনসাধাৰণৰ নিৰাপত্তা ৰক্ষা কৰিব লাগিব। এই প্ৰশ্নটো আজি ধাইকৈ আহিছে। আজি যি অৱস্থাত জৰুৰী অৱস্থা ঘোষণা কৰিব লগা হ'ল সেইটো জনসাধাৰণৰ স্বাধীনতা আন্দোলনৰ পৰিস্থিতি আছিল নে ? মই চৰকাৰক গৰিহণা দিওঁ যি চৰকাৰে জনসাধাৰণৰ স্বাধীনতাৰ আন্দোলনক চাপ্ৰেছ কৰিব বিচাৰে। মই এই চৰকাৰক গৰিহণা দিওঁ যি চৰকাৰে জনসাধাৰণৰ স্বাধীনতাৰ দাবীক দমন কৰিবলৈ বিচাৰে। কিন্তু যি পৰিস্থিতিত জৰুৰী অৱস্থা ঘোষণা কৰা হ'ল সেই পৰিস্থিতি জনসাধাৰণৰ আন্দোলনৰ পৰিস্থিতি আছিল নে ? এইটো আছিল এটা গভীৰ ষড়যন্ত্ৰৰ পৰিস্থিতি। এটা গভীৰ ষড়যন্ত্ৰক পৰাজিত কৰিবৰ কাৰণে জৰুৰী অৱস্থা ঘোষণা কৰিব লগা হৈছিল। গতিকে এইটো সৰ্বসাধাৰণৰ স্বাধীনতা আন্দোলনৰ পৰিস্থিতি নহয় এইটো আছিল এটা গভীৰ ষড়যন্ত্ৰৰ পৰিস্থিতি আৰু তেতিয়া নিশ্চয় কাৰোবাৰ স্বাধীনতা খৰ্ব হব। মাৰ্ক্সবাদৰ যিকণ জ্ঞান আছে তাৰ পৰাই মই এই কথা সুধিব খুজিছো যে গণতান্ত্রিক নিৰাপত্তা কেতিয়াবা খৰ্ব হব পাৰেনে ? শাসনৰ গণতান্ত্রিক নিৰাপত্তা খৰ্ব নকৰাকৈ শোষিতৰ গণতান্ত্রিক নিৰাপত্তা খৰ্ব কৰিব পাৰে নে ? আজি কাৰোবাৰ স্বাধীনতা খৰ্ব হব, নিৰাপত্তা খৰ্ব হব। কিন্তু প্ৰশ্ন হৈছে কাৰ স্বাধীনতা আৰু নিৰাপত্তা খৰ্ব হব ? শতকৰা ৯৯ জনৰ, নে ৯৫ জনৰ নে ৫ জনৰ খৰ্ব হব ? মই কোনো ব্যক্তিৰ কথা কব খোজা নাই। কোনো ব্যক্তিৰ লগত মই প্ৰশ্নটো জড়িত নহয়। প্ৰশ্নটো হৈছে কোন কোন শক্তিয়ে প্ৰতিনিধিত্ব কৰিব পাৰে পক্ষপাতিতা লব পাৰে ?

কোনোবা শক্তিয়ে কাৰোবাৰ পক্ষপাতি হৈ প্ৰতিনিধিত্ব কৰিব পাৰে, গণ্ডগোল কৰিব পাৰে, সেইটো ডাঙৰ কথা নহয়, ডাঙৰ কথা হৈছে কোন শক্তিয়ে প্ৰতিনিধিত্ব কৰি কোন শক্তিক সহায় কৰে—সেইটোহে হৈছে আটাইতকৈ ডাঙৰ কথা।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, সেইকাৰণে আজি কিছুমান শক্তিক পৰাজিত কৰাৰ প্ৰয়োজন হৈছে। সেই কাৰণেই আজি জৰুৰী অৱস্থাক সমৰ্থন কৰিছিলো আৰু আজিও কৰো। ৰাজ্যপালে জৰুৰী অৱস্থাৰ কথা কৰলৈ যাওঁতে হয়টো ৰাজ্যপালে এই কথা বুজাব পৰা নাই। কিন্তু আলোচনা প্ৰসঙ্গত এই কথাটো উঠিছে কাৰণেই মই এই কথাটো কৈছো। আজি গণতন্ত্ৰ, স্বাধীনতা এই প্ৰশ্ন বিলাক আহিছে। এইবিলাক কেতিয়াও নিৰপেক্ষ হব নোৱাৰে। গণতান্ত্ৰিক স্বাধীনতা এই প্ৰশ্নটো অহাৰ লগে লগে এই প্ৰশ্নটোও কৰিব পাৰি যে কাৰ পক্ষ আৰু কাক সহায় কৰিবৰ কাৰণে আমি গণতান্ত্ৰিক স্বাধীনতা বিচাৰো? জৰুৰী অৱস্থা ঘোষণা কৰাৰ পিচত আমাৰ দেশত কি হল? আমাৰ দেশত আজি বহুতে এই কথা কৈছে? কোনোবাই স্বধীনতা আন্দোলনত সংগ্ৰাম কৰিছিল নিশ্চয় কৰিছিল। তাক আমি অস্বীকাৰ নকৰো। কিন্তু মই কোনোবা এদিনা স্বাধীনতা আন্দোলনত যোগ দিছিলো বুলিয়েই যে কাৰোবাৰ পক্ষ লম, কাৰোবাক সহায় কৰিম, সাম্ৰাজ্য বাদৰ এখন বহুতীয়া ৰাষ্ট্ৰ ঘোষণা কৰিম, ই কি ক্ষমাৰ যোগ্য? ইয়াক কোনোবাই ক্ষমা কৰিব পাৰে? কোনোবাই হয়তো কমিনিউষ্ট ফেচিজিমৰ পৰা মহাত্মা গান্ধীলৈ আহিব পাৰে। ১৮৪৮ চনৰ কমিনিউষ্ট ফেছিজিমৰ পৰা মহাত্মা গান্ধীলৈ আহিব পাৰে। কিন্তু মহাত্মা গান্ধীৰ পৰা জয়প্ৰকাশলৈও বেছি দূৰ নহয়। কিন্তু সেইবুলি কোনেও তাক ক্ষমা কৰিব নোৱাৰে। গতিকে আজি জৰুৰী অৱস্থাৰ পৰ্য্যালোচনা যদি আমি কৰিবলৈ যাওঁ তেন্তে আমি দেখা পাওঁ যে সৰ্বসাধাৰণ জনসাধাৰণে এই জৰুৰী অৱস্থা সমৰ্থন কৰিছে আৰু তাৰ লগে লগে চৰকাৰেই হওক বা আমাৰ সমাজখন পৰিবৰ্তন কৰিবৰ কাৰণে যিয়েই চেষ্টা নকৰক যাৰ কথাই নকওক লাগিলে কুৰি দফীয়া আঁচনিৰ কথা কৈ জনসাধাৰণৰ সন্মুখত এটা উজ্জল প্ৰতিচ্ছবিৰ

কথা আজি কোৱা হৈছে। ৰাজনৈতিক ভাবে ভাৰতবৰ্ষৰ এটা প্ৰগতিশীল দিশৰ কথা কোৱা হৈছে। এই প্ৰগতিশীল দিশৰ কথাটো জনসাধাৰণে আজি স্বীকাৰ কৰিছে। মাননীয় সদস্যসকলৰ অৱগতৰ কাৰণে মই এটা কথা তুলিব খুজিছো। এইটো আমি সকলোৱে জানো। কিন্তু এই প্ৰসঙ্গত মই সুধিব খুজিছো সেইটো হৈছে প্ৰধান মন্ত্ৰীয়ে চণ্ডিগড় কংগ্ৰেছত কোৱাৰ কথা। প্ৰথম বাৰৰ কাৰণে কংগ্ৰেছৰ ইতিহাসত শাসক দলৰ ইতিহাসত পোনপতীয়া ভাবে এগৰাকী প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে এই দেশখনৰ শত্ৰু কোন বন্ধু কোন, কোন শত্ৰুৰ বিৰুদ্ধে যুঁজ কৰিব লগীয়া হৈছে বাহিৰে ভিতৰে এই কথা পৰিষ্কাৰ ভাবে পোনপতীয়াকৈ তুলি ধৰিছিল, তাৰ কাৰণে মই তেখেতক অভিনন্দন জনাইছো। [illegible] অধিবেশনত এনেদৰে মুকলি ভাবে আলোচনা [illegible] কোনো কংগ্ৰেছ হল, এইটো অত্যন্ত আনন্দৰ কথা। এই কথাই দেশৰ জনসাধাৰণক হোৱা নাছিল। এইবাৰ সচেতন কৰি তোলাত সহায় হব। গতিকে এই ৰাজনীতিক মই সমৰ্থন কৰো। মাৰ্ক্সবাদৰ ছাত্ৰ হিচাবে এটা কথা মই কব খোজো যে ৰাজনীতি হৈছে অৰ্থনীতিৰ প্ৰতিফলন, ইয়াক বাদ দি কেতিয়াও অৰ্থনীতি হব নোৱাৰে। দুটা দিশত এটাই আনটোক টানি লৈ গুচি যাব। এটাৰ মাজত আনটোৰ সংঘাট আৰু সংঘৰ্ষৰ সৃষ্টি হব। সেই কাৰণেই ৰাজনীতিৰ কথাটো আলোচনা কৰিব লগা হৈছে। অৰ্থনীতিৰ কুৰিদফীয়া আঁচনিৰ কথা এই সদনত মই মোৰ বক্তৃতাত আগেয়েও তুলিছিলো। মাননীয় ভট্টাচাৰ্য্য ডাঙৰীয়াৰ লগত মই একমত এইটো কোনো নতুন প্ৰশ্ন নহয়। যোৱা কুৰি বছৰ পচিশ বছৰে এই কথা আছিছে। ইয়াৰ নতুনত্ব এইটোৱেই যে কাৰ্য্যকৰী কৰিবৰ কাৰণে প্ৰচেষ্টা চলোৱা হৈছে। এই আঁচনিখন যদি কাৰ্য্যকৰী কৰিব পৰা যায় তেন্তে কালিলৈকে যে ভাৰতবৰ্ষত গণতন্ত্ৰ প্ৰতিষ্ঠা কৰিব পৰা যাব সেই কথা মই নকওঁ। এই আঁচনিখন যদি কাৰ্য্যকৰী কৰি তুলিব পৰা হয় .... ।

Mr. Deputy Speaker—আপুনি আৰু কিমান কব? এতিয়া সময় পাঁচটা বাজিল। Now it is 5. p. m. The House stands adjourned till 10 a. m. tomorrow.

কোনোবা শক্তিয়ে কাৰোবাৰ পক্ষপাতি হৈ প্ৰতিনিধিত্ব কৰিব পাৰে, গণ্ডগোল কৰিব পাৰে, সেইটো ডাঙৰ কথা নহয়, ডাঙৰ কথা হৈছে কোন শক্তিয়ে প্ৰতিনিধিত্ব কৰি কোন শক্তিক সহায় কৰে—সেইটোহে হৈছে আটাইতকৈ ডাঙৰ কথা।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, সেইকাৰণে আজি কিছুমান শক্তিক পৰাজিত কৰাৰ প্ৰয়োজন হৈছে। সেই কাৰণেই আজি জৰুৰী অৱস্থাক সমৰ্থন কৰিছিলো আৰু আজিও কৰো। ৰাজ্যপালে জৰুৰী অৱস্থাৰ কথা কৰলৈ যাওঁতে হয়টো ৰাজ্যপালে এই কথা বুজাব পৰা নাই। কিন্তু আলোচনা প্ৰসঙ্গত এই কথাটো উঠিছে কাৰণেই মই এই কথাটো কৈছো। আজি গণতন্ত্ৰ, স্বাধীনতা এই প্ৰশ্ন বিলাক আহিছে। এইবিলাক কেতিয়াও নিৰপেক্ষ হব নোৱাৰে। গণতান্ত্ৰিক স্বাধীনতা এই প্ৰশ্নটো অহাৰ লগে লগে এই প্ৰশ্নটোও কৰিব পাৰি যে কাৰ পক্ষ আৰু কাক সহায় কৰিবৰ কাৰণে আমি গণতান্ত্ৰিক স্বাধীনতা বিচাৰো? জৰুৰী অৱস্থা ঘোষণা কৰাৰ পিছত আমাৰ দেশত কি হল? আমাৰ দেশত আজি বহুতে এই কথা কৈছে? কোনোবাই স্বাধীনতা আন্দোলনত সংগ্ৰাম কৰিছিল নিশ্চয় কৰিছিল। তাক আমি অস্বীকাৰ নকৰো। কিন্তু মই কোনোবা এদিনা স্বাধীনতা আন্দোলনত যোগ দিছিলো বুলিয়েই যে কাৰোবাৰ পক্ষ লম, কাৰোবাক সহায় কৰিম, সাম্ৰাজ্য বাদৰ এখন বহুতীয়া ৰাষ্ট্ৰ ঘোষণা কৰিম, ই কি ক্ষমাৰ যোগ্য? ইয়াক কোনোবাই ক্ষমা কৰিব পাৰে? কোনোবাই হয়তো কমিউনিষ্ট ফেছিজিমৰ পৰা মহাত্মা গান্ধীলৈ আহিব পাৰে। ১৮৪৮ চনৰ কমিউনিষ্ট ফেছিজিমৰ পৰা মহাত্মা গান্ধীলৈ আহিব পাৰে। কিন্তু মহাত্মা গান্ধীৰ পৰা জয়প্ৰকাশলৈও বেছি দূৰ নহয়। কিন্তু সেইবুলি কোনেও তাক ক্ষমা কৰিব নোৱাৰে। গতিকে আজি জৰুৰী অৱস্থাৰ পৰ্য্যালোচনা যদি আমি কৰিবলৈ যাওঁ তেন্তে আমি দেখা পাওঁ যে সৰ্বসাধাৰণ জনসাধাৰণে এই জৰুৰী অৱস্থা সমৰ্থন কৰিছে আৰু তাৰ লগে লগে চৰকাৰেই হওক বা আমাৰ সমাজখন পৰিবৰ্ত্তন কৰিবৰ কাৰণে যিয়েই চেষ্টা নকৰক যাৰ কথাই নকওক লাগিলে কুৰি দফীয়া আঁচনিৰ কথা কৈ জনসাধাৰণৰ সন্মুখত এটা উজ্বল প্ৰতিচ্ছবিৰ

কথা আজি কোৱা হৈছে। ৰাজনৈতিক ভাবে ভাৰতবৰ্ষৰ এটা প্ৰগতিশীল দিশৰ কথা কোৱা হৈছে। এই প্ৰগতিশীল দিশৰ কথাটো জনসাধাৰণে আজি স্বীকাৰ কৰিছে। মাননীয় সদস্যসকলৰ অৱগতৰ কাৰণে মই এটা কথা তুলিব খুজিছো। এইটো আমি সকলোৱে জানো। কিন্তু এই প্ৰসঙ্গত মই সুধিব খুজিছো সেইটো হৈছে প্ৰধান মন্ত্ৰীয়ে চণ্ডিগড় কংগ্ৰেছত কোৱাৰ কথা। প্ৰথম বাৰৰ কাৰণে কংগ্ৰেছৰ ইতিহাসত শাসক দলৰ ইতিহাসত পোনপতীয়া ভাবে এগৰাকী প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে এই দেশখনৰ শত্ৰু কোন বন্ধু কোন, কোন শত্ৰুৰ বিৰুদ্ধে যুঁজ কৰিব লগীয়া হৈছে বাহিৰে ভিতৰে এই কথা পৰিষ্কাৰ ভাবে পোনপতীয়াকৈ তুলি ধৰিছিল, তাৰ কাৰণে মই তেখেতক অভিনন্দন জনাইছো। এতিয়ালৈকে কোনো কংগ্ৰেছ অধিৱেশনত এনেদৰে মুকলি ভাবে আলোচনা হোৱা নাছিল। এইবাৰ হল, এইটো অত্যন্ত আনন্দৰ কথা। এই কথাই দেশৰ জনসাধাৰণক সচেতন কৰি তোলাত সহায় হব। গতিকে এই ৰাজনীতিক মই সমৰ্থন কৰো। মাৰ্ক্সবাদৰ ছাত্ৰ হিচাবে এটা কথা মই কব খোজো যে ৰাজনীতি হৈছে অৰ্থনীতিৰ প্ৰতিফলন, ইয়াক বাদ দি কেতিয়াও অৰ্থনীতি হব নোৱাৰে। দুটা দিশত এটাই আনটোক টানি লৈ গুচি যাব। এটাৰ মাজত আনটোৰ সংঘাট আৰু সংঘৰ্ষৰ সৃষ্টি হব। সেই কাৰণেই ৰাজনীতিৰ কথাটো আলোচনা কৰিব লগা হৈছে। অৰ্থনীতিৰ কুবিদফীয়া আঁচনিৰ কথা এই সদনত মই মোৰ বক্তৃতাত আগেয়েও তুলিছিলো। মাননীয় ভট্টাচাৰ্য্য ডাঙৰীয়াৰ লগত মই একমত এইটো কোনো নতুন প্ৰশ্ন নহয়। যোৱা কুৰি বছৰ পচিশ বছৰে এই কথা আহিছে। ইয়াৰ নতুনত্ব এইটোৱেই যে কাৰ্য্যকৰী কৰিবৰ কাৰণে প্ৰচেষ্টা চলোৱা হৈছে। এই আঁচনিখন যদি কাৰ্য্যকৰী কৰিব পৰা যায় তেন্তে কালিলৈকে যে ভাৰতবৰ্ষত গণতন্ত্ৰ প্ৰতিষ্ঠা কৰিব পৰা যাব সেই কথা মই নকওঁ। এই আঁচনিখন যদি কাৰ্য্যকৰী কৰি তুলিব পৰা হয়..............।

Mr. Deputy Speaker—আপুনি আৰু কিমান কব ? এতিয়া সময় পাঁচটা বাজিল। Now it is 5. p. m. The House stands adjourned till 10 a. m. tomorrow.

ADJOURNMENT

The House then rose at 5 p. m. and stood adjourned till 10 A. M. tomorrow the 12th February, 1976.

P. D. Barua
Secretary,
Assam Legislative Assembly

Dated : Dispur
The 11th February, 1976